

శ్రీ మల్లిఖార్జునస్వామి, శ్రీశైలము

భమరాంబదేవి, శ్రీశైలము

న బసవ పురాణము

రచన :

కళాప్రపూర్ణ

నిడుదవోలు వేంకటరావు

ప్రచురణ :

ల భ్రమరాంబా మల్లికార్జున దేవస్థానము

శ్రీశైలం

1981

ముద్రణ 1981--

1000

ః

క్వి ఆర్ట్ ప్రింటర్స్

గ్, హైదరాబాదు. 500 029

భ్రమరాంబా మల్లికార్జునస్వామివారి దేవస్థానము

ధర్మ కర్త ల మ ం డ

అధ్యక్షులు

ప్రపూర్ణ శ్రీ పైడి లక్ష్మయ్య బి.ఎ., బి.ఎల్. అనంతపురం

సభ్యులు

బి. వెంకటరమణయ్య	మార్కాపురం, ప్రకాశం జిల్లా
శివన్న	ఎమ్మిగనూరు, కర్నూలు జిల్లా
స. శేషాద్రి	జర్నలిస్టు, కర్నూలు
వెంకటేశ్వర్లు	నర్సరావుపేట, గుంటూరు జిల్లా
రామన్నపంతులు - వాస్తుపండిట్	రాయచోటి, కడప జిల్లా
రాములు, బి.ఎ.ఎల్.ఎల్.బి. ఆడ్యకేట్	హైదరాబాదు
మునిశేషారెడ్డి	కవులూరు, నంద్యాల తా. కర్నూలు జిల్లా
సుమంతరావు	సికింద్రాబాద్
త్యనారాయణ చౌదరి	వేళంగి. కాకినాడ తూ. గోదావరి జిల్లా
శైలం	హైదరాబాదు

కార్యనిర్వహణాధికారి

శ్రీ ఎన్. చిట్టిబాబు, బి.ఎ., ఎల్.ఎల్.బి.

డిప్యూటీ కమీషనరు (ఎండోమెంటు శాఖ)

విషయానుక్రమణిక

పుటలు

వి

జము వచనము

1-48

పకరణము (ద్విపద)

49-165

విజ్ఞప్తి

ఆంధ్రవాఙ్మయమున అందులోనూ శైవవాఙ్మయమున పేరెన్నిక గ్రంథము తెన్నియో గలవు. వానిలో శ్రీ పాల్కురికి సోమనాథునిచే డిన ద్విపదకావ్యములు 1. బసవపురాణము 2. పండితారాధ్య యుఖ్యమైనవని చెప్పవచ్చును. ఈ రెండును ఒకప్పుడు జనసామాన్య ప్రకర్ణాటక దేశములలో బహుశ ప్రచారము గలిగియుండుట పాఠకులకు, యకు సంవిదితమే కాని యీ రెండు కావ్యములు యీనాథు ప్రజా మురకు అందుబాటులో లేకపోవుట శోచనీయము

ఈనాడు పద్యకావ్యముల కెక్కుడు ప్రచారము గాన్పించుట లేదు. పైగా బసవపురాణము, పండితారాధ్యవర్ణిత యీ శ్రీశైలమహాక్షేత్రముతో ముడి ప్నవి. ఆందువలన వీరశైవవాఙ్మయమునకు పునాదియైన యీ బసవ యను సులభశైలిలో తెలుగు వచనమున ప్రకటించి భక్తుల కందించ రని యెంతకాలము నుండియో ప్రయత్నించు చున్నాము. తుదకు హర్ష శ్రీనిడుదవోలు వెంకట్రావుగారు బసవపురాణమును తెలుగువచనము మా దేవస్థానపు మాజీ ధర్మకర్తల మండలి ఆధ్యక్షులైన శ్రీ ఎన్. బి. కె. సత్యనారాయణరావు గారి కృషివలన మాకు సర్వస్వామ్యములతో చి మాకోర్కెను ఫలింప జేసిరి.

సమసమాజ స్థాపన కేనాడో పునాదువేసిన శ్రీ బసవేశ్వరుని పురాణ శ్రీశైలదేవస్థానము వారు ప్రకటించుట ఎంతయు సముచితము. జాతి పల, వయో, లింగభేదములు లేక శ్రీమల్లికార్జునస్వామి దర్శన స్పర్శగ్ల లెల్లరును అనుభవించుచున్నారు. అట్టి యీ మహాక్షేత్ర పాలకవర్గము వపురాణమును ప్రకటించి శైవభక్తులకే గాక ప్రజాసామాన్యముర యుపకార మొనర్చిరనుట అతిశయోక్తి గాదని నా నమ్మకము.

ఈ బసపురాణమునకు అనుబంధముగా మల్లికార్జున పండితారాధ్య చరిత్ర
 పర్వత ప్రకరణమును కూడ ప్రకటించుట ముదావహమైన విషయమే.
 రాణముతోబాటు శ్రీశైలచరిత్రము కూడ భక్తుల కంద జేయుచున్నాము
 వ్యతప్రకరణమును సహితము మలిముద్రణలో వచనరూపమున ప్రక
 తనని ఆశించు చున్నాము. తెలుగులో శ్రీశైల వర్ణన కిది మూలగ్రంథము.

భక్తుల కిది యెంతయు నుపయోగ పడగలదని భావించుచున్నాను.

౦

భవదీయుడు

81

యస్. చిట్టిబాబు

కార్యనిర్వహణాధికారి

ఆముఖము

భారతదేశమున సనాతన మగు వర్ణ కుల మత, వర్ణ విభేదములను రూపు రూకవతావిశిష్టతను ప్రతిపాదించినది బుద్ధుడు. కాని అతడు నాస్తికుడు. శావాదియై నాస్తికతను నాశనమును జేసి ఆస్తికతను చిరస్థాయిగా జేసిన రకుడు బసవేశ్వరుడు

వ మత విశిష్టత

కుల, మత జాతి, వర్ణ విభేదములను కూలంకషముగా నిర్మూలము చేసి శైవము. జీవించియున్న మానవుడే దేవుడని ప్రకటించినది వీరశైవము. యులకు సమానత్వ మిచ్చినది వీరశైవము, హరిజనులను హరజనులనుగా ది వీరశైవము. భారతీయ మతచరిత్రలో విశేష ప్రఖ్యాతి గాంచినది ము.

శ్వరుడు - మహాత్మాగాంధీ

మహాత్మాగాంధీ కన్నడదేశమున బెల్గాములో జరిగిన దేశీయ మహాజన వచ్చినపుడు కన్నడదేశ ప్రజ లాతనిని సందేశమునిమ్మనికోరిరి. గాంధీ మహాత్ముడు “నేను కార్యకర్తలైన మీకు కర్ణాటక ప్రాంతా సందేశ మీయగలను? ఇప్పటికి 800 సంవత్సరాల క్రితము మహాత్ము బసవేశ్వరుడు ఈపవిత్రభూమిలో జన్మించి అహింస, సాంఘిక సమా శ్రామిక గౌరవము (కాయకమే కైలాసము) ప్రబోధించి వెళ్ళినాడు. ప్రారంభించిన కర్మయోగము— ఆయన ప్రాంతానికే జెందిన మీరు పరి యకము కంటె కాయనిర దేమున్నది.” అని చెప్పినారు.

మార్గము, గాంధీమార్గము,

శాతి కుల మత విభేదములు లేని ఏకైక భారతీయ మహాజనులను ఒకే కే భాష, ఒకే ధర్మము రాజకీయముగా ప్రతిష్ఠించినది గాంధీమార్గము.

అంఘికముగ ప్రతిష్ఠించినది బసవమార్గము. భారతీయ జనతా శ్రేయము
మార్గముల లక్ష్యము. ఇది విశ్వవ్యాప్త మౌగాత!

ఈ గ్రంథరచనకు ఎంతేని ప్రోత్సాహమిచ్చిన శ్రీశైల దేవస్థాన కార్య
క సంఘాధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. బి పి బి కె. సత్యనారాయణరావు గారికి
పూర్వక, కృతజ్ఞతా సూచక వందన సహస్రములు. ఈ గ్రంథ
న నాకు చేదోడు వాదోడుగా నున్న చిరంజీవి శివసుందరేశ్వరరావునకు
లు.

కళాప్రపూర్ణ
నిడుదవోలు వేంకటరావు

అనుబంధము

కారాధ్య చరిత్ర

బసవేశ్వరుడును తెలుగుదేశమున జన్మించిన మల్లికార్జునపండితుడును
కులు. బసవపురాణము రచించిన పాల్కురికి సోమనాథుడే పండితా
చరిత్రను ద్వీపదగా రచించినాడు. అది బసవేశ్వరున కంకితము. అందు
చరిత్ర గలదు. అందు కొన్ని విశేషము లింతవఱకు నాంగ్లాంధ్ర
గ్రంథములలో కానరావు. కాబట్టి వానిని వివరించుచున్నాను.

పమతవ్యాప్తి

బసవేశ్వరుడు-1లక్ష 98 వేలమంది వీరశైవులకు విందుపెట్టెనని అర్థము
కానొక్కడే దాని నారగించెనని ముందు తెలిసికొంటిమి. బసవేశ్వరుని
కాలమునకు మరీ 1లక్ష 84వేలమంది వీరశైవు లున్నట్లు పండితా
చరిత్రను బట్టి తెలియుచున్నది. దీనిని బట్టి బసవేశ్వరుని కాలమున
కటకమున-

81 లక్షల 80 వేలమంది వీరశైవు లున్నట్లు విశదము.

శ్వరుడు విషము త్రాగిన మహిమ

మల్లికార్జునపండితుడు బసవేశ్వరుడు విషము త్రాగిన విషయము తన
వృత్తాంతమున నిట్లు ప్రశంసించినాడు.

ఆసమేక్షణ శివభక్తుం

దసమశ్రేష్ఠః(దని పలికి యన్యులతోడన్

పొసపోరై బందారువు

బసవన విషమెత్తి త్రావి బ్రదుకడె రుద్రా! (451)

సుధ నుమేశుడె దైవము

ససాదము పవిత్ర మీశుభక్తులె కులజుల్

ససపోరని బండారువు

సవన వినమెత్తి త్రావి బ్రదుకడె రుద్రా! 452

ససుమశరారీ! శివలిం

సమేతులు దక్క పొందఁ గాదని నిర్మా

శ్యసుఖం బని బండారువు

సవన వినమెత్తి త్రావి బ్రదుకడె రుద్రా! 452

పి విషయమేకాక, బసవేశ్వరుని సమకాలమున విలసిల్లిన వీరికై వ భక్తు
సవపురాణమున విడువబడినవి కొన్ని చెప్పబడినవి. పండితారాధ్య చరి
బసవని శివయోగమహిమ సవిస్తరముగా వర్ణితము. పండితారాధ్యునికి
రుడు లింగై క్యము నందిన సంగతి ఎసిమిదిదినముల తరువాత
. పండితుడు చాల విలపించినాడు. ఆతడు బసవేశ్వరునిచే ప్రభావితుడై
శమున ఆరాధ్యవీరకై వమును వ్యాప్తి గావించినాడు.

ససవపురాణముతో పండితారాధ్యచరిత్ర యందుగల బసవేశ్వరచరిత్ర
బు కలిపి ముద్రించి ప్రకటించిన, బసవేశ్వరుని చరిత్రయే గాక వీర
వ్యాసన మాచంద్రార్కముగా శాంధ్ర వాఙ్మయపీఠి ప్రకాశింప గలదు.
బసవన - బసవరాజు - బసవలింగము - బసవేశ్వరుడు - అనువిశ్రుతి
బసవేశ్వరుని చరిత్ర - కన్నడాంధ్ర దేశముల శాశ్వతముగా వెలయ

అట్టి కార్యము త్వరలోనే జరుగును గాక! ని. వేం.

శివమ్ భూయాత్

ఐనవేశ్వరుడు

సవపురాణము-ప్రథమాశ్వాసము

శ్రీలకు నిలయమైన కైలాసమున శివుడును పార్వతియు సుఖసత్కథా
 ిష్టి మండగా నారదుడు పచ్చి హరునితో నిట్లు విన్నవించెను—“దేవా!
 రో శివభక్తి ఏనాత్రమును లేకయున్నది. అందలి ప్రజలు కొంద
 మగులై శివదైవమును మఱచినారు. మఱి కొందఱు భక్తియుక్తు
 రితరుల బోధనల వలన అన్యదైవముల గర్హించుచున్నారు. అన్యదేవతా
 న్న శివభక్తి మిన్నయని నిరూపించుచు లింగజంగమప్రసాదస్థల
 లై జగజ్జనులు వెలయునట్లు చేసి నీవే భూవలయమున నవతరించి
) శాశ్వతముగ నిలుచునట్లు చేయ ననుగ్రహింపుము.”

కారదు డిట్లు చెల్పగా మారారి యిట్లు చెప్పెను—“నందీశ్వరునకు నాకు
 రేదు. గావున నేను నందీశ్వరుడనై శైవభక్తిని పరివ్యాప్తము చేయుచు”
 యను. అంత నుమయు “నందీశ్వరునికి మీకును భేదము లేదనిరి. ఆ
 పని వృత్తాంతము నెఱుగజేయుడు” అని వేడెను. శివుడును నిట్లు
 డంగెను.

ని తపస్సు

శ్రీగిరి నైరుతి దిక్కున శిలాదుడను నాతడు కందమూలములు, గాలి,
 ప్రకీరణములు నాహారముగా మూడుకోట్ల సంవత్సరములు గాఢమైన
 వరించెను. శివుడు ప్రత్యక్షమై వరము కోరుకొమ్మనెను. అంతట
 “సీయట్టి వానిని సుతునిగా దయచేయు” మనెను. వెంటనే పరమేశ్వ
 కు దాహము ససవరతము నావద్ద నుండు వృషభమే నందీశ్వరుడను
) జన్మించును” అని వరమిచ్చెను. “భక్తి యందఱుమాత్రమైన

వ గలిగిన సుతునైనను తల ద్రుంచివైతు"నని శివునికి తన నిర్ణయమును
 ౦.

శ్వరుడు-ప్రమథగణపదవి

నందీశ్వరుడు పుట్టినతోడనే శివుడు పరమడుగుమని చెప్పెను. 'నా కే
 ము నక్కరలేదు. నీ సదమల భక్తిని ప్రసాదింపు'మని వేడెను. శివుడు
 శ్వరుని వాహనముగా చేసుకొనెను. ప్రమథేంద్రపదవికి నందిని పట్టము
 నందీశ్వరుని పుణ్యతపముచేత శ్రీగిరి నైరుత్యభాగంబు నందిమండల
 యరు కాంచెను.

భూలోకమున భక్తహితార్థంబు పరమార్థంబుగా శివభక్తిని పెంపొం
 కు శివుడు నందీశ్వరుని జూచి "నీవు నరలోకమున బసవేశ్వరుడవై పుట్టి
 స్వమును బ్రబోధింపజేయు"మని పంపెను.

శ్వరుని జననము

శ్రీకైల పశ్చిమదిశను కన్నడదేశమున హింగుళేశ్వరభాగవాటి అను
 గ్రామము గలదు. అందు మండెగ మాదిరాజును బ్రాహ్మణోత్తముడు గలడు.
 పరమసాధ్వీ మాదాంబ. ఆమె నిత్య శివాచారసంపన్నయై శివుని గొల్చు
 . సతీపతు లిరువురు సంతత సౌఖ్యముల దేలియాడుచున్నను వారలకు
 లేకుండుటచే చింతాక్రాంతులైరి. సంతానలబ్ధికై మాదాంబ ఎన్నియో
 య నోచెను. కాని ఫలితమగపడలేదు. తుదకామై కార్యార్థసిద్ధికి కారణ
 దీశ్వరుని నోము నోచెను.

శ్వర వ్రతము

మాదాంబయు మానితంబైన శ్రద్ధతో నచ్చటనున్న శివాలయమున కరిగి
 నందిని సోమవారముతో మొదలుపెట్టి తొమ్మిది దినములు పూజించెను.
 య నందికి స్నానము చేయించి, చందనకుసుమము లర్పించి మెత్తని
 మెయినిండ గప్పి, ఉత్తమాభరణములు, అందెలు, గంటలు కూర్చెను.
 య పసిడి తొడుగులు తొడగి ఫాలతలమున పట్టముగట్టి అక్షతధూప

నొసరించి పులగము, పంచభక్ష్యములు నివేదనము గావించి “ సీవంటి నొసగు”మని ప్రార్థించి నిజవాసమునకు పోయెను. మాదాంబా మాది సపురు యసురాగముతో మసలిరి.

మాదాంబకు నెల మసలెను. తొమ్మిది నెలలు నిండెను. కాని పురుడు రెండవ తొమ్మిది నెలలు గడచెను కాని పుత్రజననము కలుగలేదు. తొమ్మిది నెలలు గడచెను. అట్లే యుండెను. ఇట్లు మూడేండ్లు గర్భ వహించి భిన్నురాలై మాదాంబ నందీశ్వరునికి సతి దీనముగా తన స్థితిని చెను.

అంతట శివుడు జంగమ లింగమూర్తియై మాదాంబకడకు వచ్చి “నీవు ఏము. నీ కడుపులో నున్నవాడు లోకపావనమూర్తి. శిలాదుని కొమారులందీశ్వరుడు. అతడు వృషభావతారము. శివుని యజ్ఞచౌప్పనమున నీకు సుతుడుగా నవతరించును. వానికి ‘బసవన’ అని పేరు.” అని చెప్పి యదృశ్యుడయ్యెను.

అంత నొక అర్థోదయమున పుత్రుడు జన్మించెను. అతడే బసవేశ్వరుడు. కూడలి సంగమేశ్వరుడు జంగమవేషమున వచ్చి “నేను కూడలి సంగమమున నీకు పుట్టిన సుతుడు లోకహితార్థమై జన్మించెను. ఇకమీదట నేనే గురువును. కావున నిరంతరము నిత్య లింగార్చనాపరత్వమున పండి నీతని పెంచుము” అని అదృశ్యుడయ్యెను.

శ్వరుని బాల్యచేష్టలు

వ్రజులు శివుని మఱచి చీకటిలో నున్నారని యపహసించినట్లు బసవన పండును. శివప్రసాదము స్వీకరించినట్లు తల్లిపాలు గుడుచును. తన పనికి తడవయ్యెనని నులుకుచుండును. శివుని గూర్చి పాడుచు ఆనందములు రాల్చును. మఱగుపడ్డ శివభక్తి మఱల తలయెత్తినట్లు తాను తల పండును. తాను ద్వితీయ శంభుడను భావనతో నేలమీద దోగియాడును. హేళ్యరాచారము ప్రోవై నిల్చిన పోల్కి నిల్చును. ఆటపాటలను నన్ని శివార్చనను చేయును. సర్వజ్ఞుడైన వృషభమూర్తిగాన సకలవిద్యలు సహజముగా నలవడినవి.

శ్రీరుని ఉపనయనము - తండ్రితో వాదము

బసవకు ఎనిమిదవ యేడు రాగానే తండ్రి యాతనికి ఉపనయనము మకట్టెను. అంత బసవస్సు తండ్రితో నిట్లనెను: “ఈశ్వరుని గొలిచియు సడవై యిట్టిపనికి పూనితివి. పరమాత్ముడగు శివుని గురునిగా బడసిన మానవుడైన గురువెట్లు గురువగును? గురుకృపచే జన్మించినవానికి ధము దుష్కర్మము. కర్మపాశములు తెగవేయుటకు జన్మించిన నేను లకు చేయు త్రాళ్ళను కట్టుకొనను. వడుగు కర్మబంధము-దానికి యి గాయత్రి. ప్రతిదినము కర్మము చేయుట ముక్తిదాయకము కాదు. నము గురూపదేశము. నరగురు సంబంధమైనది. శివుడు నొక్కడే. అతనికి మించిన గురువు లేడు. అతడే గురువు, దైవము. ము నాతనినే స్మరించి ధ్యానము చేయవలెను. అన్యదేవతా స్మరణమున యెనిమిది కోట్ల నరకములు గలుగునని వేదము తెల్పుచున్నది. గా లింగస్వరూపుడగు శివుని గూర్చిన భక్తి కులసతి పంటిది. కర్మమార్గ ప్రసక్తి వెలయాలు పంటిది. ఇలవేల్పువైన ఈశ్వరుడుండ పుల గొల్పుట పాడి గాదు. బ్రాహ్మణభక్తి కేవలము కర్మమార్గము. పేశ్వరాచారమగు శివభక్తియే సకలార్థ మానవాభ్యుదయ సాధనము. యదే తండ్రి, పార్వతియే తల్లి. ఆ దివ్యాదిమ దంపతుల సుతుడనైన బసవలు తలిదండ్రులు కారు. ఉపనయనము నంగీకరింపను” అని య. తండ్రి యెంత చెప్పినను కుమారుడు వినడయ్యెను. తండ్రి అడుగుట మానివేసెను. తుదకు బసవన తలిదండ్రులను విడిచి ఇంటికి తన సహోదరి నాగమాంబతో చేరుకొనెను. బసవన వడుగు సమామ బలదేవదండ నాయకుడు వచ్చెను గాని వడుగు కాకపోవుటచే కలిపోయెను. అతనికి గంగాంబ యను కూతురు గలదు. ఆమెను గానికి గాక భవున కియ”నని బాస చేసెను. మేనల్లుడు బసవన గొని భక్తుడగుట చూచి తన కూతును బలదేవుని బసవన కిచ్చి వైభవో

• ‘వేదోక్తశివభక్తివద్ధతి’లో వివాహము జరిపించెను.

పెండ్లికి నేతంతును లేదు. మంగళవాద్యములు లేవు-వేదమంత్రములు పులు లేరు- అగ్నిహోత్రము-మంగళసూత్రధారణ లేదు. వధూవరులు గుటయే లగ్నము; పెండ్లియగుటయే ముహూర్తము. భక్తుల దీవనయే

ఃట్టి పెండ్లి యెచ్చటను చూడలేదని జను లాశ్చర్యపడిరి.

స్వరుడు కప్పడి సంగమేశ్వరమున కేగుట

‘కప్పడి సంగమేశ్వరమున మా గురు దేవుడున్నాడు. అతనిని సేవింప” అని బసవేశ్వరుడు తన భార్యతోడను సోదరి తోడను బలదేవు నచ్చటికి వెడలెను.

సంగమేశ్వరమున దేవుడు కూడలి సంగమేశ్వరుడని యారాధితుడగు ౧. ఆ షేత్రమున నరశివభక్తులు చిరజీవులు. స్త్రీలు పరమ పతివ్రతలు. న్నియు శివతత్త్వ భక్తి ప్రతిపాదకములు. అచట సర్వము శివ ౨. అచ్చట యాలయమున బసవేశ్వరుడు చిరకాలము శివు నర్చించెను. కూడలి సంగమేశ్వరుడు ప్రత్యక్షమై లోకములో శివ భక్తిని ప్రబోధింపజేయుమని బసవన కిట్లుపదేశించెను:

1. భక్తి పథమునందు దక్క వేలు మార్గమున నడువకుము.
2. శివుని భక్తుల దుశ్చరితములనైనను దోషములుగా భావింపకుము.
3. శత్రువులైనను లింగ సహితులైన మిత్రులుగా జూడుము.
4. పట్టినవ్రతము ప్రాణాంతకమైనను విడువకుము.
5. శివభక్తులు తిట్టిన, కొట్టిన, కాలిచే మెట్టిన శరణు అని వేడుము.
6. పరస్త్రీలను నెన్నడు కన్నెత్తి చూడకుండుము.
7. శివప్రసాదము దక్క తక్కినది హేయమని నెంచుము.
8. శివభక్తిని చెడనాడు ఖలులను సంహరింపుము.
9. వేదశాస్త్రోద్ధితమైన శివభక్తిని శాశ్వతముగ జగమున ప్రతిష్ఠించుము.
0. సత్యమునే ఎల్లప్పుడు పలుకుచుండుము.

- . ఎవ్వరికి హింస చేయకుము.
- 1. సకల మానవులను సౌభ్రాతృత్వముతో శివ స్వరూపులుగా భావింపుము.

బసవేశ్వరుడు పై యుపదేశములను ప్రత్యక్షరము ఫాటింది వీరశైవ సంస్థితుడయ్యెను.

ద్వితీయాశ్వాసము

3 కాలమున కల్యాణ కటకమును బిజ్జలుడను రాజు పాలించు చుండెను. త్రియైన బలదేవదండనాయకుడు బసవేశ్వరునికి తనయ నిచ్చుటయు, ప్రమథలోకమున కేగుటయు బిజ్జలుడు విని తన యాప్తులను కూడలిసునకు బంపి బసవేశ్వరుని కల్యాణ కటకము పిలిపించెను.

వీరుడు- భాండాగారాధ్యక్ష పదవి

బిజ్జలుడు బసవేశ్వరునికి మంత్రి, ధనభాండాగారాధికార పదవుల నిచ్చి, సమంతయు బసవేశ్వరునిపై నిలిపి తాను సుఖముగా ప్రశాంతముగా చేయుచుండెను. బసవేశ్వరుడు శివానుగ్రహమున శివభక్తిని వర్ధిల్లించి అవకాశము గలిగినదని అత్యంత శ్రద్ధానియమములతో నీ క్రింది ప్రతిపకటించెను.

- . శివరాత్రి నిత్యంబుచేయుట.
- . శివభక్తు లెల్లరు శివుడని భావించుట.
- . భక్తుల దోషములను విస్మరించుట.
- . భక్తుల కులమెత్తకుండుట.
- . భక్తులేది కోరిన దానిని యిచ్చుట.
- . ఇతరుల నెన్నడు వంచంపకుండుట.

- . పరసతిపై దృష్టిబరపకుండుట.
- . పరమతవాదులను జయించుట.
- . లింగాంగులను దక్క తక్కిన వారిని వీక్షింపకుండుట.
- . కామక్రోధాదులను నాటింటిని జయించుట.
- . ఇంద్రియ నిగ్రహము కలిగి యుండుట.
- 3. వేదోక్తమైన శివభక్తిని వెలయించుట.

సవేశ్వరుడు ధీరంపు గట్ట. గంభీరంబు దిట్ట. సత్యంబు కలను, ప్రసాదంబు, దాంతత కలిమి. నిత్యత్వంబు బలిమి. శాంతత నెలవు. ఈశ్వరుడు. వేదాంతముల పాటి - విద్యల మేటి - వినయంబు తేటి - వివేకంబు కోటి. యిల్లు. నుదాత్తత పెల్లు - తత్త్వమ్ము తీగ - మహత్త్వంబు చేగ - బు వెన్ను ఆస్థానంబు చెన్నునై యలరారెను.

శ్వరుని చూచుటకు శివభక్తులు వచ్చుట - శివాచార నిరతి

బసవేశ్వరుని జూచుటకు శివభక్తులు విశేషముగా వచ్చుచుండెడివారు. ను లింగము ధరించువారు. విభూతి రుద్రాక్షలను విధిగా దేహమున వెలకిసెడివారు. వారేకాక శాస్త్రవేదులు సంగీత విద్వాంసులునగు శివభక్తులు వారు. వారు రాగానే, వారియగుగులకు మ్రొక్కి పాదములను గడిగి పాదోప్రాశించి, శివానందలీలావారిధి తేలియాడుచుండువాడు. భక్తులయిండ్లకు కావలసిన పదార్థములను పంపుచుండెడివాడు. వస్త్రధూషణాదులచే సత్కరించువాడు. శీలవంతులకు మిండ జంగమములకు కోరినవెల్లను సమవాడు - ఇట్లు నిత్యనిరతిశయ శివాచార పరత్వమున నెగడుచు భాసిల్లు

శ్వరుని మేనల్లుడు చెన్నబసవన మహిమ

సహృదరి నాగమాంబ కుమారుడు చెన్నబసవన్న మేనమామ శ్వరుని తన గురువుగా భావించి ఆతని గొల్పెడివాడు. ఇతడు సంసార

, వినులాత్మయోగి. శ్రీగురవేనమో యని బసవని గురువును స్తుతించి బసవేశ్వరునికి శివభక్తి వ్యాపనకు తోడ్పడినాడు.

౨. ప్రభుని రాక

ఆతిలోక శివయోగ నిష్ఠాగరిష్ఠుడు, అత్యంత శివతత్త్వ పారగుడు, గాన వైరాగ్యవర్తనుడు, ఆనమశివానంద పరవశభూతుడైన అల్లమ బసవేశ్వరుని చూచుటకు వచ్చెను. బసవేశ్వరు డాతని స్వర్ణ సింహాసన హార్చుండబెట్టి శరణు చేసి, పాదములు గడిగి, పాదోదకము ప్రాశించి ప్రసాదము నర్పించెను.

౩. ప్రభునికి బసవడు విందు చేయుట

బసవేశ్వరుడు ఒక లక్ష తొంబదియాఱు వేలమందికి సరిపోయేడు ప్రసానాతనికి విందు చేసినాడు. ఆ ప్రసాదము నంతయు నొక్క-మెతుకైన ండ అల్లమప్రభువు ఆరగించినాడు. బసవేశ్వరుడు అల్లమప్రభుని భక్తికి పడినాడు. ప్రభువు బసవనికి అక్షయలింగ సంపదలిచ్చి, తత్వవిద్యను చినాడు.

4. ప్రమథులకు విందు

కైలాసమున పార్వతి ప్రమథులకు విందు చేసినది. కోటానుకోట్లు ప. శివప్రసాదమును వారికందఱకు వడ్డింపబోగా ఒక ప్రమథుడే ఆ హారము నంతయు తినివేసినాడు. పార్వతియు నందఱు ప్రమథు లారందు పెట్టలేదు. ఇది ప్రమథగణ శివభక్తి మహత్త్వము. అల్లమప్రభువు ని బసవేశ్వరు డాతని ప్రతిభక్తితో ప్రస్తుతించెను. అల్లమప్రభువు బస కి శివభక్తి ప్రబోధము నిరంతరాయముగా సాగి నిఖిల జగత్తులో గునట్లు వరము నిచ్చెను.

5. స్వరుని మహిమలు

. వంగకాయలు ప్రాణలింగములగుట :-

బసవేశ్వరుని ఇంటివద్ద చాల ధనమున్నదని తెలిసికొని కొందఱు దానిని దోచుకొన దలచిరి. లింగములేకయే ఆతని నింట ప్రవేశింప గావున వంగకాయలను లింగములుగా, కట్టుకొంగుల గట్టి ప్రవేశించిరి. ఇరుడు వారిని యీశ్వరార్చనలు సేయుడని యనగా వారు ధరించిన మలు ప్రాణ లింగములైనవి. వారును బసవేశ్వరుని మహిమ పొగడుచు యిరి.

2. జొన్నలు ముత్యములుగ మార్పుట :-

ఒక జంగమము వచ్చి మ్రుగ్గులు పెట్టుటకై ముత్యములపొడి మూడుపుట్లు వనని కోరెను. బసవేశ్వరుడు ఆచట నున్న జొన్నల రాశిని తన ప్పుశింపగానే అవి ముత్యము లయ్యెను. బిజ్జలుడు విభ్రాంతు డయ్యెను.

3. సంగమేశ్వరుడు బసవని మూడవకన్నడుగుట :-

కొన్నలు ముత్యములుగా మార్చిన తరువాత, బసవేశ్వరుని దాననిరతిని దలచి కప్పడి సంగమేశ్వరుడు జంగమరూపంబున వచ్చి 'నాకు మూడవ పుత్రుడను' అని వేడెను. అంత బసవేశ్వరుడు శివుని మాయ తెలిసినవాడై సంతోషించి ఆతనికి చూపగా నందు తన ఫలక్షము గాంచి సంగమేశ్వరుని నొంది నిరాకారుడయ్యెను.

4. గొల్లెత చల్ల కడవతో పడిపోకుండచేయుట :-

ఒకనాడు బిజ్జలుడు రాజకార్యములపై సమావేశము చేయగా బసవేశ్వరుని సభలో పెద్ద ధ్వనితో "ఇదిగో వచ్చుచున్నాను, నీకు చేయూత నిచ్చును" అని యుచ్చైస్వరమున బలికెను. బిజ్జలుడది చూచి "బసవన ఇది రాజసభ, ఇట్లు మతిలేక మాటలాడుట ఏల" నని యడిగెను. బసవ ట్లు చెప్పెను, "రాజా, వినుము ఇచ్చటికి కొంతదూరమున నొక బుజారి చల్లకడవతో పడబోవుచు 'బసవేశ్వరా! చేయూత' యిమ్ము; అని

నేనది విని నా చేయూతనిచ్చి ఆమె చల్ల కడవతో పడిపోకుండునట్లు నీవు యీ క్షణముననే నీ మనుష్యులను పంపుము. నిజము తెలియ నెను. బిజ్జలుడు తన సేవకులను నచటికి పంపి గొల్లెతను తెప్పించెను. పగిన చేతిరొంపి, జూరిన కాలిరొంపి చూపెను,

అభినవ శ్రీగిరియని పేరెన్నిక గన్న సౌన్నతికపురమున సిద్ధరాముడను కలడు. శ్రీగిరిలోని మల్లికార్జున లింగమును గొనితెచ్చి ప్రతిష్ఠించుటయే తొంబదివేలు శివలింగములను స్థాపించెను. సహజమకుటము, నౌసలి లిగి మహిత యోగానంద మహాసీయలీల నుండుచు ప్రమథ లోకమున పచ్చుచుండువాడు. ఒకనాడు శివభక్తసమూహము ప్రమథ లోకమున రాదొ లేదొ తెల్పమని యడుగుగా సిద్ధరాముడు ప్రమథలోకమున కేగి శివుని గాంచి బసవేశ్వరుని చూపవేదగా శివుడు తన హృదయమును రస్థల లింగసమేతుడును, తదేక ధ్యాన నిష్ఠాపరుడై హరుమీది దృష్టి పడి వాడుగా బసవన సిద్ధరామున కిగవడెను. ఆలోక మీలోక మననేల కమలందును బసవడు కలదని శివుడు సిద్ధరామునకు తెలియబరెను. మునకు సిద్ధరామయ్య యేతెంచి బసవయ్య మహిమను శివభక్త లోకము పొందు.

బసవని శక్తికి బిజ్జలు డతుల సంతోష చిత్తుడయ్యెను.

నమునుగూర్చి బిజ్జలుడు బసవని దట్టించి యడుగుట

ఒక మిండజంగమునకు బసవన రాజబొక్కనమున నున్న ధనమంతయు నును. అది విని మంత్రివర్గమువారు బిజ్జలునకు చెప్పిరి. బిజ్జలుడు బసవ పించి “మా ధనము తెమ్ము, నీ ప్రధానితనము చాలు” అని దట్టించి . అంత బసవన “భక్తుల ధనము భక్తులకే ఇచ్చితిని. మీ ధనంబునకు నని మారుపల్కి వెంటనే పెట్టెలను తెప్పించి చూడగా అందు ధనము యట్టులనే యుండెను.

శివభక్తుల మహిమలు

మల్లయ్య

శ్రేణు మల్లయ్య యను శివభక్తుడు లింగము పూజించుటకు లేకపోవుటచే నచము గుడిగా చేసి దానినే లింగముగా కొండ గోగుల పూజించెను. వారది చూచి, ఇక్కడి శివాలయము లింగము లేదే, నీవెట్లు పూజించి అడిగిరి. బల్లేశు మల్లయ్యయు వెంటనే స్వర్ణశిఖరము గల శివాలయ క్కించి అందు లింగమును వారలకు చూపెను. వారలాశ్చర్యపడిరి.

కోటయ్య

కోటకోటయ్య ఏట పెంట్రిక లింగముగా పూజించుచుండెను. దానికి నభి చేయుచుండగా తండ్రి యదిచూచి ఆతని నపహసించి దానిని కాలదన్నెను. య్య తండ్రి తల నఱకెను. ఏటపెంట్రిక లింగమయ్యెను. శివుడును కైలా గాట కోటయ్య తండ్రిని తలుపులు తెఱచి చేకొనెను. ఆతడు ప్రమథగణ నుండెను.

తృతీయాశ్వాసము

రాజకోశమున ధనమునంతయును భక్తులకు బనివేశ్వరుడిచ్చెనని శతర క్కులు చెప్పగా బిజ్జలుడు 'మా ధనము మా కిమ్ము పరధనము నాసించుట ఇంక నీ ప్రధానమంత్రి పదవి-భాండాగారాధిపతి పదవి విడిచిపెట్టుము' పించెను.

సవేశ్వరుడు 'మీధనము మీ కిచ్చితిని. నాకేమియు నక్కరలేదు. దానిని సంపను- నాకనావశ్యకము- అనవసరము- క్షీరాబ్ధిలో క్రిడించు హంస మైన పడియల నీరు త్రాగునా? చంద్రుని వెన్నెల కిరణములలోని యు త్రాగు చకోరము చీకటి త్రాగుటకు కోరునా? మామిడి పండ్లను తిను గారుహఫలము తినునా? తామరలో విహరించు తుమ్మెద బిబ్బిలి పూవులను మీధనమునకు నేను చేయిచాపను-మీధనము మీకిచ్చితి'ననియె. బిజ్జలుని రాతనికి చూపి, ఇందులో రవంత తక్కువైనను లేదు. ఏమియు తఱుగ ట్లు తఱగిన నేను శివభక్తుడను గాను. పూర్వపు లెక్కలు చూచుకొనుము. తాళములని బిజ్జలుని చేతికిచ్చెను. ధనమంతయు నట్లేయుండెను. మాటుమాటాడలేక చేయునదిలేక యూరకుండెను.

య గుఱ్ఱములగుట

శివభక్తుల మహిమ అద్భుతము. పూర్వము మధురలో పాండునిపై ను దండెత్తగా చొక్కనైనారు తనపద్ద గుఱ్ఱములులేకపోవుట చూచి నన్నింటిని ఆశ్చర్యములుగా మార్చివేసెను.

దివిని బిజ్జలుడు. “ఇకముందు బసవనిపై నే కొండెములను చెప్పాడు. ప్పినవారి నాలుకలు కోయించి నోళ్లలో ఉసుక పోయింతును” అని సెను. బసవేశ్వరుడు పూర్వరీతి శివభక్తులకు కావలసిన ధనము వస్తువులు చేయుచుండెను.

ఋచీరెను భక్తుని కిచ్చుట

విటుడు వేశ్య ఇంటియందుండి “బసవేశ్వరుని యొద్దకేగి నిత్యము పడిని దెమ్ము” అని తన సేవకుని పంపెను. అతడును వచ్చి రుని భార్యకట్టిన చీర చాలా మనోహరముగా నుండుటచే ఆ సంగతి తెలిగించెను. అతడును వచ్చి ఆ చీరెను తన కిమ్మని కోరెను. రుడు వెంటనే దానిని విప్పి ఇచ్చివేయుమని భార్య కాజ్ఞా ఆమె యట్లే చేసెను తన చీర విప్పగా నే మణియొక మొలనుండెను. అది విప్పగా దానిని విటుడు తీసికొనెను. ఆమె చీర దెల్ల కొత్తచీర వచ్చుచుండెను. అవి ఒక మోపెడయ్యెను. దానిని విటుడు మోయగలిగిన చీరెను తీసుకొనిపోయి తన వేశ్య కిచ్చెను. దేవరదాసయ్య యను భక్తుడు పండ్రెండేండ్లు నేసిన చీరెను ఓ కోరగా నిచ్చెను. శివభక్తుల మహిమల కడ్డులేదు. మొన్నయ భక్తుడొకడు కోరినధనము కంటె ఇమ్మడిగానిచ్చెను. తన కూతురునకు సవరము కావలసి నడిగినమానకంజారుడు తన భార్య జడను గోసి . అట్లనే బసవేశ్వరునిమహిమ వలన భార్యకట్టిన చీరెవిప్పినను వచ్చుచుండెను. శివభక్తులమహిమ యిట్టిది కావున బసవేశ్వరుని భార్య ము విప్పినను క్రొత్తది అప్పుడే మొలను నుండుట ఆశ్చర్యము

ంగయ్య కథ

బసవేశ్వరుని సమకాలికుడగు నీతడు శివభక్తిపరుడై యుండెను— ఒక ను వేశ్య యింటికి వెడలెదనని యాతనితో చెప్పెను. అతడును వెళ్లమని అతడు వేశ్యయింటికి పోవగా నామె సాక్షత్తురుద్రగణికవలె నొప్పు

ఆమెయు ముగ్ధ సంగయకు పాదము, గడిగి భక్తితోనర్చనలు
 ప. అతని చక్కగా శృంగారింప జేసెను. అతనికి తెల్లరుద్రాక్షల
 ఆతడాశ్చర్యపడి, ఇదియేమి, తెల్లరుద్రాక్షలు జగత్తులో లేవే, ఇవి
 పని యడిగను. ఆమెయు “నేను పార్వతీదేవి చెలులలో నొకరైను, కావున
 లభించినవి మమ్ములను రుద్రగణికలందురు” అని చెప్పి అతని
 గుంబుధి నోలబాడ జేసెను.

శుపతి కథ

రుద్రపశుపతి యను శివ భక్తుడు బసవేశ్వరునకు పూర్వరు- అతడు
 ఐముతో శివుడు విషము మ్రింగెను కావున నేమైనాడోయని దుఃఖించు
 . నీవు త్రాగిన విషమును పైకియుమియక పోయినచో తాను ప్రాణములు
 కు సిద్ధమయ్యెను. శివుడును నతని ననుగ్రహింప దలచి కైలాసమునకు
 పోయి “నేను విషము గ్రక్కిన లోకములు దగ్ధమగును. కాన కంఠమున
 ని. నీవేమియు అలక్షణి బొందకుము” అని అతని తన వద్దనే ప్రమథ
 తో సరిగా నిలుపుకొనెను. అతడు కైలాసముననే శివునితో

నైనారు కథ

సక్కనైనారను భక్తుడు శివపూజ చేయుచుండగా నొక సాలెపురుగు
 పై బ్రాకినది. వెంటనే అతని భార్య తన నోటితో దానిని ‘దూ’ అని
 దానితో నోటి తుంపురులు లింగముపై బడెను. అప్పుడు సక్కనైనారు
 పరాధము మన్నింపుమని వేడెను. సాలెపురుగు ప్రాకిన చోట తప్ప
 చోట్ల లింగమంతటను పొక్కులు గన్నట్టెను. ఈ పొక్కులు మాన్పు
 పని చేడుకొనుచుండెను. ఇంతలో నాతని భార్యవచ్చి చూడగా తన భర్త
 తనయు పొక్కులతో నిండియుండినట్టు కనబడినది. తక్షణమే యామె
 భర్తమీద పొక్కులు మార్చుము లేని యెడల నేను నా తల తెగవేసి
 ని సిద్ధపడెను. శివుడును ప్రత్యక్షమై ఆ పొక్కులు మాన్పి ఆ దంపతు
 నందఱు కలుగజేసెను.

హాదేవి కథ

జ్ఞమహాదేవి శివభక్తురాలు. ఆమె శివునకు తల్లి లేదని విచారించు “తల్లి లేకుండ శివుడెట్లు జన్మించినాడు? తల్లియున్న తనయుని తపస్సు పునా? తల్లియున్న తలజడలను గట్టనిచ్చునా? తల్లియున్న విషముదిన్నుండునా? తల్లి లేకపోవుట వలననే ఇన్ని పాటులు శివునకు గల్గినవని, నై శివుని పెంచెదను” అని తనయునిగా భావించి పెంచుచుండెను. నీళ్లు పోయును, నిద్రబోజేయును, తన చన్ను గుడువ జేయును, తన కత్తుకొనును. ఇతరుల కన్నుబడిన కొడుకునకు హాని కలుగునని నిరక్షణకై కన్నులకు కాటక పూయును. ఆ శిశువు ఏడ్చిన జన్నిచ్చుచును. ఇట్లు సకల విధముల నహారాత్రములు శివుడగు తనయు యందే ప్రాణములు సలిపి సంరక్షణ చేయుచుండెను. శివుడును నామె ననుగ్రహింప ఒకమారు చన్నుగుడుచుటకు నీయగా తనయుడు కుడువలేదు.

అంగిటి ముల్లను శిశువ్యాధి వచ్చెను. ఇక నేనేమి చేయుదును? చనుడుచుట లేదు’ అని కడుపుతిపి చేత తాను ప్రాణములు విడుచుటకు సిద్ధుల తెగవ్రేయ సమకదైను. శివుడును ప్రత్యక్షమై ఆమెకు నిత్యత్వ

నాచి కథ

శివదేవుడను భక్తుడు ప్రతినిత్యము శివునకు కుంచెడు పాలను నివేదించు. ఆతడు గుడిలో లింగమున కర్పించుచుండెను. ఒకతూరి ఆతడు వ్యవహారమునకై పొరుగుారికి వెళ్లవలసి వచ్చెను. అప్పుడు తన కడ నాతురు జూచి ప్రతినిత్యము గుడికేగి శివునకు పాలు పోయుమని

‘దగూచియు చట్టే కుంచెడు పాలు కాచి ఒక పాత్రలో నించి మాతపెట్టిగా గుడికేగి ఆ పాలపాత్ర శివలింగము నెదుట నుంచెను. కొంతసేపు శివుడా పాలను గ్రోలునని ఆమె భావన. కాని శివుడు త్రాగలేదు. ‘లట్టే యుండెను. ఆమెయు “పాలలో పంచదార తక్కువయైనదా తెచ్చెనాగుము. మా యింట బాయసమున్నది. దానిని తెచ్చెదను. త్రాగుము.

రంగులు బొమ్మలు మొదలైన వానిని దెత్తురు. వాని నీకిచ్చెదను. మనము వీరభద్రుని జాతరకు పోవుదము. త్రాగుము. అటుకులు పండ్లు నీరను త్రాగుము” అని పరి పరి విధముల గొడగూచి శివుని వేడుకొనెను. ఇట్లే యుండెను. ఆమెయు, నీవు పాలుత్రాగవు వానిని ముట్టవు, నేనేమిచు? అని తల లింగముపై తాటించి కొట్టుకొనెను. శివుడును లింగము పైకివచ్చి ఒక్క చుక్కయైన మిగులకుండ త్రాగెను. ఇట్లే కొన్ని దిన రిగెను. ఒకనాడు ఆమె గుడినుండి పాత్రలో పాలు లేకుండ వచ్చుట శుభ్రుడే ఊరినుండి వచ్చిన తండ్రి, ఆమెను చూచి నీవు పాలన్నియు కీయుచున్నావా లేక పాత్రలోయుచున్నావా పాలేవి యని యడిగెను. నమాయకముగా శివుడు త్రాగివేయు చున్నాడని తెలిపెను. శివదేవుడు తనయతో గుడికి పాలపాత్రతో వెడలెను. లింగము ముందట పెట్ట త్రాగలేదు వెంటనే తండ్రి యామెను కొట్టి బాధపెట్ట సాగెను. గొడగూచి చు కొగలించుకొనెను. శివుడును నామెను లింగ గర్భములోనికి తీసికొని దగ్గర తండ్రి జుట్టుపట్టుకొని లాగెను. తల వెంట్రుకలు మాత్రమాలనికి. న. నేటికిని ఆ శివునకు శిరోజములు వచ్చుచుండును. అవి మూడు నెలల కత్తిరింపగా తిరిగి మొలుచుచుండును. ఇది బాల భక్తుల

కళియారు కథ

కాంచీపురమున దీపదకళియారను శివభక్తుడు ఒకపరి నడివికి క్రిందనొక జీర్ణాలయమున శివలింగము నుండుటజూచి-శివుడు నొక్కడే సెలాలయములోనున్నాడు అని చింతించి, దానిని బాగుచేయించి- ద్వార ప్రాకారము నిర్మించి ఒక కోట వలె దానిని గావించెను. దేవాలయ రక్షణ తాను రెండు చేతులను రెండు దివిటీలను బట్టి రాత్రియంతయు గుడి పదక్షణము చేయుచుండెను. దివిటీలకు మానుమట్ర తీగెకసువు వెంట్రాగి పము వెలిగింపచేయును. ఇట్లు కొంత కాలము జరుగగా ఆ యడవి న్న సమస్తపదార్థములు తఱిగిపోయెను. దీపముగా దివిటీలను ముట్టించు మాత్రము లేక శూన్యమయెను. దీపదకళియారదిచూచి, తన వ్రతము దని భావించి, శివున కపచారము చేసినని, తన తలవెండ్రుకలను

జుట్టి వానితో దివిటీలను చేసెను. అతని భక్తికి మెచ్చి శివుడు ప్రత్య గుడిని, దీపదకళియారును కైలాసమునకు గొనిపోయెను. శివునకు దీపము అర్పించువాడు గాన నాతనికి దీపదకళియారుని పేరు వచ్చెను.

నమిత్తండి కథ

ఁచీపురమున ఏకామ్రేశ్వరుని గుడియందు నటరాజ విగ్రహము గలదు. శృంగిములతో నుండును గావున దేహము వంకరలు బోయియుండెను. నమిత్తండి దానిని చూచి శివునకునేదో వ్యాధి వచ్చినది శరీరము కొంకరలు. దీనికి తగిన చికిత్స చేసెనను గాకయని ప్రతిదినము ఉమ్మెత్తబిగువు, వాని ద్రావకము చేసి ఆముదముతో మర్దించు చుండెను - కాని హమద్దే యుండెను. దానిని మాన్పుటకు వ్రేళ్లు వెల్లకులు దెచ్చి సేవ గను - కాని శివుని శరీరమట్లే యుండెను. నాట్యనమిత్తండి యిక మఱి లేదని తన తలను తెగవేసికొన సిద్ధపడెను. శివుడును ప్రత్యక్షమై నేను పృథ్వీము చేయుచు నిట్లుండును. ఇందువలన లోకమున నాట్యవిద్య నిలుపున నీవు నా వద్దనుండి పాటలచే నన్ను కీర్తింపుము. నీకు నాట్యన అని పేరు సత్యమగును. ఆ పేరుతో నీవు వ్యవహరింపబడుదువు వద్దనే కైలాసమున నిలిపెను.

మారి కన్నప్ప కథ

మారి కన్నప్ప యను నతడు ఎఱుకలవాడు. ఆటవికుడగు నాతడు మ్మలు గొని జంతువులను జంపి మాంసమును దొప్పలో బెట్టి శ్రీకాళ సునకు నర్పించుచుండెను. అతడు ప్రతిదినమును తనదెప్పుతో లింగముపై పుక్కిటి నీటితో లింగమునకు అభిషేకము చేసి మాంసపు దొప్ప చుండెను. అప్పుడు ఆ లింగమునకు నొక బ్రాహ్మణుడు ఏటిసీటితో ము చేసి బిల్వపత్రి నర్పించుచుండెను. అతడు ఒకనాడట్లు శివపూజ పరాగా, కన్నప్ప అర్పించిన మాంసపుదొప్ప చూచెను. శివలింగముపై సీరుండుట గమనించెను. శివలింగమంతయు నపవిత్రమైనది. శివు హాసచారము జరిగినది. నేనేమిచేయుదును. అని దానిసంతయు హోషించి పవిత్రము గావించి, శివుడెట్లు నిట్టిపూజ సంగీకరించెనని అత్యంత

డితుడె యుండెను. —

పుడు కన్నప్ప సహజ ముగ్ధుడై ద్రాహ్మణునికి చూపవలచెను. ద్రాహ్మణుడు వేదోక్తముగా పూజచేసి యట నిలువబడెను. — కన్నప్ప రీతిని మాంసపుచొప్పతోవచ్చి శివునికి పుక్కిట నీటితో సఖిషేకము గా, నాతని కంట నీరుగారు చుండెను. కన్నప్పయు వ్రేళ్లతో బెల్లకులతో గావించెను. అట్లే సంతతధారగా కన్ను నుండి నీరుకారు చుండెను. ములేపని కన్నప్ప బాణముచే తన కన్ను పెకలించి, శివుని నీరుగారు గల తావున తన కన్నుతికించెను. ఇంతలో రెండవ కన్నున నీరుకారు తక్షణమే కన్నప్ప తన రెండవ కన్నును సట్లే పూర్వపురీతిగా పెక గా, శివుడు ప్రత్యక్షమై ద్రాహ్మణునితో నిదిగో చూచితిరా కన్నప్ప దీనికి విద్యుజ్ఞాసము అనావశ్యకము. నిశ్చలమై నిరవధికమై నిరంతరము క్రియే నూనవునకు వలయునని కన్నప్పకు నైక్యపదవి నొసగెను. — స్త్రీతో నేడును శివలింగము కన్నప్పయు అట్లే యున్నవారు, కన్నప్ప గాన అతని పేరు కన్నప్ప యయ్యెను. అంతకు ముందాతని పేరు ముగ్ధభక్తులను శివుడు సర్వధా, సర్వధా సంరక్షించుచు వారి కభిమతము కన్నప్ప తెలుగువాడు. పొత్తపినాటిలోని ఉడుమూరు ఇతని గ్రామము. ఇత బసవపురాణ కథలలో పెద్దది.

బసవయనారు కథ

ఇందు కథ ఏమియులేదు. ప్రతిగినము శివుని నొకడూరు సమీపించి తాను బడును.

సూదిరాజమ్య కథ

ఈతడు బసవేశ్వరుని సమకాలికుడు, ఒక మండలేశ్వరుడు — ఈతడు మన చిరకాలము శివుని గూర్చి ఆయుర్వైదిని సిద్ధింప జేసికొనెను. నల యేండ్లు జీవించెను. ఆతడు శ్రీశైలమునుండి బసవేశ్వరుని పద్దకు ఆతడును సంగమేశ్వరుడును నొకేరీతి నున్నట్లు కనుగొనెను. వీర క్తి వ్యాపింపజేయుటకు బసవేశ్వరుని ననుగ్రహించెను.

ఇతని కథ కూడ పెద్దదే. ఇందు శ్రీశైల వర్ణన సమగ్రముగా గలదు. మును లింగమయముగా లింగస్వరూపముగా నిరూపింపబడినది.

చతుర్థాశ్వాసము

'లు మాచయ్య కథ

ఇతడు బసవేశ్వరుని సమకాలినుడు. పుట్టుకచేత చాకలి. ఇతడు శివ బట్టలను మాత్రమే యుతుకును. భవుల బట్ట లుదికెడు రేవుమాని వేరొక ప్రత్యేకముగా వాని సుతుకును. అవి శైవమతమునకు తీసికొనివచ్చి మడతలుచేసి మూపున మోసికొనుచు వచ్చును. జంగమము లెవ్వరైన వారికి బట్టలనిచ్చును. తాను బట్టలు తెచ్చునపుడు భవులెల్లరు నెదురు పని చాచెను. తన చేతిగో కత్తికూడ నుంచెను. ఇంతలో నొకనాడు ఒక ఎదురుగా వచ్చెను, వానిని పొడిచి, వాని శరీరమును ఆకాశమున చొచ్చెను.

అంత ప్రజలు బిజులు పాలికి జని మడివాలు మాచయ ఒక భవుని ని తెలిపిరి. అతడు కోపోద్దీపితుడై మాచయ్యను జంప నాజ్ఞాపించెను. కరుడు బిజులునితో మాచయ్య మహిమ ఇట్లు వివరముగా చెప్పెను.

మాచయ్య పుట్టుకచే చాకలియైనను, సతడు సమస్తవర్ణముల వారి సములు ధరించినవాడు. ఆ వర్ణన వినుడు.

బ్రహ్మజడలను జంధ్యములుగా వేసికొన్న బ్రాహ్మణుడు-ఆపవర్గ సామ్రా పాలించు క్షత్రియుడు-కర్మఘటమును భవాంబుచిదిప్పు వైశ్యుడు-సత్త్రి- పండించి యిచ్చి శూద్రుడు-బ్రహ్మాండములు సృష్టించు ఆదికుమ్మరి-హరి , దండముగా అహివత్తిత్రాడుగా నరసింహు నఖరము కొంకిగా మత్స్య సరాహములను, మహాంబుధినుండి దిగిచి పట్టెడు జాలరి-జీవఘటన చక్ర నిర్మించు వద్రంగి-జీవమును లోహమును కరగు కమ్మరి-శ్రేష్ఠమైన నాభ లు చేయు ఆగసాలి-బ్రహ్మశిరమును ద్రొంచిన శబరుడు-హరిముఖులను

వేతెడు-కపటనాటకము నాడించు వెండిడు, కులసగములు నూకి జల్లి జగమును పొండును సాగుచేయు కృషీకరుడు-సకార్యవమున దేవతలు మునిగిపోగా వారల సుద్ధరించి యుతికిన చాకలి.

బట్టి మహామహత్తు గలవాడు మాచయ్య సాక్షాత్తు ఈశ్వరుడుగాని మానవ డగు చాకలికాడు.

శు మాచయ్యపై ఏనుగును పంపుట

బిజ్జలుడు మాచయ్య మహిమలు వినియు ఆతనిపైకి ఏనుగును పంప నాజ్ఞా ఆ ఏనుగు మాచయ్యపై వచ్చుచుండెను. మాచయ్యయు దాని తొండంట్టి పిడిగ్రుద్దులుగుద్ది ఆయేనుగు పీచుగగుగట్టు చేసెను. అప్పుడు బసం బిజ్జలునితో శివభక్తుల మహిమను ఇట్లు చెలిపెను.

వాండారి కథ

ఇరువదాండారి మహా శివభక్తుడు. అతడు శివభక్తులకు హాస చేసెడి టంటనే జంపునట్టి నియమము గలవాడు. ఒకనాడొక శివభక్తుడు ప్రాతః శివపూజకు పుష్పములు గోయుటకు పుష్పతోటకి జని వానిని కోయు , చేదిరాజు ఏనుగు నాతనిపైకి వచ్చి యాతని ద్రోక్క నారంభించెను. శును శివా నన్ను రక్షింపుమని మొఱపెట్టెను. ఆ మాటవిని ఇరువదాండారి వచ్చెను. అతడు రాక పూర్వమే భక్తుడు ప్రాణములను పడిచెను. ఇరు రి ఆ యేనుగును చంపెను. అదినిని చేదిరాజుచటికి వచ్చి ఇరువదాండారి కేడెను. అతడు ఏనుగును జంపెను.

శివభక్తుని జంపిన యేనుగు తనది గావున, అతడు తన తల తెగవ్రేసి గా శివుడు ప్రత్యక్షమై ఇరువదాండారి భక్తికి మెచ్చి, భక్తుని, ఏనుగును కను.

రి బ్రహ్మయ్య కథ

బాపూరిబ్రహ్మయ్య యను శివభక్తుడు కాయకంట్టిచే జీవించుచుండెను. లింగములుగా జేసి వానిని గొలుచుచుండును. ఒకనాడు చోళరాజు తన

తో పోవును. అతని యేమగు విడిపోయి. బాహురిబ్రహ్మయ్యపై బ్రహ్మయ్యయు దానిని జంపివేసెను. అంత చోకరాజుపచ్చి బ్రహ్మయ్యను పని ప్రార్థించెను. బ్రహ్మయ్యయు కరుణతో నాతని యేమగును బ్రది

మ్యును బిజ్జలుని యొద్దకు బసవేశ్వరుడు కొనిపోవుట.

పై శివభక్తుల మహిమ దెలిపి బసవేశ్వరుడు బిజ్జలుని కడకు మాచయ్యను యెను. బిజ్జలుడు మాచయ్య అడుగులపై బడి శరణు వేడెను. మ్యును బిజ్జలుని ఏనుగును తిరిగి బ్రతికించెను.

౨ గీతములను విని మాచయ్య కోపించుట

బసవన శివుని గూర్చి నాలుగు లక్షల అరువదినాలుగు వేల గీతములను పాడుచుండెను. మాచయ్య దానిని విని కోపించి, నిక్కమైన శివభక్తుడు నిదికావలయునని యాచించుట అపరాధమని, ఇదిగో శివభక్తుల మహిమ పన్నానని అచట నొక యింకిదోయిన వడియ యందు నీళ్లుజల్లి నవలను నందు సృష్టించెను. అందలి జలము లన్నియు రత్నమయములు.

అంత బిజ్జలుడు నక్కడకు వచ్చి మాచయ్య నర్పించెను. మాచయ్య కరుణించెను. బసవనితో శివభక్తు డెన్నడును గర్వముతో నుండ అని, పైరీతి మహిమను జూపి మాచయ్య అతని శివభక్తి సంకుడ్తి - వర్ధం గునట్లు దీవించి శివభక్తుల కహంకారము వలదని శివభక్తుల కథలను పు.

రదాని కథ

శంకరదాని యను భక్తుడు ప్రతిదినము ఏడు కుంచముల ధాన్యము ముల తర్పించుచుండెను.

అందెప్పుడును గంటెడైన తక్కువరాదు. అతని వద్ద గాడెలలో ధాన్యము

ప నేడు మానికలు శక్తులకీచ్చుచుండెను దుగ్గశప్వ యను నామె ఇది తర దాసయ్యను పృతాంతము శంకరదాసి పుహిమ నెఱిగించెను.

శంకరదాసి భక్తికి మెచ్చి శివుడు ప్రత్యక్షమై వరమడుగు మనెను. నాకేమియు పద్దు చీకటిలో నూదిలో దారము గ్రుచ్చుకను దృష్టియొనగు కను. శివుడును నాతనికి అట్టి శక్తిగల మూడవకన్ను నిచ్చెను. అంతే మూడవ కన్నుకు దేనినైన నుగ్గు గావించు నురుశక్తియు నిచ్చెను.

కమల్లుని తథ

జగదేకమల్లుడను వాడు పంచలోహములతో ఉక్కుతో గోవింద ప్రతిమ దాసిని ప్రతిష్ఠించెను. శంకరదాసి, తన మూడవకన్ను విప్పి దాసిని గా జూడగా నది వెంటనే ముక్కముక్కలై, పొడిపొడి యయ్యెను. దాసయ్యయు. శంకరదాసి కొలుచును సృష్టించుట గొప్పగా దనెను. దాసి, ఆతనికి కొలుచు చాలగా గల్గు నిధి నిచ్చెను. జగదేకమల్లుడు, దేదర శంకరదాసి ఆడుగుల బడి శరణు వేడిరి. శంకరదాసి వారిని వెను.

గాలుని తథ

కంచలో సిరియాలడను భక్తుడు ప్రతిదినము నలుగురు జంగమముల నుంచెను. ఒకనాడే జంగమమును కాచగాలేదు. సిరియాలడు పురమెల్ల పురము చివర నొక వృద్ధ జంగమము కన్నడెను. సిరియాల దాతని పుత్రుడు తన యింటికి రమ్మని శరణు వేడెను. అతడు సంగీకరించియిట్లు . నాకొక వ్రతముగలదు. నాకు నరమాంస మాహారముగా నుంచవలెను. ప ఆర్పించు జంగమమునకు ఆత్మ బంధువై యుండవలెను. ఇట్టి మా ను చెల్లించిన నేను వచ్చెదనని చెప్పెను.

సిరియాలడును నాకు పుత్రుడున్నాడు. ఆతని జంపి మీకు ఆహారముగా ను దయసేయుడని తన యింటి కాతని గొనిపోయెను. సిరియాలని భార్య

యము పుత్రుని జంపి ఆమాంసముచే ఆహారము సిద్ధము చేయించెను. యను వడ్డించిన ఆహారములో శిరోమాంసములేదు. నాకీ ఆహార మక్కర చిబ్బోయెను. ఆదంపతులు నదిరిపడి, అయ్యా శిరోమాంసము కేశపూరి యికు పెట్టలేదు. అదియు మా దాని వండినది. మీరు కోరినారు కావున తెచ్చితి నని ఆతని ముందు శిరోమాంసము నుంచెను.

అప్పుడా జంగమము నాకు గృహస్థుడైన జంగమము కూడ నాతో నార యును అని కోరెను. సిరియాలుడు సంగీకరించెను. వెంటనే జంగమము యలేని వాని యింట నేను కుడువనొల్లను, అని లేచిబోయెను. సిరియాలుడు పుత్రు డున్నాడు, వానిని బిల్వపంచెదను. ఈలోపుగా అన్నము శాక లు చల్లారి పోవును కావున భుజింపుడు అని వేడుకొనెను.

నూలుని కొడుకు బ్రతికివచ్చుట

ఆజంగమము తల్లి పిలిచిన రాని తనయులుండరు కావున నీ కొడుకును గుము అని చెప్పెను. తల్లి సుగ్గేశవ్వ నాలుగు దిక్కులను తన కుమారుని ను. ఆ కుమారుడు పూర్వపురీతిగా వచ్చివారి ముందట నిలువబడెను. మ స్వరూపుడై వచ్చిన శివుడును ప్రత్యక్షమై, సిరియాలుని ఆతని భార్యను యరుని మువ్వరును కైలాసమునకు గొనిపోయెను. చిటుతొండడగు సిరియా తన యట్టి భక్తుడు లేడని గర్వించుచుండెను. శివుడును నతని గర్వము కలచి మఱి కొందఱు భక్తుల మహిమను చూపించెను.

నిమ్మవ్వ కథ

నిమ్మవ్వయును శివభక్తురాలు శివుని కర్పింప ప్రసాదము చేసి యుంచెను. నిమ్మవ్వ కొడుకు చిటుత ప్రాయమువాడు, అకలి కోర్వలేక అందొక మూరెను కీసెను. నిమ్మవ్వయునది చూచి శివునకపరాధము చేసెనని చింతించిన కొడుకును జంపి, భూమిలో పాతిపెట్టెను. శివుడను చిటుతొండనికది చూపి, ఎతివా పాపము బాలు డాకటి కోర్వలేక ఒక బూరెతినగా నిమ్మవ్వ ఆ బాలుని ప పూడ్చినది. అని చూపెను. చిటుతొండడు సిగ్గుజెందెను. శివుడును నా నిమ్మవ్వ బాలుని బ్రదికించెను.

గనయనారు కథ

గనయనారును శివ భక్తుడు, శివపూజకు పువ్వులు సిద్ధముచేయగా శివ యొక పువ్వును చేతివేళ్ళతో చుట్టి దానిని వాసన చూచెను. భక్త చి శివపూజాపుష్ప మెంగిలి యయ్యెనని, ఆ వ్రేకులను చేతిని ఖండింపుడును ప్రత్యక్షమై ఆమె చేయి తిరిగి వచ్చునట్లు చేసెను.

శివు చోడని కథ

కొట్టరువు చోడడు తన భార్య గర్భిణియై యుండగా ఆమె గర్భస్థుడైన శివభక్తిహీనుడని ఆతని ప్రచ్చి గర్భమునుండి వెడలించెను. శివుని చోడని భక్తి మొచ్చి వరమును కోరు కొమ్మనెను. నేను కొడుకును, పుత్రిని అడుగుటకు చిఱుకొండవను కాను అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. ఆ కుమారుని జీవితముగా జేసెను.

హలాయుధుని కథ

హలాయుధుడు శివుని భక్తుడు. ఒకనాడు శివుడు సిరియాలని పిల్చెను. హలాయుధుడు సిరియాలనికథ విని కోపించి సిరియాలని పిలిచి వేసెను. అప్పుడు సిరియాలని భార్య సంగళవ్వ శివునిభార్య పార్వతి హుధుని తమ భర్తలపై వెలిని తీసివేయమనెను. ఆతడట్లే చేసెను. శివుడు హుధు ననుగ్రహించెను.

మిండనైనారు కథ

మిండనైనారును శివభక్తుడు నెలనెల శివరాత్రిని సలుపు నియమము గల ఈనియమమును నతడు పండ్రెడు సంవత్సరములు చేసెను. ఆతడు తన గుర్రు చేగొండయందు వాల్మీకేశ్వరుని గుడి యందీవ్రతము చెల్లించుచు.

సుసంబి వాల్మీకేశ్వరుని గుడికి వచ్చుట

ఒకనా డచ్చుటకి ప్రసిద్ధతై వభక్తుడును శివగేయ రచయితయునగు ఒడయ నచ్చెను. అంతసగ్గడ శివభక్తు లందఱు నాగుడికి వచ్చిరి. ఒడయసంబి

క్తులకు శరణు చేయక సంగీతముతో తాళముతో నాట్యముచేయుచు శివ పాడుచుండెను. ఆతడచ్చటి భక్తగణమును గర్వముతోచూచి ధిక్కరించునంది గర్వముచూచి మిలుమిండనైనారు ఒడయనందిని వెలి

సంగీతతో వాల్మీకేశుడు అదృశ్యుడగుట

ఒడయనంది కూడ శివభక్తుడే. శివుడతని వేశ్యకు దినము వేయిమాడంబెనకాడైయుండెను. అందుచేత నాతడు గుడిని వీడి, ఒడయనందితో కడయ్యెను.

మిలుమిండడు నచ్చటికి వచ్చి వాల్మీకేశ్వరుడు లేకుండుట గాంచి వెదుకఁచెను. గుడి ఉద్యానవనమున నాతడు పూవుగద్దెపై యుండెను. మిలుమిండి దర్శనమిచ్చెను. అప్పుడు ఒడయనందిశివునితో అయ్యా ఇది యేమిందనికి జంకి నాతనికి దర్శనమిచ్చితివి అని ఉమ్మలికతో నడిగెను. సు శివభక్తుల మహిమనిట్లు చెప్పనారంభించెను.

సని కథ

నాకును శివభక్తులమను భేదములేదు. శివభక్తి మహిమ వినుము. స నిత్యము వేయిమాలులు శివపూజ చేయుచుండెను. శివుడు నాతనికి వేయినిచ్చెను. ఆతడు వేయి చేతులతో శివపూజచేయు చుండగా, శివభక్తులు మండేడివారు. బాణుని శివపూజకు అంతరాయము కలుగుచుండెను. అప్పుడు స వారిని వారించుటకు బాణుని వాకిలి యందు వాకిలికొపై యుండేడివాడను.

స్వ కథ

పిట్టస్వయను శివభక్తురాలు. కరికాలచోడడు కావేరికి ఆనకట్ట కట్టి చట నుండెను. కరికాలుడును తక్కిన వారివలె నామెను మంటి తట్టలు పుమని ఆజ్ఞాపించెను. అప్పుడు తాను ఒక వెట్టివాని వేషమున వచ్చి, ఆమెకై మోసితిని అని చెప్పెను.

మదేవుని కథ

లికామదేవుడను శివభక్తుడు ఒడయనంబికి కుంటెన చేయు విధమును కనితో సీవు శివుని కుంటెన కాడుగా చేసేతినని అహంకరించు చున్నావు. రిము గల శివభక్తుడెట్లు నిల్య గలడు. ఇదిగో నిన్నేమి చేసెదనో ని గద్దించెను. అప్పుడు నేను ఒక శివభక్తుని వేషముతో కలికాసు ధేను ఋ నేడితిని. అనివారిమహిలను చెలిపెను.

నంబి భక్తి గీతముల రచించుట

ఒడయనంబి గర్వ ముడిగి. శివభక్తుల చరిత్రలను పాటగా రచించెను. శివభక్తుల చరిత్రలే గలవు. వాని వివరణ.

మూర్తి నై నారు కథ

ఎఱుమూర్తి నై నారను భక్తుడు ప్రతిదినము శివునకు చందము సంచుండెను. ఒకనాడు అతనికి చందనము చెక్క లభింపలేదు. వెంటనే తన మోచేము రాతిపై అఱుగ ది సెను. అప్పుడు చందనము లభించెను. ర్పించెను.

లనంబి కథ

కడమలనంబి ప్రతిదినమును వేయిదీపములు వెలిగించి శివు నారా వాడు. అంత కొంతకాలమునకు దీపములు వెలిగించుటకు వస్తువులు కొను ద్రవ్యము లేకుండెను. ఇక లాభము లేదని, అతడు తన తల వెంట్రుకలను ముట్టించి దీపములు వెలిగించెను.

లు కళియారు కథ

గుగ్గలు కళియారు మహిసాక్షియను గుగ్గిలముతో శివునకు ధూపమిచ్చు ను కాని ఒకనాడు గుగ్గిలము లభింపలేదు. ఒక రాజువచ్చి గుగ్గిలము నిచ్చె ను గాని యాయలేదు. అప్పుడు గుగ్గలుకళియారు తన కంఠమునకు ము బంధించి ప్రాణములు విడుచుటకు సిద్ధముగ నుండెను. శివుడు నాథనికి క్షమై అనుగ్రహించెను.

శు నయనారుకథ

శరివాళునయనారు బియ్యముతో ఆహారముచేసి శివున కర్పించుచుండెను. బియ్యము లభింపలేదు. ఆతడును తన కుత్తుక నుత్తరింప సిద్ధముగ శివుడు ప్రత్యక్షమై యనుగ్రహించెను.

క్తుని కథ

అడిభక్తుడు జాలరియగు శివభక్తుడు. ఆతడు వలచేసి చేపల బట్టి వాని కీర్తించుచుండెను. ఒకనా డతడు వలవేయగా అందొక స్వర్ణమీనము అది శివప్రీతి యని విడిచి మఱియొక రేవున వలవేసెను. అక్కడ కూడ కేప వలలో పడెను దానినతడు విడువగా, అది తిరిగి వచ్చుచుండెను, సగలెల్ల చేయ ఆ స్వర్ణమీనము వచ్చుచునేయుండెను. నా ఆత్మేశ్వరుడైన స్వర్ణమీనమిది గాన. నా ఆత్మార్థము దీనిని గ్రహించుట అనుచిత మని అప్పుడు శివుడు ప్రత్యక్షమై అడిభక్తుననుగ్రహించెను.

నాథునికథ

నాథినాథుడు ఏలూరు నివాసి. భూతిరుద్రాక్షధారణుల శివభక్తులుగా మండెను. అచ్చట రాజు బలవంతుడై యుండెను. ఆత డెవ్వరని లక్ష్యము. ఆతడు తన సేనాధిపతికి భూతిరుద్రాక్షధారణచేసి ఏనాథినాథుని సంపెను. ఆజనును వచ్చినవాడు భావియని వాస్తవముగా శివభక్తుడు లిసి, కత్తి చేబూని ఆతని తల తెగవేయ సమకట్టెను. శివుడు ప్రత్యక్షమై యనుగ్రహించెను.

శివుడు

చేదివల్లభుడగు రాజును నట్లే భూతిరుద్రాక్షధారులగు శివభక్తుల నర్పించు ఇది తెలిసికొని పదుమువ్వురు భవులు భూతిరుద్రాక్షలు ధరించి ఆతని గా వా రితరులని భావింపక శివభక్తులుగా నెంచి పూజించెను వారు సుత్తి. శివుడు చేదివల్లభునకు నిత్యత్యమొసగెను.

శారీ చోడని కథ

శరయూరి చోడడు రాజు. అతడు భూతిరుద్రాక్షదారణులను శివభక్తుల వించుచుండెను. ఆకడొకప్పుడు పరరాష్ట్రముపై దండెత్తి ముప్పది పౌణలను దెచ్చెను. అప్పుడం దొక్క తలయందు భవులవలె జడలుంటున్న శరయూరిచోడడు దానిని నటికి, తన తల యితికించెను. శివుడు ననుకరయూరిచోడని తలయిచ్చెను.

ఋబనై నారు కథ

కళియంబనై నారు శివభక్తుడు. శివభక్తుల కాళ్లు గడిగి సేవించుచుండెను. ఆతని యింటిలో పరిచేయువాడు శివభక్తునివలె భూతిరుద్రాక్షలు వచ్చెను. అతడు తన సేవకుడని యెఱిగియు కళియంబ శివునిగా దలచి పాదములు కడుగుటకు నీళ్లు తెమ్మనెను. పీడు మనయింటి దాసి, నేను నును అని నిరాకరించెను కళియంబ కోపముతో నామెరెండు చేతులు. శివుడు నామెకు కరముల నొసగెను.

దాండాారి కథ

శివుడొకనాడు శివభక్తవేషమున ఇరువదాండాారికి నొక బొంత కచ్చడము దిచ్చి యుంచ మనెను తరువాత తాను వెదలి వాని నదృశ్యము చేసెను. వచ్చి వానిని యడగెను. అవి ఇరువదాండాారి ఇల్లంత వెదకిన కాన. అప్పుడు తన యింట నున్నవన్ని బొంతలు కచ్చడములు నీయను. శివుడవిచూచి తానిచ్చినవానితో సరిగావనెను. శివుడాతని భక్తికి సు.

పల్లి మారయ్య కథ

దంగుళిమారయ్య జంగమార్చులు చేయుచుండగా, శివుడు వర్షమున గా దోగి గజగజ వణకుచు నొక తపసివలె అర్ధగాత్రమున మారయ్యకి వచ్చెను. మారయ్య వెంటనే తానున్న పాకము తగులబెట్టి, అగ్నినిడి అతడు కిరీతి నున్నట్లు చేసెను. అతడును తనకు ఆకలి యుచున్నదనెను.

కాన్ని విత్త నములను వేచి వాని నాహారముగాజేసి, అతనిని సంతృప్తునిగా కను. శివుడు నాతని యనుగ్రహించెను.

అలుని కథ

గణపాలుడను భక్తుడు, జంగములకు కావలసినసంత ధనము నిత్తును, వారిని చంపుదును, అని నియమముతో నుండెను. శివుడును వెలమడై ంట్ల సేవకుడై వెట్టిపరులు సేయుచుండెను. గణపాలు డది కనిపెట్టి, వెలపుటకు సిద్ధపడెను. శివుడు ప్రత్యక్షమై అనుగ్రహించెను.

రిగుండయ్య కథ

సుమ్మరిగుండయ ఒకనాడు శివుని నర్పించుటకై చనుచుండ దారిలోంత, మీదనుండి పుక్కిలించి ఉమ్మివేసెను అ యెంగిలి నీరు ఆశివబడిన దని గ్రహించి మేడ దిగి, అపరాధము మన్నింపవేడ్లి స్నానము చందన తాంబూలము లిచ్చి పంపెను. ఇంటికి రాగానే భార్య, నీవు పరస్కకు బోయితివి నన్ను ముట్టకుము అని యెడముంచెను. ఇట్లు చాలాకాలము వారు ముసలి వారైరి. శివుడు వారిని కరుణింప దలచి, జంగమవేషకాక కప్పెర నిచ్చి వెడలిపోయెను. తరువాత దానిని నదృశ్యము చేసెను. చ్చి తన కప్పెర నడిగెను. దంపతులెంత వెదకిన లేదు. నా కప్పెర లేని యెడల నిచ్చట నున్న నీటి గుండములో మునిగిలేదని తెల్పుడు వారట్లు నీటిగుండములో మునగ గానే, శివుడు వారలను పైకెత్తెను. గర్వరీతిని యౌవనముతో నున్న దంపతులైరి.

బనయనారు కథ

తానున్న గ్రామమున విక్రమచోడుడు బంగారముతో శివుని గుడి కట్టగా, బనయనారు అన్నియు రత్నములతో శివుని గుడి కట్టించెను

‘ందరు భక్తులు

తిరుపాలుడు

తడు రాజైనను రాజ్యమొల్లక జడలు దాల్చి శివుని గొల్పుచుండెను.

దిరుకుర్వీ

మనాచకపురీశుని స్థిరముగా గొలిచెను.

తిరుమూలుడు

తానును భార్యయు శివుని గొల్చిన భక్తుడు తిరుమూలుడు.

చిలుపులి

ప్రతిదినమును వేయి మంది జంగమముల నర్పించుచుండెను.

చిలుత్తాణయడు

శివునిచే నిత్యము నొక మాడ గొనుచుండు శివభక్తుడు

ఈ కథలను మడివాలు పూచయ్య దెలిపి, భక్తి భావనతో నితర భావ
రీతి, గరువము చెందక వర్తింపమని చెప్పి బసవేశ్వరుని దీవించెను.

పంచమాశ్వాసము

కిన్నర బ్రహ్మయ్య కథ

కిన్నర బ్రహ్మయ్య ఏకాంత నితాంత శివభక్తుడు, నాదవిద్యాపండితుడు.

తన కిన్నెరపై నిరంతరము శివుని గూర్చి గానము చేయుచు శివానంద
మగ్నుడై యుండెడివాడు. అతనికి కిన్నర వీడె వాద్యము వినుటకు నార
ును పట్టెడివారు. జంగమములకు ఒక మాడ, ఒరరూక, ఒకపాతి
చ్చుచుండెడివారు.

న్నెర బ్రహ్మయును బసవేశ్వరుని శిష్యుని మహిమ విని ఆతని చూడ
ఇరువురును శివానుభవానంద నిమగ్నులై యుండిరి.

మ కథ

ఈన వారాంగనార్థమై, ఒక మిండజంగమము నొక గొట్టెను వధింప
వెల యిచ్చికొనెను. దానిని తీసికొని వచ్చుచుండగా, అది మెడత్రాడును
త్రిపురాంతకదేవాలయమునకు పొయిపోయి కిన్నర బ్రహ్మయ్య శరణు
ఆతడును దాని కథయ మిచ్చెను. మిండడును అక్కడివచ్చి. ఈ గొట్టె
యిచ్చి కొంటిని, కాబట్టి దీనిని విడువుము అని చెప్పెను. కిన్నర
య్య విని, ఈ గొట్టెయ నా శరణు చొచ్చినది, శరణు చొచ్చిన వారి
పరమ ధర్మము కావున నేను దీనిని విడువను. దీనికి నీ పిచ్చిన వెల
గాచుగా నిచ్చెదనని వేయిమాడ లిచ్చెను. వానిని చేకొని ఆమిండజంగ
శ్యయింటికి గొట్టె లేకుండ వెళ్ళెను. ఆమెయు గొట్టెను తీసికొని రాక
కోపించి తనవద్దకు సంతనుండి రావలదని చెప్పెను. ప్రస్తుతము తాను
సతమునకు భంగము కలిగినదని, గొట్టెయను తప్పక తీసికొని రమ్మని
పంపెను. ఆతడును వచ్చి కిన్నర బ్రహ్మయ్యను చూచి గొట్టెయ
ను. ఆతడిచ్చిన వేయిమాడల నిచ్చెదననెను. కిన్నర బ్రహ్మయ్య యొద్ద
ను బలవంతముగా తీసికొనబోయెను. ఆతడును మిగుల కోపించి ఆ
జంగమమును చంపెను.

ప్పుడా జంగమము సంబంధు లచ్చటికి వచ్చి. ఆతని కిన్నరబ్రహ్మయ్య
తని బిజ్జలునికి తెలిపిరి. ఆతడు కోపముతో కిన్నరబ్రహ్మయ్య కడకు తన
సంపెను. వారును వెళ్లి శిష్యులగు భక్తులు హింసచేయరు అట్టి పట్టు
నీతని జంపితివి అని అడిగిరి. ఆపుడు కిన్నరబ్రహ్మయ్య గొట్టెయను
జొచ్చినది. దాని రక్షణ నాకు కర్తవ్యము. దానిని బలవంతముగా తీసి
చవాడు గాన నీతని జంపితిని. దీనికి త్రిపురాంతకుడే సాక్షి. “ఆతనిని
సంపెను” అని త్రిపురాంతకేశ్వరుని గుడి తలపులు తెఱచి శివుని బలిచెను.

‘ఓ యని పలికి, జరిగినది సాక్ష్య మిచ్చెను. బసవేశ్వరుడు సచ్చోట
మిండని జంపితినిగాన తాను చనిపోవుదునని కిన్నరబ్రహ్మయ్య

లు విడిచెను. త్రిపురాంతకదేవుడు కరుణించి కిన్నరబ్రహ్మను, మిండు బ్రతికించెను.

బ్రహ్మయ్య కథ

కలకేత బ్రహ్మయ్య బసవని సమకాలికుడు. మహావిపభక్తుడు ఆతడు. గుడియ చేపట్టి. ఇతర మతముల వారిని సంహరింతునని ప్రతిన బద్దెను. యను నామె తనసుతుని బంపెను. ఆతడు మార్గగమనముచే అలసి కలకేత బ్రహ్మయ్య వద్దకు వచ్చెను. కలకేత బ్రహ్మయ్య యీతని చంపు దుగళవ్య భావించెను. కాని యట్లు జరుగలేదు. అప్పుడాతడు కిన్నరయ్య యొద్దనుండెను. నీవు ధనము కొఱకు నా వద్దకు వచ్చితివి. కలకేత దునుగా కాయకము. అప్పుడు దుగళవ్య సుతుడు మూడుపుట్టు ధాన్యము ని కోరెను. కలకేతబ్రహ్మయ్య వెంటనే వానిని కల్పించి, ఆతని కిచ్చెను. పచ్చటికి బసవేశ్వరుడు వచ్చెను. కిన్నరబ్రహ్మయ్య బసవేశ్వరుడు కలకేతయ్యను గొనియాడిరి.

గ మారయ కథ

మోళిగ మారయ్య కాయకముచే మాడలు సంపాదించి జంగమములకిచ్చు ప్రతము గలవాడు. బసవేశ్వరుడు నితనివద్ద ధనమున్నదా యని పరీక్షకు జంగమరూపమున వచ్చెను. అప్పుడు మారయ్య ఇంటిలో లేడు. భార్య ఆతనికి పడిగముతో కట్ల గడిగి పూజ చేసెను. బసవన ఆమెకు కుండ పడగము క్రింద పెక్కు మాడలుంచెను. మారయ్య వచ్చి ఆ మాడ మాచి, ఇవి యెట్లు వచ్చినవి అని భార్యనడిగెను. ఒక జంగమము వచ్చి ఆతడు పెట్టినాడేమో నాకు తెలియదనెను. ఇతడు బసవేశ్వరుడే అని య ఆతని వద్దకు వెళ్లి నీమాడలు నీవు తీసికొనుము, ఇతర జంగమముల అని తిరిగి యిచ్చివేసెను, బసవేశ్వరుడు మారయ్యను శరణు వేడెను. య అనుగ్రహించెను.

క్షుడబ్రహ్మయ్య కథ

కన్నడ బ్రహ్మయ్య చోరపుత్తిచేయుచు ధనము సంపాదించి జంగమముల

ఁడెడివాడు. ఆత డితరభక్తుల యిండ్లకు బోయి, పట్టపగలే కన్నము
డు. అయిన నాతనినెవరు పట్టలేరైరి. అత నాతడు ఒకనాడు
యందే బిజ్జలుని ధన బంబారముంతయు కన్నము పెట్టి తీసికొనెను.
తె బిజ్జలునకు నెఱిగింపగా, అతడు వచ్చి కన్నమును చూచి ఇది బస
త్తి పని కానోపునని తలచి, అతని బిలిపించెను. బసవేశ్వరుడు వచ్చి
యను, ధర్మముచే జయింపవలెను. ఇది వేద వాక్యము, నీవు అధర్మ
సనము వెచ్చము చేయుచున్నావు. కన్నడ బ్రహ్మయ్య యీ ధనము
ములకు స్వధర్మ నిర్వహణమునకై యిచ్చు చున్నాడు. కావున కన్నడ
ను చేసిన పని సరియైనది: నీ దసమట్లే యున్నది చూడుము. ఇకనుండి
కార్యములకు వినియోగింపుడని చూపెను. ఇది కన్నడ బ్రహ్మయ్య
ని చెప్పెను. బిజ్జలుడు కన్నడ బ్రహ్మయ్య మహిమ కాశ్చర్యపడెను.
హ్మయ్య బసవేశ్వరుని కరుణించెను.

చౌడయ్య కథ

చౌడయ్య ముసిడిపం ధ్వాహారముగా గొనువాడు. ప్రతిదినము నాతడు
వలికి బోయి అచ్చట ముసిడిచెట్టను నఱికి ఆ పండ్లను తినుప్రతము
. ఇట్లుండగా నొకనాడు చౌడయ్యకు కొంత దూరమున నొకమట్టిచెట్టు
ది. చౌడయ్యయును దానిని నలుక బోగా, నది బసవేశ్వరుని పటవృక్ష
త, అది వెంటనే వృషభస్వరూపము దాల్చి, చౌడయ్య ముందట నిలిచి
వీశ్వరునిగా భావించి చౌడయ్య యర్చన లిచ్చెను. అంతనొక దంపతులు
కతో చౌడయ్యను చూడవచ్చిరి పుత్రిక మొక్కగా “శాతాయుష్యమస్తు”
ంచెను కాని ఆమఱునా డామె గఠించెను. తలిదండ్రులు చౌడయ్యవద్దకు
గా సంగతి తెలిపిరి. చౌడయ్యయు ఆమెపై నీళ్లు చల్లి ఆమెను బ్రతికిం
వచ్చట నొక పాడుగుడి ముందట నొక తపసిశవము కన్పింపగా
అతని బ్రతికించెను. ఆతడు విమానము మీద చౌడయ్య గ్రామము
కిగెను. ఆతడును శరణుచేయబా అతనిని లేవనెత్తి యనుగ్రహించెను.
ంగమ మయ్యెను. ముసిడిపండ్లు తినుటచే నితనికి ముసిడి చౌడయ్య
ను వచ్చినది.

చౌడయ్య కథ

రియ చౌడయ్య పంచభక్ష్య పరమార్థములతో శివప్రసాదము చేసింగమములకు సంతృప్తిగా బెట్టుచుండెడివాడు. ఎంతమంది ఏ సమయమునను వారికి నర్పించుచుండెను. శివుడాతని భక్తిని పరీక్షింప నొక్కరూపముతో చౌడయ్యకడకు వచ్చెను. చౌడయ్యయు తొల్లిరీతి పంచతో ప్రసాదము నిడెను. అతడు దానిసంతయు తినివేసెను. ఎన్ని వడ్డించిన అంత ప్రసాదమును తినివేయుచుండెను. ఆ ప్రసాదము అరువది పుట్లయినది. చౌడయ్యయు నిది చూచి జంగమము శివుడేయని యర్పించెను. శివుడును చౌడయ్యను పంచము కొరకొమ్మనెను. అతడును కియేమి వలదు. నీ యందు నిరతిశయభక్తి గలుగనెగడునట్లు చేయు" గెను. శివుడును అనుగ్రహించెను. ఇత డెల్లపుడు 'సురియ' అను యధరించుటచే నీతని పేరు సురియ చౌడయ్య యయ్యెను.

జొమ్మయ్య కథ

తడు మృగవ్యాధరుద్రుడని పేరు గాంచినవాడు. కల్మాణకటకమున యుతుడని పేర్గాంచినవాడు. సర్వజీవ దయాపరుడు. శ్రీశైలమున డను యోగి సమాధిస్థుడై తపము సల్పుచుండెను. అతని పవనఖములు కూరిపోయినవి. తలవెండ్రుకలు జడలు కట్టి ఆ యోగి నీలగిరికిలుగొందుచుండెను. అతనివద్ద ఆ యోగి శిష్యుడు కందమూలాయుండెను. అంత నక్కడికి గంధర్వకాంతలు కొంతమంది వచ్చి దైన మునిరూపమును చూచి ముది యెలుగుబంటి యని వెక్కిరించిరి. వచ్చటనే యున్న మునిశిష్యు డాగ్రహము చెంది "భూమిపై మృగము యు"డని శపించెను. గంధర్వకాంతలు శాపవిముక్తి కొరకు వేడుక ముని వారికిట్లు చెప్పెను. "కల్మాణకటక ప్రాంతమున తెలుగు చేతిలో మీరు చనిపోయినచో శాపమోక్షంబగు"నని తెల్పెను.

లుగు జొమ్మయ్య కల్మాణకటక ప్రాంతమునందు పత్తిరి కోయుట ను కేగగా మృగరూపధారులైన గంధర్వకన్యలు తెలుగు జొమ్మయ్యను వారిపై వేటాడమని, దానితో వారికి శాపమోక్షంబగునని వేడుకొనగా దివ్యదృష్టిని యధార్థమును గ్రహించి వారిపై శరములు నిగిడించి ను. అంతటితో గంధర్వకన్యలకు శాపవిముక్తి కల్గెను. వారు దివ్యంబు శివలొకమను కేగిరి. తోడి వేటకాండ్రచ్చెరువు నొందిరి.

షష్ఠాశ్వాసము

౩ రామయ్య కథ

ఈతడు శివభక్తుడు. ఇతర మతముల వారిని హింసించువాడు. ఒకనాడొక చెప్పు లూడ్వత్ శివాలయము జొచ్చెను. ఏకాంతరామయ్య వాని శిరమున నమకట్టెను. శివుడును నీతని భక్తి పరీక్షింప గోరి ఒక ఇంగమమున వచ్చి ఒరుల శిరమును నలుకుట యుక్తముకాదని చెప్పెను. అంతేకాక, బుతమ శిరముల నర్పించి తిరిగి బడయుదురు. జంబూర్మహాకాళుడు భట్టారకుడు తమ శిరముల శివుని కర్పించి బడసిరి. మొదటద వంకయ్య కలుకుకొని యర్పింపగా శిరము తిరిగిమొలిచెను. ఆతడు దానిని తిరిగి పంపెను. అట్లే ఎన్నిసార్లు నయకుకొనిన అన్ని మారులు శిరములు నే యుండెను. అవి పెద్దరాశిగా పడియుండెను. శివుడు ప్రత్యక్షమై, ల్పితివి. అని ఏకాంతరామయ్యను ప్రశంసించి కరుణించెను.

౪ వకరశు కథ

తిరునావకరశు అను శివభక్తుడు ఇతర మతీయుల నెన్నడును చూడని అప్పు డచ్చటి జైనులు నాతనిపై నొక మదపుదేనుగును పంపిరి. రుని జంపిన శివుని భక్తుడగు తిరునావకరశును అమదకరి ఏమియు క చూడగానే తిరిగిపోయెను. తిరునావకరశు, భవియగు నేనుగును చూచి, జైనులు చేసిన పని యని గ్రహించి. జైనదేవాలయములలో జినదేవుని ము లన్నింటిని నాశనము చేసెను.

౫ డి కథ

ఈతడు జాత్యంధుడు. అందుచేత నాతడు శివుని యభిషేకించుటకు నీటి ఒక కొలనికి పోవుటకు ఒక యుపాయము పన్నెను. ఒక శంకువునకు, మిక్ శంకువునకు త్రాడుగట్టి ఆ త్రాటి చేత సరిగా కొలనికి బోయి, సీరు శివుని సభిషేకించు చుండెడివాడు. జైనులు దీనిని కనిపెట్టి యీతని య భంగపఱచెదమని పట్టుబట్టి, ఒకనాడతనికి సహాయముగ నున్న త్రాటిని

తెగగోసిరి. కాని వెంటనే శివుని కరుణవలన ఆతడు పడిపోలేదు. వచ్చినది. ఆతడప్పటి నుండి జైనవసతులను భజించుము గావించెను.

నారు కథ

పిళ్లనాయనారను శివభక్తుడు స్నానము చేయుటకు ఏటికిబోయి తన బాలురమున నునిచెను. ఆతడు స్నానము చేయుచుండగా శివపార్వతులు హఠాత్తై వెడలుచు, “ఆబాలునికి చన్నుగుడుపుము ఇతడు మనకు కొడుకు” యని చెప్పెను. గారికి చన్ను చేపెను. ఆమె బాలునికి పాలిచ్చి, ఒక బంగారు మణికొన్ని చనుబాల నిచ్చెను. పిళ్లనాయనారు స్నానము చేసి వచ్చుచుడు దేహకాంతిచే మెరిసి పోవుచుండెను. చేతను బంగారుపాత్ర చనుపెడెను. బాలునడుగగా పార్వతీయే యట్లు చేసెనని చెప్పెను. ఆతడు గోసిపోయి, శ్రీకాళికానాథుని దృఢభక్తికథలను వినుచుండెను. అప్పు బొద్దులు రెండువేలమంది, జైనులు పదునెనిమిది వీరశైవుల నోడించుటకు బంధియను నాతని సాహాయ మడిగిరి. ఆతడు నొప్పుకొనెను. అప్పుడు అచ్చటి రాజుతో “జినమంత్రలేఖ, శివమంత్రలేఖ ఏటిసిటిలో వదలు ఏది మునిగి, ఏదిపైకి వచ్చిన వారిదే గెలుపు” అనిరి. శైవులు సంగిక రెండు లేఖలను ఏటి సిటిలో వదలిరి. జిన మంత్రలేఖ మునిగిపోయెను. త్రలేఖ పైకివచ్చెను. దీనిని ప్రోత్సహించినందు వలన జైనుడగు రాజుండెపై పుండుపుచ్చెను. రాజు భార్య మంగయక్కరసి. ఈ పుండు వారిని వెదకు చుండెను. అప్పుడు జైను లొక యుక్తిని నాలోచించిరి. “జినమంత్రలేఖ శివమంత్రలేఖ అగ్నిలో వేయుదము. ఏది కాలిపోకుండ వారిదే గెలుపు. వారు దీనిని మాచ్చగల”రని తెలిపిరి. ఆమె యట్లే నెను. జిన. శివమంత్రలేఖలను రెండింటిని అగ్నిలో వేసిరి. జిన మంత్ర లేఖలిపోయెను. శివమంత్రలేఖ కాలిపోక అట్టేయుండెను. పిళ్లనాయనారు రాజు యందుమాన్యెను. వారు శివభక్తి పరులైరి. పిళ్లనాయనారు, జైనవసతులను ము చేసెను. జైనులు నశించిరి.

మారని కథ

నిడుమారడను రాజు శైవుడు. అయినను ఆతని రాజ్యమంతట జైనులే

. రాజుని సహింసలేక వారి సందఱ విలిపించి, మీరు ఆశాస్త్రియమైన
మనుషుల వహింపుచున్నారు. దానిని విడిచిపెట్టి శైవమతము చేరుడని
వారును సభచేసి శైవ మతమే శాస్త్రియమని నిరూపించి సభడు
ని చెప్పిరి. రాజును సభ చేయించెను. శివుడు ఒక శివభక్తుని
న వచ్చి శాస్త్రవాదమున జైనులందఱును జయించెను. వారు శైవులైరి.

౨ది కథ

శిరువాలురిలో అందఱు జైనులే యుండిరి. నమినందియను నొక్క శివ
మాత్రమే యుండెను. ఆతడు నేతితో ప్రతిదినము వేయిదీపములు వెలి
ండెను.

అచ్చటి జైను “లీ శివభక్తునకు నేయిలేకుండ చేయుదము, ఎట్లు దీపములు
పనో చూత”మని నేయి యాతనికి దొరకకుండ చేసిరి. నమినందియు
చ్చి శివుని ముందఱ నేయి దొరకకున్ననేను ప్రాణములు విడిచెదనని తన
గవేయుటకు సిద్ధమయ్యెను. శివుడు ప్రత్యక్షమై కావలసినంత నేయి
.. అంత అచ్చటి పశువులెల్ల పాలు లేక హతమైనవి. జైనులు నమినందిని
నతడా పశువులను బ్రతికించి, జైనులకు శివదీక్ష నిచ్చెను.

౩వ తొండని కథ

ఇతడు జైనుడయినను శివభక్తిపరుడయి యుండెను. కాని వారు శివ
ప పుష్పములు లేకుండగ చేసిరి. అప్పుడాతడు రాళ్ళను తీసుకొని వానితో
చుచుండిరి. జైను లారాళ్ళుకూడ లేకుండ చేసిరి. అప్పుడు సాంఖ్యతొం
శివునితో మల్లెమొగ్గలు వైచిన మదనుని సహరించితివి. ఇది న్యాయమా
పూవులు దొరకక పోవుటచే నిట్లు చేసితిని నీవు కరుణించి, నేను సీమీద
౩ రాళ్ళను పూవులుగా మార్చి అంగీకరింపుమని వేడెను. శివుడట్లు చేసి
తని ననుగ్రహించెను.

౪వారి బ్రహ్మయ్య కథ

కోపూరి బ్రహ్మయ్య శైవ భక్తుడు. జైనులారని హింసించ గోరి, నొక
చెట్టును గాల్చి దానిని బ్రతికింపుమనిరి. కోపూరి బ్రహ్మయ్యయు దానిపై

నీళ్లు చల్లి తొల్లిటివలె, అకులతో, ధీమతతో దానిని విలసిల్ల

దాసయ్య కథ

పొట్టచెఱువను వూరిలో ఏడువందల జైన వసతులను గట్టించి, ఇరువది కైనులు గొలువగా నొక జైన గురువుండి ఆక్కడ రాజైన దేసింగ జైనమతస్తునిగా చేసెను. ఆరణ్య భార్య సుగ్గలదేవి. అమె శివ భక్తుల వభక్తుడగు దేదర దాసయ్య శిష్యురాలు. అప్పుడు రాజామెను చూచి, పతికి వేలువేలు మతము లుండునా నీవు పరినైన జైనమతము స్వీకరింపదల నన్ను విడిచి వెళ్ళి పొమ్మనెను. ఆమెయు పతిని వీడి వేలుగా భవార్మించుకొని దేదర దాసయ్యతో శైవశాస్త్ర విచారణ చేయుచుండెను. ము వ్యాపింపజేయ మొదలుపెట్టెను. జైనులది గని రాజుతో శైవులకు పభ పెట్టించి వాదమునకు వారిచే బిలుపుము. వాదములో గెల్చిన వారి ఁ ఓడిన వారు స్వీకరింప వలయునని నియమము చేయుమనిరి. రాజు ఁంచెను. సుగ్గలదేవి దేదర దాసయ్యను పంపెను. ఆతడును వాదమునకు ఁంచి మీకు గల్గిరది జీవమో, అత్మయో దెలుపుదని ప్రశ్నించెను. కాని జైన జైనములు ఈశ్వరు సంగీకరింపరు. అందుచే వారు ప్రత్యుత్తర మీయ వారి దాసయ్య శివజీవ భేదమును నైకృతను శాస్త్రీయ సంప్రదాయము గ్ధంత పూర్వకముగ నిరూపించి, జైనమతము ఖండించి శైవమతము నెను. జైనులేమి నూలు మాటాడలేక ఉరకుండిరి. తమ ఓటమి సంగీకరిం పందలు రాజుతో గూడ దేదర దాసయ్య శివదీక్ష పొందిరి. రాజు వారి ల వసతులను క్రొప్పించి వైచెను. పొట్టచెఱువున సమస్త జనులు

స బాచయ్య కథ

హనుడిగ అను జైనపురమున హిరియ బాచయ్య యను శివభక్తుడుం చ్చట్ట నొక శివాలయము గలదు. దాని యందలి లింగమును జైనము లివై చిరి. అంత హిరియ బాచయ్య తన శివభక్తి మహిమచే, ఏడువందల ములు గట్టించి, ఏడువందల లింగములను ప్రతిష్ఠించెను. పండ్రెండవేల

మలతో నాతడు శివమత వ్యాప్తి చేయుచుండెను. శైవులును జైనుల
తోకిరి. జైన గురువు లేమియు చేయజాలరైరి. శైవులును వేయి ఏడు
జైన వసతులను ధ్వంసము చేసిరి.

పై కథ

శుశిగర అను పురమున, సోమస్థు యను శివభక్తుడుండెను. ఆతని
కన్నులు కానరాలేదు. జైనులు వచ్చి, “ఇదిగో నిన్ను శివాలయమునకు
పోయెదము. ఆతని చేయబట్టి ఏటివద్దకు తీసికొని పోయి, ఇదే శివలిం
మిక్కు”మనిరి. ఆతడును ఒక జైనుని తలపట్టెను. వెంటనే ఆతడు
భరించెను, సోమస్థుకు కన్నులు వచ్చెను. జైనులు సిగ్గుపడి పాటి

వ్వ కథ

వైజకవ్య అను శివభక్తురాలు వరశివురమున నుండెను. ఒకనాడు శివుడు
ససివేషమున వచ్చెను. వైజకవ్య ఆతనికి పరిచర్యచేసి పంచభక్ష్యములతో
మీదెట్టెను. ఆతడు సంతృప్తిగా తిని వెడలిపోవుచుండగా జైనులది చూచి
నీ విషయము దెల్పిరి. తపసిని చూచుటకు రాజు తనపరివారముతో రాగా
కృత్యుడయ్యెను. రాజుమెను చూచి వైజ' తపసిని నెచ్చు దాచితివని యడి
ంతేకాక తన యాజ్ఞలేకుండ నాతనికి అహారము పెట్టించినందున ఆమెను
నీవాతపసితో బొమ్ము. అని సమ్మెటతో నామెను కొట్ట నారంభించెను.
శివుని దలచెను. ఆ సమ్మెటపెట్టన్నియు పతిపై బడెను. ఆ పెట్టు
జైన గురుల మీద బడెను. శ్రీచంద్రముని భరింపలేక అడవిపాలయ్యెను.
ద్రుముని అగడ్తలో బడెను. ఉపదేశద్రుముని విలవిలకొట్టుకొని అపరాధి
యెను. విపులేంద్రముని వీపువీటిగెను. నాగేంద్రముని ప్రాణములు విడిచెను.
సతియైన వైజకవ్య శివభక్తికి ఆశ్చర్యమొంది శివాలయమున కేగ అది
సమయ్యెను. తిలకవ్యయను నామె, శివభక్తురాలై శివభక్తి రహితుడైన
నిడిచి శివలింగము వెనుక దాగెను భర్త ఆమె కొంగు లాగగా ఆమె పురుష
యందెను. దీనికి పూర్వము వింటిమాని జైనులు వైజకవ్యకు మ్రొక్కిరి
పండియు వరశిగలో శివుడు వైజనాథుడను పేర ప్రసిద్ధుడయ్యెను.

మహిమను విని బిజ్జలును, బసవేశ్వరుడు, ఏకాంత రామయ్య కీర్తి వ్యాప్తి జేందెను. ఈమె బసవేశ్వరుని సమకాలీన.

దేవు బాచయ్య కథ

ద్దలదేవు బాచయ్య బిజ్జలుని సమకాలీనుడు. శివభక్తుడు అతడు శివరాత్రికి మునకేగి సోమనాథుని దర్శించి వచ్చుచుండెడివాడు. అదెచూచి బిజ్జలుడు యిచ్చట చేయుటకు పీలులేదు. సౌరాష్ట్రమునకే దనుసునియుత్తరువు సౌరాష్ట్రనాథు నిచ్చుట కి రప్పింతునని బాచయ్య భక్తినిష్ఠతో నుండెను. తీహరి రూపమున సోమనాథుడు వచ్చి బాచయ్యకు శివలేఖ నిచ్చెను. అదెచూచి అతనికి మ్రొక్కిెను. అతడు బాచయ్య ఇంటి యందు 'ద్ది దాన్యమును నింపెను. దనుసురు విశేషముగా లభింప జేసెను. చి బాచయ్య పూర్వపు గుడిని బగులగొట్టించి శివునికి సువర్ణాలయము కొట్టరువు వలన నీ ఆలయము కట్టింపబడినది గాన, ఇటు శివుడు సోమనాథుడని ప్రసిద్ధిగాంచెను. బిజ్జలుడును బాచయ్యను తన కొలువు లిగి పొమ్మనెను. బాచయ్యయు బసవేశ్వరుని గని, కల్యాణమును వీడి సోమనాథునే సేవించుచుండెను.

మ కథ

కనాడొక బ్రాహ్మణుడు రుద్రమంత్రము చదువుచు ఇతని భిక్ష బాచయ్యయు నాతనికి ఆహారము పెట్టెను. బ్రాహ్మణుడు దానిని పం. అందుండి ఒక మెతుకు జారిపడెను. బ్రాహ్మణుడు అరియమను పతిగా నిందింపగా, అతడు బ్రాహ్మణుని కడుపువచ్చి ఆహారముపైని పం. బ్రాహ్మణుడు చనిపోయెను. అరియమ బ్రాహ్మణుని చంపెనని రాజు కోపించి అరియమ పొట్ట ప్రచ్చుదని ఆజ్ఞాపించెను. సేవకులట్లు ప్రయత్నింపగా అచటి శివుడగు సోమనాథుడు లింగ గర్భమును పంప చొరుమనెను. అట్లాతడు లింగగర్భము చొచ్చుచుండగా సేవకు పైకి లాగుటకు ప్రయత్నించి కట్టుబట్టు లాగదొడగిరి. కాని అరియమ రోపలికి వెళ్ళిపోయెను. అతని కట్టుబట్ట మూరెడు పైకి వచ్చెను. అది

అచ్చట గానవచ్చును. ఇది సుహృద్ మంగళమును పురమునందు

శివరూప కథ

పరశంకరుడు శివభక్తుడు. ఇతర మతములవారితో పలుకడు. వారిని ఓసలు. ఒక బౌద్ధుడది చూచి, ఈతని గాల్చిన సరిపోవునని తలచెను. రోడు శ్రీగిరియందు శివుని స్థలముక్రింద నొక యినుప పెనం. అది బగబగముని కాలుచుండెను. పరశంకరుడది యెలుగక వచ్చి గూర్చుండి శివుని సర్పించుచుండెను. అని అతని శివభక్తి మహిమలన బోలును.

శివ మంచెయ్య కథ

శివలెంకమంచెయ్య శ్రీ కాశీక్షేత్రవాసి. విశ్వేశ్వరునికి ప్రతిదినము తన శివుని సతికి శివుని కర్పించి తిరిగి వానిని పడయుచుండెను. కాశీ యన నొక వైష్ణవాచార్యుడు వచ్చి మంచెయ్యతో శాస్త్రవాదము చేసెను. హతని గెలువలేకపోయెను. అచ్చట ఇతర మతస్థులు కేశవుడే కర్తయని పడగు విష్ణుమూర్తికి ఆలయము గట్టి అందు విష్ణుమూర్తిని ప్రతిష్ఠించిరి.

వైష్ణవాచార్యుడు అంత శాస్త్రవాదము చాలదు. నీకు శక్తి గలదేని శివుడే కంతయును కర్తయని-వేలు దైవము లేడని దృష్టాంతము చూపుము-కొనిరి. శివలెంకమంచెయ్యయు, ఆ గుడియొద్దకేగి “ఓరోరి విష్ణు! నీ దైవమిది విశ్వేశ్వరుని మొక్కవెడలి రమ్మ”ని పిలిచెను. వెంటనే విష్ణు యు పాదచారియై వచ్చి విశ్వేశ్వరుని “శివభక్తః ప్రభుత్వము” అని విశ్వేశ్వరునికి మ్రొక్కెను. అచ్చట వారందఱు శివలెంకమంచెయ్య మహిమ కల్యాణాచర్యచక్రతులైరి. నేటికిని విష్ణువు విశ్వేశ్వరునింగ ముందు మ్రొక్కినటు లున్నవాడు.

శివదాసుమయ్య కథ

శంకరదాసుమయ్య “మనుకర్తా మహేశ్వరా” అను పీఠప్రతముతో ప. ఆతడు నాతతముగ శివోత్కర్షణ బాహుముగా చాటుచుండెను,

“ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే” అని వేదవాక్యమును సేకైకముగా వ్యాప్తి
కెను. కర్మము కర్త క్రతువు సర్వము శివుడే యని స్థిరము నిరూపించెను.

శివుడు మత్స్యవతారము మడియించి మత్స్య కేతనవైరిని తల చుట్టెను.
వతారమున కూర్మము కపాలమును తన హార మధ్యమున నిమిడ్చెను.
తారమున వరాహదంష్ట్రము తన చేతిలో నుంచుకొనెను. నరసింహావ
ర శరభరూపమై నారసింహు తోలువ్రచ్చి, తన వస్త్రముగా ధరించెను.
ముని నెట్టెము ఖట్వాంగముగ తన యాయుధము చేసికొనెను. హరిని
ర హరుడయ్యెను. దక్షుని యజ్ఞము ధ్వంసముచేసి, ‘ఆతని శిరస్సుకు
మేకశిరస్సు నతికించెను.

నిష్ఠువు ప్రతి దినము శివుని వేయి కమలములతో పూజించుచు నొకనాడు
సుల మొకటి తక్కువయైన తన కన్నుచ్చి-దానిచే పూజను పూర్తిచేసి,
చక్రమును శివునిచే పడసెను. లంకలో మత్స్యకేశ్వరుని ప్రతిష్ఠించెను.
దై సేతువునందు లింగమును స్థిరము చేసెను. ద్వార సముద్రమున
‘భుని నిలిపెను. వ్యాసుడు వ్యాసేశ్వరుని కాశిలో వ్యాప్తము చేసెను.
వమయో విష్ణు”వనుమాట ప్రక్షిప్తము. శివుడే సృష్టికర్త, స్థితి కర్త,
లయకర్త అని దృష్ట ప్రమాణ ప్రత్యయములతో నిర్దిష్టవాదముగా
‘సి నిరూపణ చేసి, శివమహా మహితైకత్వము, ఏకైక దైవత
వ్యము సమస్త లోకైకవ్యాప్తము గావించెను.

సప్తమాశ్వాసము

సుమయ్య కథ

సవేశ్వరుడు అంత్యజులైన వారి పాదములను గడిగి, అవి ప్రాశించు
. వారలకు భక్తితో మొక్కును. మన కల్యాణ కటక మంతయు
పాలయ్యెనని పురజనులు బిజ్జలునితో చెప్పిరి. బిజ్జలునును బసవేశ్వ
ర్ని బసవసమంత్రి ఇట్లు చేయుట నీకు తగినా? అగవద్దలే పూజనీయులు

శ్రీజులు అంటరాని వారని నిరసించెను. బసవేశ్వరుడు అంత్యజుడగ్ర తె నధికుడు. ఇతరుల శరీరములో రక్తముండును, అంత్యజుల శరీరాలుండును.

బ్లుచెప్పి ఆ స్థానమధ్యమున శివనాగుమయ్యను సింహాసనము పైనుంచి ప్రవేశము నలిపి అందుండి రక్తమునకు బదులు పాలు స్రవించుట కర్నుదణికి చూపెను. ఇట్లు చూపుటయే గాక, శివ భక్తులు వర్ణాశ్రమ విస్ఫుల కతీరులని కొంతమంది భక్తుల చరిత్రలను చెప్పెను.

ప్రయ్య కథ

ప్రయ్యయను శివభక్తుడు మనపురములోనే గలడు. అతడొకనాడు వచ్చు అతని దాని, నీళ్ల కొఱకు కడవతో వెడలి, నీళ్లు నింపితచ్చుచుండెను. 'క బ్రాహ్మణుని చేయి యామెకు దగిలెను. వెంటనే నీళ్లు అపవిత్రమైన కడవ నచ్చట పగులవైచి, కొత్తకడవ తెచ్చి నీళ్లు కొనిపోయెను.

సున్న తక్కిన బ్రాహ్మణులిదియేమి ఈ దాని ఆగడము - బ్రాహ్మణుల ముల వారంటినచో స్నానము చేయవలయును. ఈమె బ్రాహ్మణులను ని యిట్లు చేసెదది. ఈ బ్రాహ్మణుడు సాక్షాత్తుపసిష్ఠుల వంటివాడు. య తగవు అని బిజ్జయినితోజెప్పిరి. అతడు కల్లిదేవయ్యను పిలిపించి, వీల రిగినది అని అడిగెను. కల్లిదేవయ్య బ్రాహ్మణులకు అధికత అగ్రవర్ణ వేదములు చదువుట వలన వచ్చినది. వేదములు మా యింటి కుక్కలు మువగలవు, అని తన యింటి కుక్కలను బిలిచి వేదము చదువు మనెను. -లు వేదస్వరము శూచా తప్పకుండ చదివినవి, కావున విప్రులు శివ ి సమానులు కారు అని చాచెను. ఇంకను మఱికొందరి భక్తుల యుము.

బాచయ్య కథ

గొబ్బారిలో బిబ్బ బాచయ్య అను శివభక్తుడు భక్తుల చెప్పల బిళ్లను న ధరించి ఒక బండ చేయించి, దానికి నంపి పడగలుగట్టి బంగారు ి వృషభములను పూసెను. ఒక పౌడకతో శివ ప్రసాదమును నందు

దూడై నొక వస్త్రముగప్పి ఆ స్రసాచమును భక్తులకు వంచిపెట్టు . ఒక భక్తుడా యూరిలో పండువు చేయగోర బిబ్బ బాచయ మునుపటి ఐక నిండ శివప్రసాదము పోసి ఆతని గృహమున కేగెను,

అప్పుడచ్చటి బ్రాహ్మణు లందఱు “నేడు దొరకినాడు భక్తుడు కుల స వారి యెంగిలికూడు అందఱికి వంచిపెట్టుచున్నాడు. ఈతని పట్టి పందలి ప్రసాదము భస్మము చేయవలెను” అని బట్టుల పిన్న, అప్పన చన, చట్టనపెద్ది, కూచి దామోదరుడు, భాస్కరుడు, శిష్టుల యడు చిమ్మి కేతప్ప యెడ్లనుకట్టువిప్పి “త్రోలుడు-పొణక పై వస్త్రమును , ఆ యెంగిలికూడు నాశనము చేయుడు”. అని వారిని బాచయ్యపైకి బాచయ్యయు నెంతమాత్రము భయపడక ఇది యెంగిలికూడా? ఇదేమి విషమా ఏదియుకాదు. అని పలికెను. అది వారు వినిపించుకొనక వస్త్రమును దీసివేసిరి. ఇంకేమున్నది? అందున్నది అగ్నిహోత్రము తీయగానే, ఆ యగ్ని వ్యాపించి బ్రాహ్మణుల యిండ్లను పూర్తిగా ఆగ్రహారమంతయు నగ్నిపాలయ్యెను. బ్రాహ్మణుల తలవెంట్రుకలు కమరిపోయెను. వారందఱు బాచయ్య మహిమను గొనియాడి నీవే క్కని ఆతని పాదములపైబడిరి. మాయిండ్లను మాకు నిమ్మని కోరిరి. చయయు కాలిన వానిపై భస్మపు నీళ్లచల్లి ముచుపటివలె బ్రాహ్మణుల సన్నింటిని నిలిపెను.

స దూడయ్య కథ

సూరదూడయ్య స్నానము చేసిన నీరు ఆతని ఇంటి ముంగల నిలిచి సంతయు బురదమయ మయ్యెను. ఇట్లుండగా నొక నాడొక బ్రాహ్మ కాలుజారి ఆ రొంపిలో బడెను ఆతడు బురదలో పొద్దుడు పైకిలేచెను. ఆతని శరీరము మిక్కిలి కాంతిమంతమై ప్రకాశించెను. అచ్చటి బ్రాహ్మ య సూర దూడయ్య మహత్తును గొనియాడిరి.

భీమయ్య కథ

ఈతడు దూడయ్యవలె బ్రాహ్మణులను దివ్యాంగులనుగా తీర్చెను.

య్య కథ

శ్రవచయ్యయను శివభక్తుడు ఆహారము వండి, ఇతరుల దృష్టిలాకునో నిని చెప్పతో గప్పెను. ఒక సామవేది అది చూచి, ఇతడు మాంసము ప్ను చూచి బట్టను కప్పినాడు అని తలచెను. వెంటనే ఆతని మంత్ర కించి అకసమున కెగురవైచిన తన వస్త్రములు క్రింద పడిపోయెను. వేదియు శ్రవచయ్య శరణుబొచ్చెను. ఆతనితో ముప్పది యూళ్ళవారికి ప్పు శివదీక్షనిచ్చి శైవులుగా విలసిల్ల జేసెను

౫౧ కథ

బల్లకి పురమునకు రాజైన భోజుడు శివభక్తిపరుడు. అయినా వేదమార్గా ఆతనిభార్య జొమ్మవ్వు శివభక్తిపరురాలు. వారలకు గురువు ఉదృటుడు. శివభక్తుడు గాన బ్రాహ్మణుడైనను అన్ని జాతులవారితో ముఖ్యముగా లతో కలసి మెలసి వర్తించుచుండెను. దీనిని చూచి తక్కిన బ్రాహ్మ జుతో ఉదృటుడు అంత్యజులను తనవారిగా గౌరవించుచున్నాడని

1 వుడు ఉదృటుని శివభక్తి మహిమను ప్రకటింపవలచి బల్లకిపుర సమీ కాక మట్టిచెట్టు క్రింద తానుమానుష దేహము ధరించి దానిని దహనము సు. అప్పుడామట్టిచెట్టు ఆశ్రయముగా గలిగిన ఏడువందల భూతములు హములతో ఆకాశమున కెగిరి పోయెను. ఒక భూతమానసుయమున నున కేగెను. ఆ భూతము మిగిలి పోయి తన తోడి భూతములు కైలాస నని తను మిగిలితినిని చింతించి భోజరాజున కీవిషయము నెఱిగించెను. గంధర్వలనియు పండ్రెండు వేల యేండ్లు నంది శాపమున నట్లు భూతము సు శివభక్త శరీరాన్ని వలన తన తొంటి గంధర్వరూపము వచ్చునని . ఉదృటుడును తను తన దేహమునుండి అగ్నిని సృష్టించెను. ఆ మంట చ్చట మిగిలిన భూతము గంధర్వుడై స్వర్గమునకు బోయెను. మట్టి లిపోయెను. భోజరాజు దానిని చూచెను. అప్పుడు శివుడు ప్రత్యక్షమై ము నిల్చి, భోజరాజును జొమ్మవ్వును ఇతర పరివారసహితముగా గ్రంథము లందఱిని కైలాసమునకు గొని పోయెను.

య్య కథ

కక్కయ్య యను శివభక్తుడు పెష్టు సుత్కర్ష విసదు అచ్చట నొక ప్టు, హరి మాహాశక్త్యముపై గూర్చి పురాణము చెప్పి ప్రజలను నారదీం శారందలు హరియే పరమదైవమని వేట దైవము లేదని భావనతో అప్పుడు కక్కయ్య అది విని పురాణము చెప్పవోటికి జని ఆ పురాణ డాంతెనతో బొడచి, తల తఱిగి పొట్టలో బెట్టి విడిచెను. అది కొంత పురుగుల పోకయ్యెను. అతని హరి కూడ రక్షించి బ్రతికింపలేక . ఇది కక్కయ్య శివభక్తి మహిమ. ఈతనికి డోహరి కక్కయ్య అని డోహరి అనగా కుట్టుపని చేయువాడు. ఈతడు శివభక్తుల శ్రీ, పురుషుల కుట్టుచుండెను.

య్య కథ

కింబావిలో భోగయ్య శివభక్తుడు కలడు. అతడు జన్మముచే మాదిగ శరడు జంగమార్చన చేయుచుండగా నొకనాడు ఒక శివభక్తుడు చని పెయ్య శవము మోసికొని యతని యొద్దకు వచ్చెను. అతడు తనకు మాంసమాహారమని తాను ఆకలితో సున్నానని చెప్పెను. తానిది వఱకు ను ఆ మాంసము పాకము చేసిపెట్టమనగా ఆమె ఆలస్యము చేసెను. పప్పుడే ఆహారము పెట్టుము. అసగానే భోగయ్య ఆ పెయ్య మాంసము కని తన యంట నారగింపజేసెను. ఇట్లు చేయుచుండగా, అచ్చటి బలందరు వచ్చి, చుట్టుముట్టిరి. ఇంతలో ఆ శివభక్తుడు శివుడు కాన కయ్యెను, విప్రబలందలు నెచ్చట నాతని దాచితివో చెప్పుమనిరి. అతడు రిండ్లలో శివేవరులుండరని చెప్పి మీరు శివదూషకులు మిమ్ములను కని యూరివెలుపలికి పోయెను. అంత నాతనితో ఆ యూరనున్న శివ కెల్ల తమ స్థానములను వీడి భోగయ్యవెంట నడచి వచ్చినవి. ఆ చూచి విస్మయమై విప్రలు భోగయ్యను శరణు వేడిరి. భోగయ్యయు నను యథా స్థానమున నిలిపి, తన శివభక్తి మహాత్మ్యము ప్రకటించెను.

౩ కథ

గుడ్డవ్వ అను శివభక్తురాలు హీనకులజ. ఆమెకు కుష్టురోగము వచ్చెను. విందిగె అను ఊరు ప్రవేశింప అచటి బ్రాహ్మణు లామెను నడ్డపెట్టిరి. దానిని విడిచి సౌరాష్ట్రమునకు బోయెను పాపమామెకు శక్తిలేదు అట్లే, క్రొనుచు, మేనినుండి రక్తము కారుచుండగా బహుశ్రమతో సౌరాష్ట్ర కేగెను. అచట సోమనాథ దేవాలయము ముందట ప్రాణావశిష్టయై పడి గా, సోమనాథుడు ప్రత్యక్షమై, ఆమె భక్తికి మెచ్చి ఆమె రోగము ముజేసి, దివ్యాంగురాలిగా నొసరెను. శివుడు వరము కోరుకొమ్మనిన గలో వెలయుమని కోరెను. అప్పుడు సోమనాథు డవృట నిలిచెను. ఆమె కి గుడ్డవ్వయై పరగెను గాన ఆమె గుడ్డవ్వ యని పేరు వహించెను. బసవేశ్వరుని సమకాలిరాలు.

శివరుడు విషమును త్రాగుట

అప్పుడు కల్యాణ కటకమున నున్న బ్రాహ్మణులు తమకు శివప్రసాదము చుని నిర్బంధించి యడిగిరి. “సరియే అట్లనే యిచ్చెదను మీరు శివ ల్యమును శివప్రసాదమును స్వీకరింతురా. విషము శివుని ప్రసాదము దానిని మీకు నిచ్చెదను స్వీకరింపుడు” అనెను. వారును తమ్ము టను బసవేశ్వరుడెత్తిన యెత్తని గ్రహించి నిరాకరించిరి. శివుని ప్రసా మహిమ చూపనిదే సమయముని బసవేశ్వరుడు మహాగ్రముగ జాజ్వల్య ముగ మంటలు గ్రక్కుచున్న విషము కొన్ని కొప్పెరలలోనించి ఆ రలలో నొకటిరెండు మాత్రము మిగిల్చి తక్కినవానిలో విషము నొక్క యైన విడువక త్రాగి పూర్వముకంటె దివ్యశరీరముతో నుండెను. అతడు ము త్రాగి, మిగిలిన శివభక్తులను బిలిచి, వారలను కడుపాట గ్రోలజేసెను. ను పూర్వము రీతిని చెక్కుచెదరకుండిరి. అంతట బసవేశ్వరుని మహిమ దిగంత విశ్రాంత మయ్యెను.

వదండనాయకుని కథ

జగదేవదండనాయకుడు బసవేశ్వరుని ఛాత్రాధిపతిని, అతనిని చూడవచ్చి, గృహమున లేనప్పు డచ్చటికి కొందఱు బ్రాహ్మణులను పిలిపించి వారి డుగుచుండెను. బసవేశ్వరు డది చూచి వెంటనే, శివద్రోహులను చూడ తిరిగిపోయెను.

కేతయ్య కథ

సలేశ కేతయ్య యను శివభక్తుడు భవులతో పలుకడు. వారిని చూడడు కచ్చటి భవులు కేతయకు హానిచేయదలచి అతని యింట ధాన్యముతో గాదెలకు నిప్పంటించిరి. అవి పూర్తిగా కాలిపోయినవి. అయినను

జంకక తిరిగి నీళ్ళతో విత్తనములు నాటి ధాన్యము మొలిపించి గాదెల . కేతయకు చేసిన హానివలన అప్పుడు బ్రాహ్మణులైన భవుల పశువు మేత మాని సాలీయక యుండెను. ఇది కేతయ్య మహిమయే యని వారందఱు నాతని శరణు జొచ్చిరి. కేతయ్యయు ఆ పశువులను గీతి పాలిచ్చునట్లు చేసెను.

స నాచయ్య కథ

సవరదనాచయ్య శివభక్తుడు. అతని భార్యకు కవచపిల్లలు పుట్టుదురని గ్రామమునకి లింగము పుట్టునని తెలిసికొనెను. బాలునికి వేయిగా కలుగకపోవుటచే నాచయ్య కోపించి, ఆ బాలుని విడిచివైచెను. రుడిది యెఱిగి “ఇచ్చట నిక విప్లవము పుట్టగలదు. అని భావిజరుగ తెలిపెను. సవరదనాచయ్య జగదేవదండనాయకునితో బసవేశ్వరుని చెప్పెను శివుడు వారిని కరుణించెనని బసవేశ్వరు డెఱిగి వారిని తనతో కొనిపోయెను.

స్య మధుపయ్యల కథ

స్యమధుపయ్య అను శివభక్తు లుండిరి. కల్యాణపురీశుడు బసవేశ్వరుని మహిమ నెఱిగియు నెఱుగ నట్లుండెను. అంత నాతడు

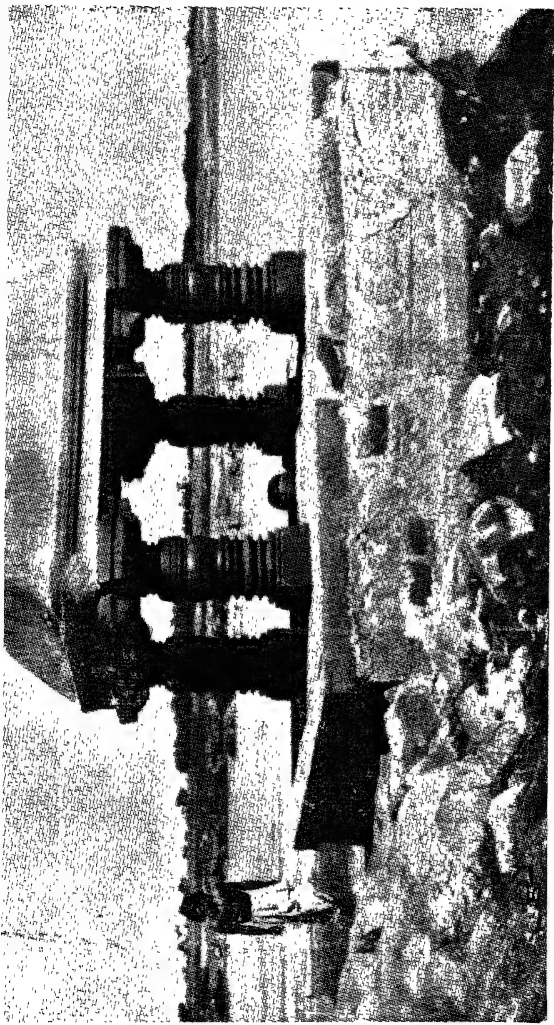
సుధుపయ్యలను బిలిపించి కన్నులూడ బీకించెను. అది బసవేశ్వరరామలు
 ద్దరికి తిరిగి కన్నులిచ్చి బిజ్జలునిపై మండిపడి కల్యాణము రాజుతో
 'డగునని శపియించి కప్పడి సంగమేశ్వరమునకు పోయిరి. కల్యాణ
 తయు కసిబిసియై పాడయ్యెను. జగదేక దండనాయకుడు మల్ల
 స్యులతో కలిసి బిజ్జలుని వధించిరి. బసవేశ్వరు డిది యెఱిగి తాను
 నవతరించినందుకు వీరశైవమతోద్ధారణ సాంతముగా జరిగినదని
 శ్రుడై సంగమేశ్వర లింగమునం దై కృమయ్యెను. అప్పుడు పుష్పవృష్టి
 ౦. మాదిరాజయ్య మంచిదేవయ్య మొదలగు సమస్త శివభక్తులు
 కరుని కీర్తించి భక్తితో సంగమేశ్వర స్వరూపమును గొల్పుచుండిరి

బసవపురాణవచనము సమాప్తము

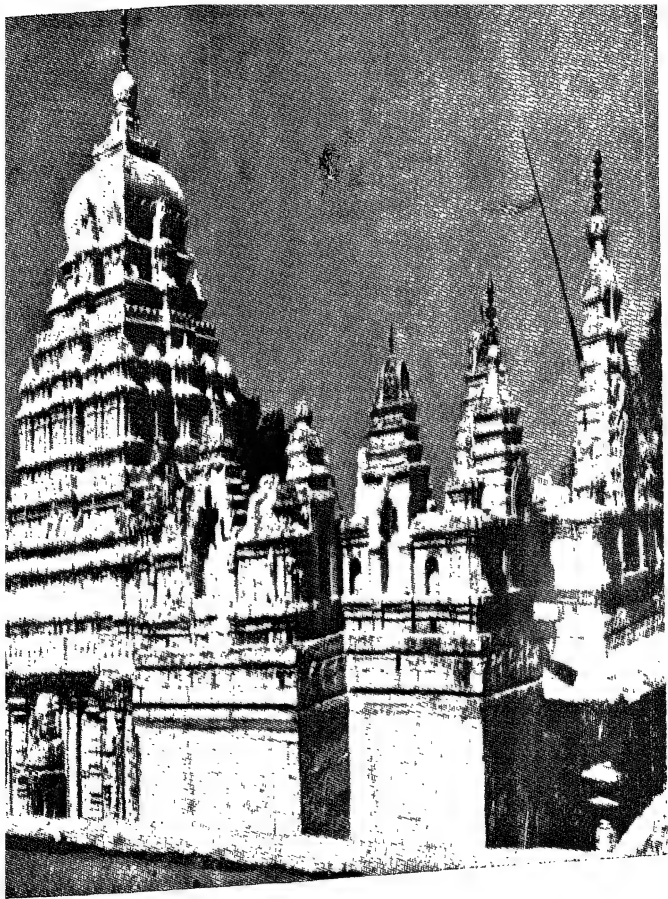
శి వ మ్ . భూ యా త్

కలచూరి విజ్ఞలరాజ్య
వృషభలాంచనము

ఋషభేశ్వరుడు లింగై కళము చెందిన కూడలి సంగమము

కూడలి సంగమేశ్వరాలయము

పర్వత ప్రాంతము

పండితారాధ్యక్షపరిమితమున దత్తాత్రేయ నిమిషయన సకలసత్వజ్ఞానమున
న హరిచ్చిత్తే సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున
సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున
సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున
సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున సకలసత్వజ్ఞానమున

వి. ప్రభాకరశాస్త్రి (1871-1950) పరిశోధనాత్మక చరిత్రకారుడు. సాంస్కృతిక చరిత్ర, భాషాచరిత్ర, సాహిత్య చరిత్ర, సామాజిక చరిత్ర, ఆధునిక భారత చరిత్ర వంటివి అతని ప్రధాన విశ్లేషణ విధానాలు. అతని 'సామ్రాజ్య చరిత్ర' అనే పుస్తకం ప్రఖ్యాతి సాధించింది. అతని 'భారత చరిత్ర' అనే పుస్తకం ప్రఖ్యాతి సాధించింది. అతని 'భారత చరిత్ర' అనే పుస్తకం ప్రఖ్యాతి సాధించింది.

మొట్టమొదట గుంటూరు నగర పరిపాలనా సంస్థలను అభివృద్ధి చేయించి మేజర్ వోలు
బౌద్ధులు, క్రైస్తవులు, ముస్లిములు మొదలైన వారు నిర్మించిన బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం
మతాల ఆలయాలు, కళాకర్తలకు ఉపాధి కల్పించే బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం కళాకర్తల
సంఘాలను ఏర్పాటు చేసి, వాటిని అభివృద్ధి చేయించి, ప్రజలకు తి
య్యించే బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం కళాకర్తలను ఏర్పాటు చేసి, వాటిని అభివృద్ధి
చేయించి, ప్రజలకు తియ్యించే బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం కళాకర్తలను ఏర్పాటు చేసి, వాటిని
అభివృద్ధి చేయించి, ప్రజలకు తియ్యించే బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం కళాకర్తలను ఏర్పాటు చేసి, వాటిని
అభివృద్ధి చేయించి, ప్రజలకు తియ్యించే బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం కళాకర్తలను ఏర్పాటు చేసి, వాటిని

౧ ఎనిమిది దినముల క్రిందటనే లింగైక్యమయ్యెనని యచ్చట నొక
 పప్పుగా విని కడు దుఃఖితుడై శ్రీశైలమునకు బయలుదేరెను. వెల్లటూరున
 ల్లికార్జున మహాలింగము వెలసిన పవిత్ర శ్రీశైలపర్వతమును తన పాద
 నపవీకృత మొరర్చి నిష్ఠము లేకవాడై శిష్యుడైన దోసయ్యను పిలిచి
 యనుచు దర్శించి శివరాత్రి చెల్లింపుమని యానతిచ్చెను. దోసయ్య
 శ్రీశైలమాహాత్మ్యమును గూర్చి చెప్పమని గురువును వేడుకొనగా పండి
 లవారు శ్రీనగ మాహాత్మ్యములు నీ క్రింది విధముగా చెప్పదొడంగిరి.

శ్రీగిరిమహిమఁ దా శేషుననైన
 వాగీశ్వరునకైన వాణికి నైనఁ
 దనరుచు శ్రుతు “లనంతావై” యనంగఁ
 జను వేదవేదాంత శాఖలకైన
 సూతునకైన వ్యాసునకైనఁ జిత్ర
 భా తనుం డట్టి శ్రీ పర్వతుఁ గన్న
 యాశిలాదునకుఁ దానై కీర్తిసేయఁ
 గా శక్యమే, నీలగళుఁ డెగ్గుఁ గాక
 వినియెఁ బార్వతి దన విభుఁ డిట్లు సెప్పఁ
 దన కుమారున కంతఁ దా నానతిచ్చె,
 నాతనిచే విని రమరులు మునులు
 భాతిఁ బురాణోక్తిఁ బర్వతుమహిమ
 యా పురాణైకసారార్బుదాంశంబు
 రూపింప నే సమర్థుండను గాన;
 యైనను వినుము గృతార్థతానియతి
 నా నేర్చుభంగి శ్రీనగ మహత్త్వంబు
 వర్ణింతు సత్కవీశ్వరు లుత్సహింప
 సర్వవాప్యతథాత్రి సరు దదెట్లనిన
 నాది కనాది యుగాది శిలాదుఁ
 డాదరికమున మహాతపోనియతి

టి మెప్పించి మువ్వరసుతులఁ
 పడయుచో సద్భక్తి బుద్ధి
 ప్భక్తిహీనుఁ డద్వైత
 ందొకఁడైనఁ బ్రభవించెనేని
 ంరిగొందు నీ వడ్డపడిన
 గొడుగుల నిమ్ము నా కనుఁడు
 మోనిజు నిర్మలదేహఁ

ద్వితియ్య శంభు సర్వజ్ఞు
 ంరు నాద్యస్తుత్యు శైవ
 స్తాచార్య తము వృషాధీశు
 సమభగణశ్రేష్ఠ నజరు
 రు సగ్రసందను నాసగె
 శ్వరుం డతిపీఠఘోర
 ర తపోమహిమాతిశయత
 ంచి భజించి మెప్పించి
 ద్వితియ్యశంభుం డనుపేర
 వంబు సర్వజ్ఞత్వమును స
 మగు శ్రీవృషాధిపత్యంబు
 శాస్త్ర విశేషరహస్య
 ంగమ విరచనత్వంబు
 ంగైక నిష్ఠాపరతంత్ర
 వలభక్తి మతిగురుత్వంబుఁ
 వరత్వంబుఁ బడసె లోకములఁ
 ది ధర్మావతారుఁడై పరగె
 ల శిలాదుండు; మఱియు
 హమ ద్వితియ్యతనూజుఁ
 కశరణ్య నగణ్య
 జతుర్దశ భువనవరేణ్య
 కి రి నాయత కలియుగ స

ముఖ్యాది సముపనగతి
 హేంద్రియాపిచితైః
 తోగ్రప్రచారానుకృతి
 తవ్యైః యగు గుహకృతి
 ఏదైవ యతిపీఠమోగ
 నిఖ్యాత తప మాచరణః
 తపతలు సిత్రమ, సిత్ర మనగ
 తాత్పర్య మాశ్చర్య మనగ
 తంతయును జోవ్యము సోద్య మనగ
 తనుపమం తనుపమం తనగ
 త్వరు లిది యరు దరు దనగ
 తపముః గానము గాన మనగ
 తపో నిర్ణయనిరతి
 త్వతసన్మనిప్రవరుండు
 వృషదానేకకోట్లు
 సరియింప ధరణి గంపింప
 ల్లలంగఁ దజ్జలకాయ యలుంగ
 మలంగ దిక్పాలురు దొరంగ
 రాం వాసుకితలత్ వ్రాల
 ద్రులు దూర దివి భువి గూల
 వంశ నజాండముల్ డిందఁ
 త్రుండు గ్రందఁ గమతంబు మందఁ
 లడంగ దిక్కులు వీడువడంగ
 ముక్కడంగ నాద్యులు మ్రొక్కఁదొడంగ
 ర్యతుని మహాతపోనియతి
 తకుండు ప్రత్యక్షమై నిలిచి
 మహోగ్ర సమగ్రతపోవి—
 గ్రహ ! నీ కనుగ్రహము
 గావింతుఁ గావింతుఁ గరుణ

తు భావింతు భావింతు నిన్ను,
 తి మెచ్చితి మెచ్చితి వరము
 క నిచ్చెద నిచ్చెద, నింక
 లేమిటికి ముమ్మాటికిభక్తి
 న ధారేయ ! పరవ్రతవిభుడ!
 ము వేడుము వేడుమీ" వనుడుఁ
 గా సర్వాంగములు భువిఁబొందఁ
 దొడిఁ జాఁగిలఁ జడి మ్రొక్కిమ్రొక్కి...
 భక్తి ముకుళితకరపద్మఁ డగుచు
 కృద్ధ సీశు నెదుఱ సీషించి
 పులకలు మేన మోసులుసాఁగఁ
 సముద్గత గద్గదస్వరము
 తంబుగ నుతుల్ గుత్తుకఁ జిక్క,
 దభాష్పధారాసార వారి
 రాంభోరుహం బటుదొప్పఁదోఁగ
 సొంపారెడు కెంపుఁగన్నులను
 పు వెంపారెడు కంపంబు దొడలు
 రోనఁ బలుమలు దర్శించి మ్రొక్కఁ
 కించు మచ్చరికము దొంగలింప
 గంగవిక్రియ లవియ భూషణము
 ట్లు పొల్పార సర్థి దుల్కాడ
 క్షవత్సల ! విన్నపం బయ్య ! జియ్య !
 మనోంబుజ భ్రాజితశయ్య !
 పరాపర ! భవ ! నిష్కలంక !
 తిలయ ప్రచరితగుణాంక !
 ! మహేశ్వర ! వజ్ర సంతాన !
 దయారస వరనేత్రకోణ !
 రత త్రిలోకైక నమస్య !
 సనాచ్యుతో ద్యనిమిషోపాస్య !

రథ పరికల్పనవ్యసన !

నానీక పాతకగ్రసన !

యవికల; శ్రుత్యంతవేద్య!

సంసార మహారోగవైద్య!

విశ్వరక్షణ కృపారంభ!

న్యకా పరిపరిరంభ !

తౌఘ దుస్తర పాపదావ !

చిత్తగింపుము దేవదేవ!"

ట్లు నినుఁ బరవతాష్టకం బందు

నిష్ఠార వితతులు సెందుఁ

ష్టఫలావాప్తి నీవ

నా కని కైకొని దేవ!

న్ను నే విజితాభిషంగ !

నవధరింపుము డయాపాంగ !

డనుపేరఁ బరమార్థముగను

ర మగుర్చుగాఁ దాల్చి

, నీవు నా యుత్తమాంగమున

నాథ! దివ్యోరులింగాంగ!

హరివిరిం చాద్యులు గొలువఁ

రి నుండు గతి నున్నినొల్లఁ

మన మహాగణములు గొలువఁ

నీవుండు గతి నున్నినొల్ల

రి సురబ్రందంబు గొలువ

నుండు నీయున్ని నేనొల్ల,

రంబున సూక్ష్మరూపమున

నొ సీయున్ని విధము నేనొల్ల,

ద్యంబకముఖ్య కుధరసంఘముల

యుండు విధము నేనొల్ల,

ముఖ్య విశేషలోకములఁ

నీయుండు విధంబు నేనొల్ల,
 “యఁకోరిజేయా” ననఁ బశువి
 నందుండు తతియు నేనొల్ల,
 యోగిల నన్నునోగతుల

నుండెడునున్ని నొల్ల, వెండియును
 ము వై ప నిష్ఠా నూన నియతిఁ
 తమాదనల నజ్ఞలయందు
 గ, జాతునత్రనభిద్యుక్తిఁ
 నొప్పునల నజ్ఞలయందు
 నొప్పునల పసిష్ఠానియును
 ముగఁ దాల్చు నజ్ఞలయందు
 నున్నులు వ్యాసాదిభూతి
 యధియందు నజ్ఞలయందు
 పేక్ష నిన్నుర్చించు శాంతి
 జాతుల నజ్ఞలయందు
 “గ్ని యమ దైత్యపనుజాని లోక
 లకానుల నజ్ఞలయందు,
 పతియు ముముక్షులు తాల్చు
 ద్వైసఁ గరుల మీ రర్థి

విధమును నొల్లఁ బ్రాణేశ!

మెప్పుడు మదీయోత్తమాంగమునః
 న్మస్తక దివ్యపీతమున
 గాంగ సన్నిధిఁ బేర్చి పూత
 మ శ్రీ స్వయంభూలఁ గరూప
 చుటకు మహాప్రసాదంబు
 గాభావ నిత్యసంబంధ
 వేడితి స్వామి! విన్నపము
 ర్వతః పాణి పాదం త” మనఁగ
 లింగాంగముల్ రూపించుఁగాన

యథా రాజా తథా ప్రజా" యనుట
 గునే పర్యతాకారమయ్యుం
 జ్జ శిరమ యై నిను భరియింపఁ
 జ్జ గన్నులై నిను గనుఁ గొనఁగఁ
 జ్జ వీనులై నిను మును వినఁగఁ
 జ్జ జిహ్వలై నిను వినుతింపఁ
 జ్జ జేతులై నిను బూజసేయఁ
 జ్జ మనసయై నిను దలంపంగ
 గూర్చి దాసప్రయుక్తి నద్వైత
 ముంపక, నాకు నద్భక్తి యొసగి
 భృత్యుగా శిక్షింపు, దయ ని
 మయ్య! మదీశ! వెండియును
 శుక్తిమ ద్గారీ తుషార
 రాక మాణిక్య మహేంద్ర
 కల్యాణ సారంగ సహ్య
 పన కింపుక శ్వేత మాల్య
 తోదయ వర్తమాన హిమ
 దస్త్ర ప్రవాళ సువేల
 మేష కుసుమ చిత్రకూట
 ట క్రౌంచ సీ మేంద్రకిల
 పూర్వ సంద్యా ఋశ్యమూక
 నిషధ వజ్రామ్ర తామ్ర
 హాణ వింధ్య మానసోత్తర వ
 య కేసర గోవర్ధన శత
 ంజర వృష మేచక శృంగ
 తాది శుంభద్గిరింద్రములు;
 గీర్ణగంగ పాతాళ
 మరథి సౌగంధిక విరజ
 ంధారి గావేరి యని వి

58 దుంగభద్ర ప్రయాగ
 కస్తూతి నర్మద యమున
 6 గయగోమతి ద్రామపర్ణి
 త్రావతి సోమప్రభాస
 దమస వంజర సరయు
 సురస విశుత సంద్ర
 హాభాగ వాసవి సిత
 బంచనది గాయత్రి యుత్సాహ
 కీతపతియు విమలాభ కనక
 వపతియు శుక్లప్రభాస
 7 గృర గృష్టవేణి మలాస
 వావరి యాదిగా నిఖిల
 గలుగు తీర్థంబులు నదులు
 8 తంబులై మొనసి నామీద
 9 చుండెడు వరమిమ్ము; మాతీయు
 బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య
 సత్కులజులును దుష్కులజు
 10 వులైన నీశ! మన్నగము
 క నచేసి మిక్కిలికూర్చి
 11 కృత ఘోరకర్మములు
 పాతకా ద్యా నీకకోట్లు
 12 ప వాతల కభిమతసిద్ధి
 పు, కరుణింపు, వరము లొందొల్ల,
 ముమ్మాటికి హరుచేతఁబడసి
 13 డవుడు వర్షతాకారమగుడు
 శివుఁడు దత్పర్వతోత్తుంగ
 త్రమాంగ ప్రసిద్ధపీఠమునఁ
 14 శ్రీ సత్యంభూలింగమూర్తి
 రించె నుద్యన్మహామహిమఁ

సంప శ్రీశైల భరమహారాష్ట్రగ
 మాణిక్యోరు కలశ విభూతి
 స్వతాగ్ర శృంగైకి మధ్యమున
 నెంతయుఁ దదీ యోరులింగంబు;
 ఎదుభులు సమంచితలీల మ్రోసె
 బుప్ప వర్షంబుఁ బ్రవితతఁ గురిసె
 రంతంత సయ్యంతకాంత కుని

నెంతయు మూర్తిమంతంబు లగుచుఁ
 కయతనములుఁ బుణ్యతీర్థములుఁ
 సరోవరంబులుఁ బుణ్యగిరులుఁ
 మహాస్థానములుఁ బుణ్యనదులుఁ
 తోకంబులుఁ బుణ్యమార్గములుఁ
 వనంబులుఁ బుణ్యోషధులును
 భూములుఁ బుణ్య పురములు సర్వ
 ంబులు సగణ్య పుణ్యాంగుఁడైన
 ండు గిరశిరంబునపసియుంప;
 ం క్రిడాస్థాన మింక మా కనుచు
 మునఁ బ్రమథ సమూహంబు వొదలఁ,

మాదిముని కృత శ్రీగిరిప్రశంస :-

గొనఁ బ్రత్యక్ష కైలాస మిదియ
 చు శ్రీరుద్రగణాదిపు లలర
 ఎతమును హరాభ్యర్చనక్రియల
 మంబిది మన కని సురల్ సెలఁగఁ,
 బ్రాహ్మిగఁ బర్యతా యని కొలువ,
 గంటిమని హరిప్రభృతులు నిక్క,
 భక్తిమై హరుఁ గొల్వ నిది ని—
 ఎంచును దైత్యవాస ముప్పొంగఁ
 మి త్రిపథగంగా సంగమంబు
 మేమని మర్త్యమండలి వొగడ,

య జపతపోధ్యాన సత్త్రిక్-యల
 టని మునులాసక్తిఁ బొంద,
 చిచట నీప్సితసిద్ధు లనుచు,
 యదులు సేరి నుతింప,
 'ంధర్వ కిన్నర కింపురుష ని
 రియ సుఖకరమని నిగుడ
 క్రిడా పనక్రిడలకును
 చుని దేవగణికలు సౌలియ,
 య దర్శసమాత్రన మోక్ష
 ముముక్షు లత్కర్థిఁ గామింప,
 కల మిది యగపడె ననుచు
 కర ముత్సవలీలఁ దేల
 య భృగు కణాద గౌతమ శి
 మన్యు కణ్వాది సన్మునులు
 హాదేవ! దేవాదిదేవ!
 యమాదేవ! దివ్యలింగాంగ
 ప్రమథత్వ మీశ! ప్రమథుల
 పద్రత్వ మీశ! రుద్రులకు,
 బహ్మత్వ మీశ! బ్రహ్మలకు
 యష్టత్వ మిందిరాపతికి,
 స్ని యమ దైత్య వరుణ సమీర
 నేశాన వరదిగీశులకు,
 కియును సురాసుర సిద్ధ సాధ్య
 'ంధర్వోరగ ప్రముఖులకు,
 యన నిర్వ దెనిమిది గోట్లు
 కముల్ దెల్ల మిచ్చితివి,
 యష్టత్కృపా కలిత సమాన
 యృతవార్ధి నోలలాద్చితివి,
 శ్రీసగోత్తుంగ శృంగోత్తు

విభేద సమగ్రపీఠమున
 క్కంగ సాన్నిధ్యాసురక్తిఁ
 లింగ రూపముఁ దాల్చియుండు
 ంబు మీ రిచ్చినచోటు
 బుగునే నిటలాక్ష! మున్ను

వీరభక్తాంగంబు దివ్య
 మాంగంబు లీలధరించి
 తర వీరభద్రదేశమూర్తి
 చుట యది గల దొకఁడు
 న వీరభద్రద్రోతమాంగ
 బంధంబు లీలఁ దలిర్ప
 ంగము లింగ మున్నది దేహ
 వీరభద్రదాధిక్య మెంత

వ్యతునదేహ మది పర్వతాగ్ర
 మది లింగ మనుభేద మెద్ది?
 నువ శ్రీపర్వతం, బట్టి

శృంగంబు భద్రపీఠంబు
 మదియ యయోనిలింగంబు
 గము మోక్షఫలదాతయగుటఁ
 సింద్రుండు వర్వతఃకుఁ డ,
 నుండు పర్వతపల్లభుండ,
 త్తముఁబును బర్వతాధిపుఁ డ,
 తంబుఁ బర్వతఃకుఁ డ,
 దీయ లింగము బర్వతుం డ,
 పర్వనముక్తి దాత వర్వతుం డ,
 ర్వతుండును మహాబర్వతుం డ, న —
 ప్రమథ నాయకుఁడుఁ బర్వతుం డ,
 నననమాత్రి భువిఁ బర్వతుం డ,
 శుభంబు శ్రీపర్వతుం డ,

రము లీక్రమమునఁ దొల్లి
పడసిన ప్రాజ్ఞులుఁ గలరె

‘ * *

తోకహితముగఁ బర్యతుఁడు
బడసె దర్శనముక్తి పథము,
నిష్ఠఁ బార్యతి నిన్నుఁ గొలిచి
నీ తనువున నర్థంబు వడసె
నిష్ఠఁ బర్యతుఁడు నిన్ గొలిచి
నీలింగాంగ మంతయుఁ బడసె
సుతుఁడు సనత్కుమారుండు
యద్వైత సంగతి నుష్ఠి మయ్యెఁ,
దు శిలాదు పట్టి నదృక్తి
ంబుగ లింగపుంగవ! నీకు
గ “భక్తకాయో మమకాయ”
సలింగ సింహాసనం బయ్యెఁ,
కృపకల్మి గలిగినఁ బడయ
లెదె ? పర్యతనాథ! నాథ!
తొల్లక యన్య దై వత సేవఁ
కొందఱు జడమతుల్ సెడఁగఁ
గోరక తరుణులదృష్ట్ల
చి కొందఱు ధార్మికుల్ సెడఁగఁ
నూఁకి యద్వైతసంగతుల
లై కొందఱు అజ్ఞులు సెడఁగఁ,
సేసియుఁ దగ నిన్నుఁ గోర
తమతిఁ గొందఱు అధములు సెడఁగ,
ంబులు నే విఘ్నములును
పంబులు నేదురాశలును
కంబులు నేయహంకృతులు

గాయంబులు నేకోరికలును
 పడకుండఁ దాత్పర్యభక్తిఁ
 తపఃపరిపూర్తిఁ గావించి
 నిర్దోష సంతోషయుక్తి
 యమహనియ్య పాదైకభక్తి
 ఁచి నిష్ఠించి శీలించి నిన్ను
 చి మెప్పించి పడసెఁ బరవ్రతుఁడు,
 య పరవ్రతుఁ బుత్రుగా నిన్నుఁ
 బాదుండు గాఁడె ధన్యుఁడు?
 దా మాయయ్య పడసెరా కొడుకుఁ
 నిట్లుండు బడయంగ వలదె?
 ఁ బడయ సిగ్గులు గావె యింక
 ఁబును వన్ని వేఁడు వారలకుఁ?
 తార్చిత చరణభృగుండు
 కన్కొడుకు నిష్ఠుర నిష్ఠఁ బడసె,
 పముఁ దాల్చి మిముఁ గొల్చి నిర్గ
 ంర్థి వడసె సాంబుఁడన్ కొడుకు
 గ తప మూఁది మృదుఁడ నీచేతఁ
 సధోక్షజుఁ గొడుకుఁగా నజుఁడు,
 సశ్శక్తి హరి మున్నువడసెఁ
 ససునిఁ బుత్రుఁగా మిమ్ముఁ గొలిచి,
 తపము వహించిరి వీర
 బడసిరి, యేమిగాఁ గనిరి
 క్క కోర్కులఁ జిక్కిరిగాక
 టి నీకెకాఁ జిక్కి రేయిట్లు
 పతము మాన్పఁ బుట్టినయట్లు
 పరవ్రతుఁడనఁ బుట్టెనోకాక
 బంచపక్రమంబులం దెట్లు
 కాంతిమై మీఱెఁ బరవ్రతుఁడు?

పర్వనముక్తి మహిమ దానెట్లు
 పరగె శ్రీ శైలానిపతికి ?
 గాఢుడు మిమ్ము సర్ది భరించి
 నిహితు శ్రీ పర్వతుఁ బడసెఁ
 యాఁడు జగంబులఁ బరమ
 ఎగఁ జేయఁ బాల్చుడి తాన
 తీర్థంబు లందెల్ల పుణ్య
 పుణ్యతీర్థం బిది యనఁగ,
 పుణ్యక్షేత్రతతులలో నిదియ
 బేర్కొన్న ముక్తిక్షేత్రమనఁగ
 రాలస్థాన వితతులం దెల్ల
 రాలస్థాన మిదియ తాననఁగ
 పృతచయంబులలోన నిదియ
 మగు రాజపర్వతం బనఁగ
 పర్వసింహాసనాదులం దిదియ
 నివ్వసింహాసనం బనఁగఁ
 ద్వితీయ భావమిశయః
 శివకళ్యమ నెదలన్ముక్తి
 భిక్షుర్భిక్షుతాంబులందు
 గతభిక్షుత్వ వర్తితయాన
 లభ్యుండు నిలవ శ్రీనిగముఁ
 బార్హిష్ఠింబులఁ దర్క ములును ?
 స నివర్తేన దోదప
 రావన యనరదు ముక్తి
 మ పరాగిని నాపెక్షఁ
 తానఁ కిదిగము ముక్తి
 ముక్తియ నా ముక్తి పతము
 ముక్తియ నా ముక్తి పతము
 ముక్తియ నా ముక్తి పతము

సర్వసమాత్ర సిద్ధించు ముక్తి,
 నాసిని లక్ష వరవిప్రతతికి
 నన్నమువెట్టికట్టిఫలంబు
 కోన రెండులక్షలు చూసుచులకుఁ
 మార నన్నము వెట్టిన ఫలము,
 ర ద్విజుల కన్నంబు గేదార
 మూడులక్షలకును బెట్టుఫలము,
 తీర్థంబుల నొక్కక్క కోటి
 యు విప్రుల కందించు ఫలము,
 లక్ష శ్రీగిరియం దొక్క జమ్మి
 పట్టెడునంత యన్న మొక్కసికి
 బుసేయు సుదృఢఫలంబునకు
 గా నవి యసమానంబు లనంగఁ
 కమహిమ యేభంగి గీర్తింప?
 సద్యఃప్రసన్నైకమూర్తి
 “చకిత మభిధత్తే” యనంగ
 “నేన మేతన్నిబోధత” యనంగ
 తి “సత్యతిష్ఠద్దశాంగుల” మ
 ఁదా “స్మర్యతే న చ దృశ్యతే” య
 విరించి జశార్దనాదుల కె
 గ్రవేగగు దివ్యతింగ! నీ తనువు
 లామలకసంగతిఁ గానుపించెఁ
 మొప్పు పర్యతు కాతణంబునను,
 మోద్యద్దయాధామ! నీదు
 సన్నత పెంపు భవ్యబలంచుఁ

శ్రీగిరి దివ్యస్థాన కథనము
 మునిబృంద మెంతయుఁ గెడగూడి
 పునః ప్రసూతము లాది యైన

శ్రీరాధ వేదనావసుల
 గాఁ గీర్తింప హరుచక్షిణమునఁ
 ర్థమునంగఁ గుంభిసినౌప్పు
 తతకోట్లఁ దా హరింపుచును,
 మందాకిని యాదిగాఁ గలుగు
 బై మూఁడు నదు లాశ్రయించి
 తల్లింగమూలావరణాంక
 గ నుదయించె నుత్తరంబునను,
 సండనామమున తోకములు
 గమునఁ బావనము సేయుచును
 గిరధి యాదిగానుండు
 బై మూఁడు నదు లాశ్రయించి
 నిత్యమహాదేవ శర్వ
 రుద్రోగ్ర పశుప తిశాన
 తల్లింగ కలితనామాష్ట
 వివాహైష్టలింగస్వరూపముల
 జనులకు మోక్షమిచ్చుచును
 రం బన ముందట వెలసె,
 త్తస్థూల యాతనాదేహ
 గఁ బురములు మూఁడు హరించు
 ద్య త్రిపురాంతకదేవుఁ
 దచ్చిఖరేక్షణార్థమై యొప్పెఁ
 హతకొల్పటనమహిమ
 రమున నలరె యామృతమునఁ
 సప్రక్షిప్త నొప్పారి
 రుల డెప్పరి యపుల
 గాపేశ్వరముఁ గిన్నరేశ్వ
 రులగెప్పరమును ఘంట
 మునఁ జెలువారి జనుల

గావింతుమును బల్చెనుమును
 10 నాయాస్థానముల ను
 2 బయ్యె లింగోపకాంతమున,
 3 దియ్యె సద్యోజాతపదన
 4 యోగ్యరం బనఁ బల్చెనుమును,
 5 చిత వక్త్రంబు దనరె
 6 శ్వరమునఁ దగ నుత్తరమును,
 7 ణమున నఖారవక్త్రంబు
 8 తిస్సిద్ధ వటనాథుఁ దనఁగ,
 9 తురుషవక్త్రము మహామహిమ
 10 దూర్పునఁ ద్రిపురాంతకంబనఁగఁ,
 11 వక్త్రంబు నూర్ధ్వంబు
 12 కార్జున నామంబుఁదాల్చి:

సాత్త్వికాత్మకంబును పితృత్వంబు :-

కార్జునోదాత్త పితృత్వ
 1 ట్లయ్యెఁ బరాక కంఠేనిఁ
 2 కై - యగముఁజ్ఞింద శ్రీవర్మ
 3 మహిమ దుద్రాణితీ రుద్రుఁ
 4 చుచ్చిచో నటమున్న యయ్యెఁ
 5 యుగార్జుదంబులనాఁడు
 6 కార్జుననామ మున్నాకృ
 7 యఁజేసి యయ్యుగంబులను
 8 ప్పుం దనఁజను భక్తుఁ దొడఁడు
 9 శక్తిండు వజ్రసపతీతనయ
 10 క్తనల్ల పదసదైతనన్
 11 దాగిల్ల సంచితపుణ్య
 12 క్తి శ్రీమల్లకార్జునుఁ జూడఁ
 13 తరదోయ సతులును మను
 14 మును లక్ష్మణులొప్పుచును
 15 క్తిసంజ్ఞ హర్షము ముద్రాకాండఁ

౧ గంధర్వ గీతప్రకలిత
 తనాదప్రసన్నత మీత
 పృథుమధుర సమంచితాలాప
 సప్తస్వరకలితమై శ్రుతులు
 మై మ్రోయఁ దౌడంగినరీతి
 ముత్ గూడియాడంగ దిక్కులుగ
 నాకస మద్రువంగ నందున్న
 మనం బలరంగఁ బాలాశ
 యంతంత కుత్తుంగతరంగ
 యత్ నలిఁ గడువంగ, మీదటికిఁ
 నురల్ నుతింపంగ, శిలలుఁ గ
 గాష్ఠము లిగువంగ, మృగములు
 రసంబులు గ్రోలఁ జిత్తములు
 గాయకతతుల్ వ్రాలఁ గిన్నరులు
 నుమానాధుమ్రమాల నానంద
 ర్ప సబ్బాల సంప్రీతిఁ
 పగతు లోలిఁగూడ, నాచంద్ర
 గార్వతియును బ్రోతమనంబుఁ
 నాదాంబుధిఁ గ్రీడఁ దేలుచును
 మెచ్చులు దులుకాడ, సోముండు
 ౨ సిబాస మృగశాఖనయన !
 కెయ్యదివేడు మిచ్చెద" ననుడు
 కతోత్తుంగ శృంగోత్తమాంగ
 కపిల దివ్యలింగాంగ !
 నుండు సమేశనంబుగను
 పలర్పి నర్పించినయట్టి
 నాదామ మెల్లగాలంబు
 నుండు సమ్మిళితమై యుండ
 మిఁ దనుచు" జంద్రవతి వేడుటయు

౦నఁ దేజోవిరాజితం బైన
 నామ ముమానాథుఁ డునిచె
 కాహ్వాపి చంద్రమధ్యమున
 రంగిణి సంగతోత్తుంగ
 శ్రంగ పరంపరోద్ధూత
 కూలంకష ఫేనవిభాతిఁ
 స్థిమగు మల్లికాదామ మదియు
 'ంతిఁ జెల్వగుట శ్రీమల్లి
 ౨ దనునామ మయ్యె లోకమాలఁ,
 లింగప్రతతులకు నట్ల
 -క్క నామంబు తొనరె నొక్కొక్క
 బునను నాఖ్యాతి దల్లింగ
 గాజాఫల సౌఖ్య మెట్లనిన,
 ౦బైన లింగాకారమైన
 స్మరణ దర్శన స్మరణముల
 స్వర్గాపవర్గాదిసౌఖ్య
 పుచ్చు దే మని ప్రస్తుంతింప?
 ప్రసన్న నవిద్యతే" యనుచు
 ౦ణాదు లొక్కట యాయుఁగాను॥
 వెండియు మల్లికార్జునగురుఁడు
 కై పరవ్రతు సుహిమ సుతింప,
 పనాథ ! నీ పచనంబులేని
 ౦ బరవ్రతు వినుతియేనియును
 వీనుల కౌక్కింతదనివి?
 , బేఁ బనివినియెద, నాకు
 యీపని గృహసేయుటకును
 ప్పత్తి ! మహాప్రసాదంబు,
 ౦రవ్రతు పర్జన యనఁగ
 తచ్చిన చారుసత్కృతిని

గంప శిలలెల్ల లింగరూపంబు
 గజంబుగ వాక్య మది దధ్యముగమ,
 నకేతనాపహమూర్తి లింగ
 ప్రకారమై పృథివి శ్రీనగము
 పృథ్విష్టికి మించి వెలుంగు,
 మెఱుంగ మీ పాదముల్గాని,
 హజ్జుఁ దలమోచి పోయెద నిష్ఠ
 రక ! మీప్రసాదము దయసేసి
 పుణ్య దారి దానము కి నోరెత్తు
 క్షితి సేష్టాంగ మెఱుగి శ్రీనిరక

'ర్య మహేశ్వరాచలప్రాప్తి కథనము,
 తారాధ్యేంద్ర మండితపాద
 కరీకాంతరంగుండు దోనయ్య
 మహేశ్వరదేవు శివు నుతింపుచును
 చింత దృక్తగణసంఘమునకుఁ
 కిత భక్తిమైఁ బర్యంబు సలిపి
 రశప్రీతి గుర్వర్పణసేసి
 హడ సప్తపాతాళముల్గాడి
 పతరంబై మీద నుడువీథిఁ గడచి
 పశ్చంగంబులు బన సామ్రామముఖ్య
 గుల్మ దివ్యలతావితానములు
 ల బహుమర్కటావలి సెరలు
 గాకులు దక్క నలపపక్షులును
 వారయ పెక్కు రూపంబులైన
 క్తిఁ దొరఁగు సమానధారలును
 కిరేశ్వర సిద్ధేశ్వరాద్య
 గములు మాహేశ్వర బలముఁ
 ంచు నద్భుతాక్రాంతాత్ముడగుచు

౪ తన్నగాగ్రము శివపురము
 ముఁ దద్వారమహిమయుఁ దీర
 యు వినుచు ధీమణి దోసమయ్య
 ౫ హర్షించి మల్లికార్జునము
 ఘుఱుడుగా సాఁతును సలరి
 జయవెట్టుచును సంతసిలుచు
 రగమధ్యమున దిగఁ జొఁగి
 ప్పవృక్షంబుఁ బ్రాకెడు కల్ప
 ౬ బోలె నల్లన కుర్వఁ జేరి
 ౭ బంద స్వర్గాపవర్గములు
 నిల్చిన నిశ్శేణులట్లు
 ౮ యారెండు నిచ్చెనల్ గడచి
 ౯ తన్నగాగ్రం బెక్కి చనఁగఁ
 దూర్చునను బంచక్రోశమాత్ర
 మ్యమగుచును మును బశ్చిమమునఁ
 'పెసగు బిల కల్పోక్తి నెన్నఁ
 చతుర్ముఖ బసవేశ్వరుండు

స్మృతి బసవేశ్వరదర్శన కథనము

౧ మహాత్మ్య మెట్లనిన,
 ౨ కాది యగు పృషసర్గ
 ౩ శిష్యుడు లీలార్థమై సృష్టి
 ౪ దై శ్రీవృషాధీశుఁజూచి,
 ౫ గోమాతృపంచకముతో భద్ర
 ౬ దయు సుశీలయును సుమనసయుఁ
 బొ, మృమరులకు సురభి ననువు,
 ౭ రిత్తి, బహుత్పత్తిఁ బడయు,
 ౮ త్రర శృంగంబునను స
 ౯ స చసియింపు" నావుతును

చి యిల సహస్రధనుః ప్రమాణ
 గ్రిందట నొక్క పురముఁ గల్పించి
 వృషభపురమునను జతుర్ము
 శ్వరు నిల్చి కాంక్షఁ గొల్పుచును
 బుఖంబులై నాల్గు దిక్కులను
 మాతల సలవరింపుచును
 గోమాతృచతుర్ముఖంబందు
 రాఁ బశురాశిఁ బడసి వానికిసి
 బుగా బిల్చిపర్వతం బందు
 వెడలంగ బలముఁ గావింప
 పు వెడలెఁ గన్యాసిద్ధనాథు
 తరమునఁ దత్పశువులు వెడలఁ
 క మునికన్యకలువచ్చి హేమ
 ను గొన్ని ధృతిఁ గొనిపోవఁ
 పశురాశి సృష్టిపై నిలిచె,
 బుగ నంత నఖిలలోకముల
 ఁఁ కాసృష్టి విరచింప నదియు
 నా వేదవిదితయై తనరె
 యాచతుర్ముఖ వృషభేశు
 ముఖములు నందితం బయ్యె.
 ధర్మార్థ కామమోక్షముల
 రణంబులై కూడు శ్రుత్యుక్తి,
 ము మును లందఱు నదియు
 గా శ్రీచతుర్ముఖ వృషభేశుఁ
 వృషభేశుఁ బాతాళవృషభ
 శిశు శ్రీ భూధరావాసు,
 రట్ల కన్యాసిద్ధనాథు
 రందును నందు ముప్రొద్దు
 మునికన్యకలు ద్రికాలంబు

'యావృషభేశు లింగంబు
 నియాతుఁ గన్యాసిద్ధనాథు
 ప మెసగ నివాళింతు రర్థి,
 దిగాఁగఁ గన్యాబిలం బయ్యె
 రణముగఁ గన్యాసిద్ధనాథుఁ
 ప్పి నణిసూదు లష్ట సిద్ధులకు
 టై యంత జనులు గీర్తింప
 రక్షిర్తి యాలింగమూర్తి
 మన సమద్యన్మహిమహిమ,
 దిత్తప్రశ్నోకిని, పుణ్య
 హితచక్రవాకిని, సితప
 నిర్దూత డాకిని' యమృత
 దివ్యమందాకిని యొప్పెఁ,
 మును బిలకల్పోత్తమైన
 షభేశ్వరం బలరారె మున్ను
 జతుర్ముఖ వృషభేశుపేత
 కుర్ముఖ బసవేశ్వరుం డొప్పెఁ
 నా వృషభపురంబు పేర
 ఁ బరగె నా బసవపురంబు
 క్కఖబసవేశు భజింప
 క్కఖ వృషభాంకలింగంబు
 ప నభిమత ఫలములుచొందు,
 ముక్తులు నెక్కొనఁ జెందు,
 సవేశ్వరాలయం బంత,
 మ గాంచి మనుఁడు దోనయ్య
 యిష్టార దాతగా నెన్నఁ
 తుర్ముఖ బసవలింగంబు
 మచితాభ్యర్చితుఁజేసి

ంగార్చన నియమముల్ దీర్చి
 ంర్పణముగా భక్తమండలికిఁ
 ప్ర సేయ

*

*

*

దోనమరాజయ్యగారు
 మహిమను బ్రస్తుతింపుచును
 మల్లికార్జునదేవు పురప
 ఖండయి యరుగ నంతంత

*

*

*

నరుగ ముందఱను...

కతర సదాశివపంచమోత్త

కోటిరజటాటవీ మధ్య

శ్రీవియద్గంగా మహాత్త

రంగ తరంగోపకంఠ

కౌపు భాస్వచ్ఛంద్ర రేఖ

స్పదయ భంగ పర్వత, కనక

నక్షత్ర పర్వత, గద్య

మఖ్యోరుపర్వతావళుల

గంగామహానది సూడ నొప్పెఁ

భక్తిఁ జంద్రవతి మున్ బూన్పు

నశిరోమండనం బైన

మంబు మాడ్కి, వెండియును,

కానంగఁ బడసి మ్రొక్కుచును

స్పదయభంగపర్వతం బెక్కి

కుదనుండి క్రిందు సూడంగ

కము గాఁడియునికికి బెగడి

స్పదయముల్ భంగంబునొంద

కోయని యార్చి యుప్పొంగి

ని మూటలు ముడియలు పీఠ
 కొనుచుఁ దలలు ముడ్చి కొనుచుఁ
 చ్చలుజుట్టుఁ గట్టి పైవలువఁ
 చు జయి వెట్టుఁడో !' యంచు
 పిల్లన మెట్టుచుఁ జనుచు
 క్కన మంది కోసరించుచును
 లెక్కుచు నొదికిలఁ గాళ్ల
 చుఁ ద్రోవలరసి త్రొక్కుచును
 ప్పద్ధుల దిగఁబడనీక
 ట్టుచు వాకొని వనుచు
 వడఁకుచుఁ గాళ్లు సెమర్చుఁ
 ఁదికొనుచును ద్రోవుఁద్రొక్కిళ్లు
 క్రింగొడళ్లురుచు నెడలఁ
 నుట్టుట జాఱుచుఁ జనుచుఁ
 నట గొంతసేద దీర్చుచును
 హృద్భంగశైలంబు దరియ
 నాదిమధ్యాంతము ల్గుడ
 బరుస ప్రవాహోత్తేజఁ దనరి
 యంబక నగాగ్రంబు నందుండి
 ప్పు గొతమీగంగా ప్రవాహ
 రిధాతి కేతెంచుపగిది
 క్కటి యంత నేతెంచి
 హృద్భంగశైలసమీప
 వాహోపకంఠ దేశమునఁ
 కుఁల సందిఁ బొన్నలగొంది
 మాఁకు లఱుత మొల్లల కుఱుతఁ
 పొంతఁ జంపకముల క్రంత
 ముల యిర్వ ననఁటుల కుర్వఁ
 పల త్రోవఁ గడమలక్రేవ

మ్మి పొదలగూడ నేరేండ్ల నీడఁ
 డగోఁగుల పోక గురుజుల యాఁక
 డుమలైల యోర బురుగుల చేఱఁ
 రములమెట్టఁ గురువుల మిట్ట
 గుల మ్మిద్ద సశోకంబు లొద్దఁ
 లువల కుంటఁ జింతల వెంట
 రేఁగుల మూలఁ గ్రాఁగుల మ్రోల
 రముల మ్రుంద మా రేళ్ల క్రిందఁ
 ంబుల చెల్వఁ జాదుల కాల్య
 ల లోయ భూర్జంబుల దాయఁ
 కంబుల చెంత గ్రోవుల క్రంత
 లముల బాయ నీడెల. బాయ
 నముల యంట జమ్ముల చెంట
 ల మలల లవంగంబు. శిలలఁ
 ంబు లెడల గుగ్గులముల మడల
 చప్పరములు గుడిసెలు గూళ్లు
 రములు దెరల్ గొట్టెనల్ వన్ని
 క్ దప్పక విడిసి యుత్సుకతఁ
 ఁ మనత గంగాసంగమమునఁ
 తస్సానులై జన్మసహస్ర
 ర కర్మపంకము పొంక మెడల
 ప్తొన్నపానాది వస్తువుల
 లై పరిషత్తోటి యలరఁ
 దోనమ రాజయ్యఁగారు
 యగా గణములు ప్రహర్షమున
 యున్న సంధ్యావేళయందు
 హానిశియందు సాంగముగ
 రక్తిసమగ్రత మెఱసి
 రచ్చన నియమముల్ దీర్చి

౧౧ గ ప్రసాదేచ్ఛోపఖోగ
 ఖావాప్తిఁ బొంద సంతంత
 గీతముల్ పసరించువారు
 రాణ మొప్పఁగఁ జచ్చువారు
 క్తి నేలలు వాడెడువారు
 దఁ జిందుల కాడెడువాడు
 సేయుచు నలరెడువారు
 ల్ ఘూర్ణిల్ల జరువెట్టువారు
 శమ మేద నిద్రించువారు
 ల్కని చూడఁ బ్రయపడువారు
 హం బొప్పఁ గీర్తించువారుఁ
 చక్కట్టు దెలిపెడువారుఁ
 గాకలు చలపోయువారు
 మిరాటపు లంకించువారు
 ర్యతపురాణంబులు సమవు
 వినియెడువారును జెలఁగి
 ములు మే మెన్నఁడు నెఱుఁగ
 యము లంచు నెన్నడు వారుఁ
 దేమి యీ శ్రీపర్వతుండు
 నానావతారముల్ దాల్చి
 పరుసకు జలములు సూపు
 మూర్తులై చలుపు నేమములు
 రువులై ఫలములు గురియు
 మీఘంబులై నీడలుసూపు
 పుష్పవాసన తొసగుఁ
 పులై శ్రమములు వాపు
 కాండ్రువై నడిపించుఁ బథము
 పసములై విడుదల నిచ్చుఁ
 చెప్పఁ బరమేశమహిమ

వలారులై కాంచు మార్గములు
 లు మృగములై మఱపించు దప్పి
 పంబులై వేడ్కలుగొలుపు
 పంబులై యర్చన తొందు
 పోమూర్తులై దీవన లిచ్చు
 కలై ప్రణమితులఁ గావించు
 కంగమరూపులై భక్తిఁ జూపు
 నాపులై హితములు నలుపు
 లలై యాసలు సూపు
 పంబులై పుణ్యులఁ జేయు
 బెన్నదులై ముక్తు లొసగుఁ
 నపరునపై ఘనదయాబుద్ధిఁ
 పట్టి దుర్బటమార్గ దుర్గ
 వ్రతమహాద్భుత గుహాగహ్వ
 దుష్టమృగాసురచోర
 పశ్చిత నిర్జన ప్రదేశములు
 గుఱుఁ గాన నెట్లు రావచ్చు
 బర్హుఁడని మహత్త్వంబు గూడ
 ప నట బ్రొద్దు వేవుడు నంత,
 సక్షతవర్షజాచోహణము
 తాఘండు దోనమహాజుఁ
 సప్తక్తగణసమూహంబు
 బ్బి యవసరమహిమ సాంగముగ
 మజ్జనము లుద్యుక్తిఁ గావించి
 పిసియతి సమంపితలీలఁ
 పుఁ దారు నపరిమిత పుణ్య
 తీర్థయాత్రావిఘ్న హేతు
 ప్రర ఘోర చిషయ వారాఁగి
 ముచ్చి గంగాప్రవాహంబుఁ

దియ్య విఖ్యాత ప్రవాహ
 పత్తంత పర్యతావళుల
 భ్రంకషచూడాచితతుల
 శ్మత పర్యత మంత నెక్కు
 షతోగ్రిటి దాఁ దీగసాగి
 సురదీర్ఘికానిత్యనంగ
 నానది యేఁగుమాడ్కి నొప్పారె,
 పేఁగుచుఁ బొంగుచు బింక
 : గొంతద వ్వలరి పాటుచును
 చు నుపే జయజయ యనుచు
 నిక్కుచు నలరి యార్చుచును
 మప్పురాతనతీర్థ చరులు
 నుజ్జ్వల సోపానములుగఁ
 చు నెక్కుచుఁ దొట్టిల్లుకొనుచుఁ
 మ్రోఁకాళ్ళఁ జేతు లూఁ దుచును
 వ్రాలుచుఁ దొంగుచుఁ జనుచు
 నొండాటఁ జెయ్యూఁది కొనుచుఁ
 ! చేదకో ! శ్రీగిరినాథ !
 ! మల్లయ్య ! చేదుకొమ్మనుచుఁ,
 ! చేదుకో ! చేసేత నొడయ !
 ! మల్లయ్య ! చేదుకొమ్మనుచుఁ,
 పొటలు గట్టి పాడుచును
 బిందుల జతుల కాడుచును
 స్వవామృతపరిపూర్ణ పుణ్య
 ద్భండ తతులు సంతిల్లి
 నుల్లికార్జునుఁడు దయాను
 లఁ జేయకొనవేడు క్రియను
 డి సంగ్రామ జెక్కెనఁ బుణ్య
 కాకెట్లు హరుకృప తొ

యోజనోత్సేధ మెట్లై క్క
 క త్రపర్వతము నావంత ?
 తఁ దత్పథశ్రాంతులై వరుస
 శ్రమమంది గొబ్బన చెలఁగె
 గట్టి నక్షత్ర పర్వతము
 లఁగ నొక్క పెట్టునఁ గూడి
 గంబెల్ల పథము నా నెరవి
 యో మమ్ముఁ బాలింపు'' మనుచు
 చు, నీడలఁ జిక్కుచు, బండ్లు
 మ, లీలల నుక్కుచు, దిన్నె
 ప, తాలకు స్రుక్కుచు, సెలలఁ
 ప, దెరువుల మక్కుచు, జలువ
 చు, దాపంబు దక్కుచు, నాత్మఁ
 చు జనిచని నిక్కుచు గిరులు
 , సుక్ష్మతముల్ నోచుచు, భవముఁ
 జముతలఁ దాచుచు, లీల
 మార్గముల్ గాచుచు, బరుసఁ
 , బడిఁబడి లేచుచు, వ్రతులఁ
 , జేతుల పీచుచు, భట్ల
 , గూఁకలు వైచుచు, దతులఁ
 ప, నుయ్యల లూఁగుచు, శ్రమము
 బూఁదేనె దోఁగుచు, జలికి
 , నెండలఁ గ్రాగుచు, బ్రయల
 , మదిఁ జెలరేఁగుచు బ్రీతి
 మలఁగుల డాఁగుచు, గముల
 ప, మెల్లన నేఁగుచు, బొదలు
 , గ్రంతలఁ బాటుచు, దరులఁ
 , జనలేక చీలుచు హేతుల
 నటుగూడఁ జేరుచు, వారిఁ

యము, సందడి గోరుచు, మంద
 చు, నతిభుల నేలుచు, మ్రొక్క
 చు, గోర్చెడ జేరూలుచు, నెగల
 పుచు, ఫలముల విలుచుచు, దప్పి
 చుచు. దుష్టిమై వొలుచుచు, గెరుల
 చుచు, నిష్ఠమై గలచుచు, భవము
 పుచు, నటుగూడ విలుచుచు, మూఁక
 చుచు, నదులకు వలచుచు, ఖలుల
 చుచు, బసవన్నె దలచుచు. శ్రీతి
 చు. శరణని వ్రాలుచు, నాత్మ
 చు, వెడదప్పి గాలుచు, నట్లు.
 యచు, నాదంబు గ్రోలుచు, సుగతి
 యచు, సుఖలీల దేలుచు, భక్తి
 యచు. ఉపముల ద్రోలుచు. యును
 చు మది గోర్చెడ దేలుచు, శివుని
 చు, నేమముల్ దీర్చుచు, సుతుల
 చు, నలిరేగి యార్చుచు, ముసుపు
 ప, పీడియములు గొనుచు, మీశరణ
 మ, జంగమము గగ్గొనుచు, దాశములు
 యచు, సిరిగిరి బాడుచు, జతు
 మ, నొసగులు పీడుచు, నలవిపి,
 మంచు, జాంగు భళా యంచు, మల్లి

యంచు ఘేయఘేయమహాగూడంగ
 వెట్టు జయ వెట్టు జయపెట్టు' డనుచు
 ప జయ జయ జయ జయ జయో" యనుచు
 లి గొన కిట్టు లఖిలదేశముల
 యగు నానందభరితమై నడువ

అందఁగా నందు నాంధ్రదేశంబు
బంతులు గట్టి హడుబెట్టి నిన

అంధ్రదేశముపరుస

హా ! నల్ల వో ! నగరాజరాజ !
హా ! మల్లయా ! మహనీయతేజ !
రాతకకోట్లు భస్మమై తూలు
మల్లస్పృశరణన్నఁ జాలు ;
స నెంత దూరం బైన నడువ
య మల్లయ్య నేఁ పేటఁ గొలువఁ ;
గంగాప్రవాహమెంతైనఁ
కీ మల్లికార్జున దేవునైనఁ ;
పరవ్రతం బెక్కు డెంతైనఁ
హోదునే ఖరేఱఁ గానఁ ;
కీ త్రముఁ డిక్కఁగాయకు పండ
బసవన్నఁ బాయక కొలుతు ;
బొప్పయ నుత్తమాంగవ కేశ
బసవన్న శరణని కొలుతు ;
రాహు శ్రీపతిపండితయ్య
బసవయ్యఁ రాయక కొలుతు :
రాసయ్య లెంకమంచయ్య
రామరాత్రి సంతయ్య శరణు ;
కీతయ్య యిందె శాంతయ్య
మూరయ్య మున్నయ్య శరణు ;
బ్రహ్మయ్య బాచిరాజయ్య
బ్రహ్మయ్య గొగ్గయ్య శరణు ;
బాహ్మయ్య కేశిరాజయ్య
బ్రహ్మయ్య గణివాసి శరణు ;
సమరద బాచయ్య, బిబ్బ

మడిపాలు మాచయ్య శరణు;
 శరణు; శ్రీగిరినాథ శరణు;
 మల్లయ్య శరణు లకశరణు;
 ప్రక్రియ సుబ్బి యాడుచుఁ బాడు
 ప్పిపేర్చి యుత్సుకతమై నడచుఁ
 మఱి మిట్లు గన్నడపరుస

కన్నడపరుస నడక

కర్ణాటభాష సాంగముగ
 దేవయ్య ! విజమాడి రయ్య;
 కేవయ్య ! సివిత్త బన్ని,
 దేవయ్య ! యెత్తలో హాది?
 వయ్య ! బన్నిరి నీవు;
 దేవయ్య ! చిలిక దేవయ్య !
 బసవయ్య . చిత్తమసయ్య;
 దేవయ్య ! కరుణిను బేగ;
 సంగయ్య ! హరిమ బావయ్య;
 గ దేవయ్య ! మంది బేడయ్య;
 దేవయ్య ! సరసర బన్ని;
 కేవయ్య ! బన్ని మల్లయ్య !
 నిల బేడ శీఘదె బన్ని;
 నీ కుణి కుణిదాడ బేతె?
 మదు నిమ్మ సిరిగిరల్లయ్య?
 కేవయ్య ! ప్రసాది దేవయ్య !
 పయ్య ! యుత్తుంగ దేవయ్య !
 దేవయ్య ! మహాత్మ దేవయ్య !
 దేవయ్య ! విశ్వనాథయ్య !
 కేవయ్య ! శాంతి దేవయ్య !
 దేవయ్య ! భద్ర దేవయ్య !

గిరి మల్లయ్య శరణెన్నిరయ్య
 గళమూరుతి మల్లయ్యనాళు,
 గన జనపయ్య శరణెన్ని రయ్య,
 పన్ను యిష్టార్థఫలకె యూళిగను
 పసి మాడిభో! భక్తిమల్లయగె,"
 యిట్లు వాడుచు నాడుచుఁ బ్రీతి
 గొనఁ గన్నడపరుస యేతేర
 పుగా నట్ల తా నారెదేశంబు
 పయు పురహాటఖాష వెంపార,

-: ఆరెదేశపు పరుస :-

రచా నకోమయు బాప హ్మణత
 పతే పతే భక్త తే హ్మణత
 ంగ గురులింగ శంభూనా హ్మణత
 ర కెతితూర పర హాతె హ్మణత
 రికైలాస దఖశీల హ్మణత
 యఖా ఝాలోపు ముఖఆమ్చ హ్మణత
 మహారాటాచ మహాదేవు ఆమ్చ
 రానా ఆమ్చ కైలాస ఆమ్చ
 రానా ఆమ్చ సుఖదేవు ఆమ్చ
 ప ఆపలే శుభదేవు ఆమ్చ
 గాప హే భక్త ఆపలే లింగ
 మల్లయ్య చరమదియంత,
 శ జతిమానలా ధైలనాచె
 సిరిగిరి మల్లయ్యరాణ,
 బంధన తాళగీతాశి
 మర్పణ మల్లయ్యరాణ,
 తాప సంసార నాటకనె
 మల్లయ్య ప్రబుజ్జ గాతొ,
 గా పుణూ హరజాణచిత్త
 హాభక్త అఖిల సమ్మేశ,

హేచిద్వర జవళ తే హృణత
 సుఖిమారు పరద హే హృణత”
 (జిందులువెట్టి యాడుచుఁ బాడు—
 పరదను యుఁ జను దెర మతియు
 పరద గుఱు య యాదుపదేశము
 సు ప్రావిదభాష సాంగత్యము
 అరువదేశము పరుస

గిరితియెన్నె యరనే పినానె
 నిలయనే చివనె యాణ్ణువనె
 అందానె యా యురుంపదనె
 పల్ హంగనే మల్లికార్జుననె
 న క్కడియచే నఖిలనాయనె
 గాలానె యిల్లపెల్లి యనె
 మూవరు కాత్మనాయకనె
 బుమరియాద మల్లికార్జుననె
 పంచనే యాదిచుట్రవనె

మల్లికార్జుననె యన్నవనె
 జ్ఞాదానె యెల్లముళ్ళవనె
 పదానె మల్లికార్జుననె
 పడ తిరు నీలుముళ్ళవనె
 పంచనె యెల్లపెల్లయనె
 తుల్యుక్త మాదియే చివనె
 మల్లికార్జుననె యన్నవనె”

జిందులువెట్టి యాడుచుఁ బాడు
 పరుస యుత్సుకత నేతేర
 గొన కిట్టు లఖిల దేశముల
 సంస్కృతభాష వెంపర,

గీర్వాణభాష

తి పరిష దాయాహి సఖి తప్తి,
 ల సన్మార్గ మతిరథసేన,

హంతాస్మి, హా మనోరమణ !

వ హి పుర మిందీవరాక్షి !

విశిష్టాం విదేహి ప్రమోద

యిని సదా హేకరభోరు !

సి కిం సఖి ! శైలతలేషు,

గతా పురసంవేక్షణేషు,

క్షి ! గురువిపాసాపరిహరి

పాదోదకం విజ స్వామ,

న పాశాంబులి కుర్వేత్కల్యాణ

భలసిద్ధి గుహంత మేతి.

భపాసిననాథ మనాథ

రాత్మని మల్లినాథం భజస్వ,

స్టనల్ల ప నాన్మోన్మవంద

స్టకృతవినయామేళనేన,

శ్రీశైలచూడాకరాయ

మ శ్రీ మల్లికార్జునాయ నమో,

కరాయ శ్రీ కంఠాయ కర్మ

య శ్రీ మల్లికార్జునాయ నమో,

తితయాయ హర శంకరాయ

మ శ్రీమల్లికార్జునాయ నమో,

విరహితాయ నమశ్శివాయ

తే మల్లికార్జునాయ నమో,

కోగ్మప్రదాయక ప్రమద

శ్రీమల్లినాథ మాం పాహి,

కాలికామస్తకాభరణ

నదేప మామేవ పాహి,

నసార మందారదేహ

నదేప మామేవ పాహి,

నయశోమండిత శాంత

ధీనదేవ మామేవ పాహి,"
 సంస్కృతభాష నంతంత నెరపి
 క్తిః బాదుచు నాడుచు నంత
 కాశ్చిర మాగధ సింధు
 రుష్య తౌంకణ శూరసేన
 కాంధోజ పాండ్య ఘూర్జర క
 ర్పర సింహళిక కరహాట
 లాట ప్రశస్త దేశముల
 గాఢ బంధులు చేరినను
 ముఖ్యదేశాసీకమర్త్య
 మును నట్ల నహబభాచలను
 మొందారులతో మాటలాడుచును
 శ్రీగిరిః బ్రణుతిసేయుచును
 యః బ్రబంధచరిత తాళాను
 ర్గళన పదశ్రుతి యాదిగాఢ
 దేశ విదేశసరణి వెండియును
 బాదుచు నాడుచు నట్ల
 నానాదేశముల కప్పచీలు
 బుగ గముల్ గట్టి యేతేర
 త్తంతసమగ్రత నంత
 డగు మల్లికార్జున పురము
 ముందటఁ గానంగనయ్యె.

పర్వతవర్ణనము

కన్మహిమ యే మని ప్రస్తుతింప?
 కము ముక్తికిని హేతు వనినఁ
 నఫలమే పోల్కి వర్ణింప?
 యేలులు సురనయ లనినఁ
 నదము లేపోల్కి వర్ణింప?

యిట్లు ప్రమాదకులు సురతరు లనిన
 యుపపనము లేపోల్కి వర్ణింప?
 మందయై యుండు సురభుల కనినఁ
 బహురాశి నేపోల్కి వర్ణింప?
 సమస్తంబును హరమూర్తియనినఁ
 లింగమహిమ నేపోల్కి వర్ణింప?
 రాతుల ముక్తిపురినాథులనినఁ
 వక్తవరుల నేపోల్కి వర్ణింప?
 పుంశ్శూటాలు భరామరముఖులనినఁ
 బహ్మసదుల నేపోల్కి వర్ణింప?
 చక్షువులు గిద్దాబులనినఁ
 శివోట్ట నేపోల్కి వర్ణింప?
 వొక్కించుక నానేర్చుభంగి
 గాఁ బొగడెద మహి నస్మదాది
 పాతకుల వాక్పావనకరము,
 ణికరము, దుర్బరకర్మహరముఁ,
 మందరము, సద్భక్తి భాన్వరముఁ,
 కరముఁజూడఁ గడు ననశ్వరము,
 కేతరము, శ్రీపర్వతపురము;
 పేదుర మెన్న లేదితఃపరము,
 ముత్కరము. విశ్రుత సౌఖ్యకరము,
 తైలాన మాపురవరము,
 విభు సదాశివుమీఁది శిరము;
 యణి మల్లకాద్ధునస్వామి
 సప్పురి దివ్యలింగములు
 పుని నేత్రా దీంద్రియములు,
 సర్వనముక్తి శిఖర మద్దేవు
 జూటసఁగత శిఖరంబు
 ండ యామృతకుండ సలి

పుమౌళి మల్లికామాల,
 కపురవశప్రాకార మీశ
 యమేఖలా వలయభూషణము,
 తుర్దార భరితహర్యములు
 కాషణ నాయకమణులు,
 దత్తురభాజితనదులు
 దైరు దివ్యాంబరములు
 బురోద్మానవనము శీశాను
 పతలకాంత చారుమంజరులు
 ప్లవరపేర భక్తపుంగవులు
 కరచరణాద్భంగకములు.
 నప్పురిజంగమాపకులు
 నరుని పగావతారములు,
 కల బరసయు నాపౌరజనులు
 పుమోలఁ బసరించు ప్రజలు
 చరత్న భాసురతోరణములు
 పురనాథు గైవేయకములు,
 తురవ రోద్యతేతనములు
 దులిడు చామర ప్రతానములు,
 పురము సాక్షా ద్రుద్రరూప
 బిలఁ దదీయమహత్త్వమునను
 ద్భాంకు హేతుదృష్టాంత
 గావణి రూపింప నెట్లు
 కర్తనసేత కిల నెట్లు సాంగ
 గగనం గగనాకార" మరగ,
 గగరం సాగరోపమం" బసగ,
 తలీల తైలాధినాథు
 పుకిశున పోలుగా కనగ,
 శ్రీమల్లికార్జునపురము

౧౭ జగత్సృష్టమై యిట్లు
 బుగఁ గని పరుస యుప్పొంగి
 ౧౮ చును 'ఘే' 'జయజయ' యనుచు
 ౧౯ తయుఁబ్రీతి నప్పురి దరియ
 ౨౦ మందియు మల్లడి గొనఁగఁ,
 ౨౧ గ్రందుసు గజిబిబింపంగు
 ౨౨ బడగలు ముడిమడి గొనఁగ,
 ౨౩ గొడగులుఁ వొడిచొడి నడరఁ,
 ౨౪ నడపంకిరులు నడపంకి
 ౨౫ ముపంక్తుల రుచి దివిఁ బర్య,
 ౨౬ విరుకులు విసుపీఠిమోయ,
 ౨౭ మనుకులు మానక తగుల,
 ౨౮ మదళిలు మచ్చరింపంగ,
 ౨౯ సుదతులు శ్రుతి గౌరవింపఁ,
 ౩౦ లుఁ దాశధరులు నుప్పొంగఁ,
 ౩౧ దాశముల్ దందడిగొనఁగఁ,
 ౩౨ గాళెలు, గలసి ఘాడ్చిల్లి,
 ౩౩ రాశతు లటుదొట్టుకొనఁగ,
 ౩౪ నటకులు నలిరేఁగియాడ,
 ౩౫ నటవిలు నటువ్రస్తుతింప,
 ౩౬ ల్ వాద్యముల్ వరుసలు దప్పఁ,
 ౩౭ పద్యముల్ గద్యలుగాఁగఁ,
 ౩౮ బాటలు బరిపాటిఁ దప్ప;
 ౩౯ మాటలు మ్రందియడంగ,
 ౪౦ రసములు రతులు దలిర్ప,
 ౪౧ రసికులు నొసగులు వీడ,
 ౪౨ ట్టలు దెల్లట్లు సెప్పఁ,
 ౪౩ దొట్టరుల్ దొలఁగి చనంగ,
 ౪౪ మిండలు మెలుతల నరయ,

మెండిలుఁ దుండకింపంగ,
 దానులఁ దమకించివట్ట,
 దీనులుఁ దిరుగుడువడఁగఁ,
 ఁ జూవలు సుడివడి తిరుగఁ,
 క్ మోపరుల్ ముందఱ నడువఁ,
 గావళ్లుఁ గ్రగందుకొనంగఁ,
 జావళ్లు నందడింపంగ,
 లందలా లందందువెనఁగ,
 మందళ్లు మలయుచు నడవ,
 క్ నాయకుల్ తాయనేతేర,
 క్ గాయకుల్ ఖచరముల్ వాడ,
 భట్టులుఁ బ్రతిగట్టి పొగడ,
 గట్టులుఁ జిట్టులుసెలఁగ,
 సేపికుల్ సేరి కొల్వెంగ.
 భావకుల్ పథ మిచ్చితోలఁగ,
 క్ బాంధవుల్ ప్రతిఁగొఁగిలింప,
 నంధులు నటమున్న నడవ,
 సంగళ్లు నట యిట దనర,
 సంగళ్లు జనులేఁగి పిలువ,
 జలములు మెత్తనిమఱులుఁ
 తిలకముల్ గొనుదుఁ బ్రాయములుఁ
 పేరులు సురిధేనువులును
 హువులు సంతానతరులు
 రత్నములు కైరావతములు
 జడలును గామరూపములు
 హరులును రసకూపములును
 ప్క నిచ్చెనల్ దీర్ఘాయువులును
 గాతలు వియ్యల్లతలును
 నముల్ ఖేచరత్వములు

మతురువులు స్వర్గాంగణములు
 బు కొదమలు సిద్ధమూలికలు
 దొషధములుఁ బండితత్వములు
 బ్రహ్మపదవులు దివ్య దేహములు
 గమ్మపసిడియు నిక్షుఫలములు
 రుజువున్నముల్ మంచు ముద్దలును
 గయోగము లణిమాదు లైన
 పద్ధతులును, దృష్టాద్వష్టసౌఖ్య
 , నేదుకన్నులుఁ, బులుజున్ను, పిలువఁ
 తత్పణ్యమార్గములు సూపుచును,
 ంతఁ దనర సయ్యంతకపురఁబుఁ
 రంగఁ జొచ్చున త్తతినటు గూడ
 చుపరుసయు నడినపండిరులు
 లుఁ బడగలు నడుపిథిఁ దనర
 ద్రోవల నలిపచ్చుపరుస
 , నడవియు నింగియు దెనలు
 బ్బారముల్ గోపిలుఁ గొమ్మ
 లును మల్లికార్జునుగండియు
 లులు నిండ్లు మార్గముల్ నదులుఁ
 ల్ వసములుఁ గూడంగ ముంచి
 రు శిరశ్శేఖరయైన
 గ పరిషత్తమాగమవేశ
 ముప్పొంగి మిన్నంది వెల్వరియు
 ఁ బరుస యప్పురి వెల్లివిరిసి
 నెక్కొని పిక్కటిల్లి, గిరి
 లంబై కట్టుకొని, గుండుగూలి,
 , యలమి, దట్టమై, తుఁటు
 ప్పిర్లమై, బిట్టుబిట్ట, కూడ
 నెక్కడ నెంతెంత దెలుపి

కనకకదంబ సుటగూడిపెడియె,
 పుల్లయ్య పదపదసృష్ట
 శిష్యుండు దోనయ్య గారు
 కావాను శివు భవుఁ జిరచ
 శ్రీ మల్లికార్జున దేవు
 హద్దించి తదప్పక్తవరుల
 యతులితోత్పలీల చనర
 రాధసత్ సకొల్పి నిత్య
 సములు సత్తీలఁ గావించి
 పూవక పత్తిరియంద
 ఫలముల నిటలాఱుఁ బూన్పుఁ
 గ- డేశ్వరార్పణ సేయనొక్క
 చ సుకవి ఫలకోట్లు మణియు
 రుస కంచితరిత్న మణి పు
 హువిధారూఢపస్తుత్రప
 ర్పణప్రవృ మంతయును
 సుగు నిది గతుఁ జిత్ర మసుచు,
 య, బుష్పముల్, పత్తిరి, గాను
 ర్థనంబు లీఁ గాంచునంతంత
 నెఱసి, సంగదములు బెఱసి.
 ర్పడఁ జెట్టపట్టు పట్టి,
 పట్టి, తీగలు సాగి యల్లి,
 పట్టి, కుప్పలు గోనిగములు
 కలువాటి, తిట్టలు ద్రోచి,
 సముద్ధతి నేగుదెంచి,
 పార్థవ ఘోషంబు సెలఁగ,
 కాడెడు నలరెడు బృంద
 చుకులు వేలములు సంప్రదాయ
 లువులు ధోనిములు పిళ్ల వంగ

౧ దోయములు దండిములతో నాట
 మొత్తముల జోకల మండి పఱచి
 ౨ మతి శ్రీసగోత్తుంగినిలను
 వల్లికాద్వసుని దర్శింప
 ౩ పౌరగణసహాయు లగుమ
 ర్జ సాగర ముత్తరింప
 ౪, దర్శించి పనుదెంచువారు,
 సడుమ గ్రచ్చఱ జిక్కువారు,
 సను గాక యొడ్డగిల్పారు,
 ౫ చును సముద్వృత్తి జన్మారు,
 ౬ ప్పముల్ పడకుండ జేతు
 ౭ చు నడ్డ మేగెడువారు,
 ౮ చన పడి బడి బోవువారు,
 ౯ చెవదాది జనియెన, పుడు,
 ౧౦ దడి కోడి గిలబడువారు,
 ౧౧ మిని మనుమట్ట జర్పారు,
 ౧౨ దంబులు వాయంగ సడుచు
 ౧౩ దడివాయగా నడ్చువారు,
 ౧౪ బుష్పమాల్య ప్రతానముల
 ౧౫ గైకొని యరిగెడువారు.
 ౧౬ తత్ ప్రసాద మునిపహ్వర
 ౧౭ పదేముల్ గాంచి చన్మారు,
 ౧౮ చొచ్చి తత్ ప్రసాదపండ
 ౧౯ తిరుగుపడి తిరువారు,
 ౨౦ కాకంచు సాకనాసినుండి
 ౨౧ మనియురువడ జొచ్చువారు,
 ౨౨ వడి దజిసి క్రిందెఱపి
 ౨౩ గల్చగ్రహము జొచ్చువారు,
 ౨౪ నొటగుచు దొట్రెలకొనుచు

లింగంబుపైఁ బడువారుఁ
 కులను మందిఁ బెడఁగులాడుచు.
 కి లింగంబుఁ దడవెడువారుఁ,
 ంగముతోడఁ దాఁకించువారు,
 మల్లయ యని మలసెడువారు,
 జొచ్చినఁ జత్తుమో యనుచు
 లింగంబు హత్తుకొన్నారుఁ,
 ని సోఁకఁ ఒసిఁడియ యనుచు
 మెయిముట్ట నరిగెడువారు,
 మల్లయ్యఁ గంటిమి. ముట్టఁ
 మే మంచుఁ గ్రమ్మఱువారు,
 మ్మయ్య మావ్రతము మల్లయ్య!
 వితి మంచు నేతెంచువారుఁ,
 పక్షించు మాపర్వతంబు
 రంచును మగుడెడివారుఁ,
 ర పుష్పములు మల్లయ్య!
 గై కొను మంచు నేతెంచువారుఁ,
 గులు నీకు నెక్కెఁ జుమ్మయ్య!
 యంచుఁ గ్రమ్మక్ష దరిసించి
 పను జూచు వారును, జూడ
 ను, జొచ్చువారు, వెండియును
 జూచినకర్మంబు దృష్టఁ
 నిజూడఁ గా దన్నయట్లు
 గెలఁకి, చక్కనపుచ్చి, క్రొత్త
 వడిసి లింగముఁ జూచువారు,
 ఁ డైయున్ని సాతుర్జమనుచు
 గారి దత్సామియు నింక

కా నొకరన్ను శంభుసకిచ్చు
 నున నొక్కొక్క కన్పించువారు,
 నా హరికి "దస్మిన్నిజ మువహ
 త" మనఁగ నేత్రంబొందు పూన్లు,
 నందుల భుక్తి మనతయే యనుచుఁ
 క రెట్టిగాఁగ న్నులు పూన్లుఁ
 నునఁగ న్నులు భుక్తియు ముక్తి
 ప నేత్ర ద్వయంబర్పించువారు,
 షడాస్థ వాగింద్రాది వాసు
 కర్తకుఁ డాలునే త్రినేత్రములు
 ల్లఁ గూడ నేత్రములు గావలదె ?
 సమర్పించినట్ల వీరగణము
 ల పృష్టి ముక్తంబిపైఁ గురియ
 తి సేయుచు శరణువారు,
 బ్రీతిఁ గట్టముల్ గానుక లిచ్చి
 గుడు రేమైన నడుగ మే మట్లు,
 ంక్తి నిచ్చిన తన్ములుపగుడ
 పదురేయంచు నట్లే గుహరుఁ
 ఁ గీర్తించు పోవంబు నాలుకల
 ని గీర్తించు దంబులు మన్నియ
 లల్ గ్రోసి వివాదే గ్రోత
 లల్ వదలి వచ్చు నియునారు,
 గల్గెనే నెచు రొరుల కెత్తుచును
 లల్ తత్త దనాత్మక మన్నట్లు
 లు నయలయి లిప్తపేద గ్రోత
 లు దదసి పద్మల మ్రొక్కువారు,
 నెనఁ జెటి మొగము గానఁ జనుచు
 ముక్తియఁ జనుపు లిచ్చెడువారు,
 కిని లివుడని తలగాని బ్రదుకు

నెడుమాడ్కిఁ దల లిచ్చువారు,
 కుక్కపలేని కర్మచేహములు
 చియున్కొ-యుఁ దోడ్పన్న యెట్లు
 ససారి సంసారపరిక్తి
 తఁ దనువుల నిర్మింపవారు,
 జాలభక్తినిధి ధూపదీప
 తో నిజకరపల్లపంబులుగఁ
 మెప్పించి పడనినవైత్య
 తఁ బోక పర్యయనిగుఱించి
 కంబులు ధూపదీపపాత్రమాల
 సహించినకరణియుఁ బోలె
 చాల్చిన చిరధూపదీప
 పఫలు శ్రీపరగ్రతు ముంపఁ
 కోవ్వల బంపఁ జూపణు రెండ
 బాసుని కలరెడువారు,
 వెండియు సరిపలుఁ వారు
 వ్రతి వేషము లలర
 వంకేరి గండపెండెరము
 కమడ్డియలును సందియలును
 పును చేతి గంకలియలును
 డెఁ దు బలువేల్పుబొమ్మలును
 పిఁ దెలుపారుఁ గర పత్రములు
 పాపటలును నెఱ నొడైయులును
 గంధంబు నెరఘాతలును స
 త్రవికనర్తకాంశులును
 నారసంబులు జొట్టె
 లలుఁ బసపులుఁ గాటుకలును
 పురపముల్ బాసపంబులును
 పడకముల్ మెల పట్టములుఁ

పుష్పల దండ లంచంద
 బగు మొల గచ్చుఁ దోఁకలును
 గడ్డముల్ గోఱమీసములు
 బల్వరుసలు మిళితమై తనరఁ
 నాఁపులఁ గరతలముల వ్రేళ్ళ
 జిహ్వాలు గర్జరంద్రములఁ
 మెడల వక్షములఁ బుక్కిళ్ళఁ
 తెప్పలఁ దొడిఁదొడి దీపవితతు
 బెనుదివియలు నారసములుఁ
 గ నిరుమెయి గాఁడ సందించి
 కునకు సుస్థితి నివాళింప
 ంబు లేతెంచుభావమున
 వ్రతు నివాళించుచు నట్లు
 సోలుచు గతి నాడువారు,
 చు వెండియు నొక్కొక్క తెలస
 పమర్పించుచు ముదమందువారు,
 మున హాటకేశ్వరం బేఁగి
 క్షఁ గెలసంబు లర్పించువారు,
 బాతాశగంగా స్నానవిధులు
 గ సర్థియైఁ జనియెడు వారు,
 త్రిపథగంగా స్వీత మైన
 గంగాప్రవాహ మెట్లనిన,

పాతాశగంగా వర్ణనము
 కు శ్రీచరణోద్భూత యగుచుఁ
 భోగవతినాఁ బాతాశమునను
 యుద్ధాళితభస్మసంజనిత
 పు భాగీరథి యనఁ గ మర్త్యమునఁ
 చుపరఁజటోత్కరజాతయగుచు

యదాకిని స్వర్గలోకమున,
 సమర్థ పాతాళ గంగాప్ర
 మంబు శ్రీతైలమాడమునఁ
 బగుచున్దిగఁ బాతాళగంగ
 స్థఫల ప్రసాదితమహిమఁ
 లుచు న్మృతి దర్శనస్పర్శ
 న పూజణాదులవలన
 సామీప్య సారూప్య ముక్తు
 కాలు చుహూర్తి దోర్లదిక,
 తోచన, యావత్తనాభి,
 ఫలినజమన, కమలాస్య,
 సంగస్తనియును, షేరహార,
 గమన, ప్రవాహంగ యగుచుఁ
 హంస బక క్రౌంచభసల
 కుక్కుట చక్రవాకాది
 వ వాద్యశబ్దముల్ మ్రోయ
 దురీతి నానాగాన మెనగ
 షతోక్తి వడతేరఁ గాంచి
 వీచిహస్తముల నటించు
 కొల్పరునుత్తుంగతరంగ
 బాతాళగంగ దర్శించి,
 భాసంభవ దాన ధర్మంబు
 మోగించి పుణ్యోపేతు లగుచు

-: కర్మారీశ్వరము :-

మద్రపాదాభివందనముఁ
 జేసి యా కర్మారి నుజుకు
 భజపరిత్యక్తమానసులఁ
 మ సంభ్రమాక్రాంతాత్ము లగుచు
 సవలి కర్మారీశ్వరమున
 ప్రియిలు జూచి యొగి నుతింపుచును

క పనోత్పాటన యశులఁ
 కకప్రభృతిలింగముల
 దర్శించి యంత నప్పరుస
 మ నాశ్చర్యహృదయతై పొదలి
 ట్టివిచిత్రంబు గలదె ?
 యంతని గుట్టు పలుపంగరాద
 క్కకోటికి నొక్కొక్కఁ డును
 టై న కర్మాదీశ్వరమున
 ట్టి వింటి కాఁ డుడు పీఠి నేఁదు
 మధ్యబాణాసనంబట్లు
 ట దేహంబుఁ బడిన దేహంబు
 టిహంబు లెన్నంగఁ బెక్కడు
 ట్టినముల నుడుగకయనిన
 గాదుల విపరింపఁ దరమె?

పరుసలు

క్తియుక్తి శ్రీవారణాసికిని
 ఁ జను సాఁతుకరణిఁ జూచితిమి,
 రాజారామ భీమేశుపెండ్లి
 పరుస నాఁ డేము సూచితిమి,
 డి సోమేశు కూర్మి పెండ్లికిని
 మపరుసల నాఁడు సూచితిమి,
 ట్టి పులియూరి పెండ్లిండ్ల కర్థిఁ
 చిదర్శించు సాఁతుఁజూచితిమి,
 క్తియుక్తిమై సిద్ధవటంబు
 క్త కేతెంచు వరుసఁ జూచితిము,
 పురమునకును జాత్రవచ్చు
 ఁదడి నాఁడు దోలుతఁజూచితిమి,
 ఁపురంబున వీరసోమన్న

పఃజసుదెంచు పరుసః జూచితిమి,
 ౧ త్రేత్రపూజలకు సొన్నలిక
 కేతెంచు పరుసః జూచితిమి,
 నాథునిఁ జీరగట్టించు
 లకు వచ్చు వారిఁ జూచితిమి,
 ౨ హ బృహస్పతి పరుస
 ౩ గూడు కొలఁదిఁ జూచితిమి,
 వృత్తిని రవి గ్రహణాదులందు
 ౪ గూడు పరుసఁ జూచితిమి,
 ర్తికంబు పుష్కమనాఁజి పరుస
 ౫ ద్రిపురాంతకమునఁ జూచితిమి,
 శిరామేశ్వరం దేగు పరుసఁ
 ౬ బలుమాఱుఁ గందుముగాని,
 న్నందశ్శనంతముగాంతు,
 ౭ డిఁ గాంతుమే యెందునైన ?
 క్కు చోద్య మీ మల్లికార్జునుఁడ
 ౮ దా, నెట్లన్న నేమనిచెప్ప ?
 పరుసదా నేతెంచి విడియ
 యాయతంబై యుండుఁబురము,
 పరుసదా నేతెంచికోరు
 జలపూర్ణమై యుండు నదులు,
 పరుస దా నేతెంచి చొచ్చు
 విస్తీర్ణమగు శివాలయము
 పరుస రా నేతెంచి కాంచు
 యున్నతం బగు లింగమూర్తి,
 గ సపాదలక్ష నేపాశ,
 గ సపాదలక్ష గేదార,
 గ సపాదలక్ష సంతేరి,
 గ సపాదలక్ష గాశ్మీర,

గ సపాదలక్ష గన్నోజ,
 గ సపాదలక్ష గొంకణము.
 గ సపాద లక్షగళింగ,
 నాఁబోట మిలనప్తలక్ష,
 ,ంద జాలంధరం బష్టలక్ష,
 చౌదహలక్ష బంగాళభూమి,
 ప్ర దశలక్ష గుజరాష్ట్రభూమి,
 ప్త దశలక్ష మాళవభూమి,
 5 సపలి పంచద్రావిశహాల
 లక్షదెలుంగు, వీనికిని
 ముమ్మడి యితర దేశంబు
 , దేశంబు లెన్నంగనేల ?
 హరుపుననుఁ గేదారంబు దనరుఁ,
 వారావతి పశ్చిమంబునను,
 సు త్తరమున వాలుకానదియు,
 , గంధమాదసము యామ్యమున,
 5ంతం బుత్తరాపథంబునను,
 ,మవంతంబు సీమగా మఱియు
 5 దేశంబు లెన్నియెన్నియును
 5 మోక్షార్థు లెందఱెందఱును
 'ప్పి దక్షిణకైలాస' మనఁగఁ
 ,న యిట్టి శ్రీపర్వతాధీశు
 దర్శింప వచ్చినయపుడ
 గ- కౌలఁదియై తనరు నిన్నియును,
 గ- బర్వత మహిమయెట్టిదియొ
 ,ద శివుఁడైనఁ జర్చింపలేడు,
 ట్లు పోయెదమోయంచు నుండ
 వచ్చితిమి గులం బుద్ధరించితిమి,
 మి, సిరిగిరిమల్లయ్యఁ జూడఁ

, గండముల్ గడచితి, మింకఁ
 5 సఫలతఁ బొందె, గర్భములఁ
 కటమున్న కట్టి వచ్చితిమి,
 గంటిమి విడ్డలఁ, దొల్లి
 మ్రొక్కినమ్రొక్కు లొగిఁబూరగించెఁ
 శివ యని మము మే సెఱుంగి
 10 గాఁగఁ బోయెదము వోయెదము
 కనుచుండ సిద్ధించె నిపుడు
 కేలఁ దమభాగ్యమహిమ,
 నట్టి పుణ్యక్షేత్ర మింక
 పోయిమే మగుడి యాళ్లకును ?
 15 యు ? లింగ మెఱుఁగుఁ బోయింక,
 సంసార ? మేల జీవనము ?
 20 రా భక్తివిహీనులబ్రదుకు,
 బొద్దన దానిఁ గొనిపోయి కల్పఁ
 దండ్రులుఁ దరుణు లాత్మజులు
 25 ధనములు మునుమిడి భూము
 30 త్రులును నియోగ సౌఖ్యములుఁ
 35 సంపులుఁ బెద్దఱికములు
 క్రమములుఁ బ్రాయముల్ రాజ్య
 40 పదలు వంశములు నటుగూడ
 45 దంబులు, శారదాభ్రములు,
 గము, లింద్రచాపముల్, నిట్ట
 బయలిదీపములు, బాలకు లెఱుఁగుఁ
 50 పిపిలికామార్గంబు, లెండ
 , మొయిలుల మహిమలు, మెఱుఁగు
 గతాగతద్విరదకర్తములు,
 55 లు, సీట్రవాఁతలు గాక,
 60 యె ? మాయఁ దగులు నేజ్ఞాని ?

దత్తశేత్ర సమగ్రమహాత్మ్య
సి వైరాగ్యమున పదివోదల
నును, జొచ్చువారును, వెనుక
నును, జూచువారునై యుండ,
మతి మల్లిరాద్ధులపండి

సుతుఁడు పోసయ్య సంప్రీతి
త్తమగ భక్తాశియుఁ దాను
గోద్యుత్త సంగతబుద్ధి

సయ్య శివరాత్రి జాగరణము

వాసాపమండపగోపు

పప్రభాభక్తంతరమున

పిఠిధనవీనాంబరప్ర

పండప మొప్పు గావించి, యందు

క్రమక రంభాస్తంభముకుర

త్తరంగ శుభధ్వారతతులు

శిలద్రుషత్కట్టిమములు

త్పలసమాయతతోరణములుఁ

ట్లను మేలుకట్లును జూచి

యొప్పు నూతనఫలావళులు

గావళులుఁ బుష్పోపహారములు

స్త్రిముకురము లుపరత్నములును

బహువర్ణ మహితోపవార్ధి

ంజంబులుఁ బృథుతరంగములుఁ

య నిజరత్న కందుకావళులు

సువర్ణలతాంతమంజరులుఁ

కద్రాక్షాది ఫలగుచ్ఛములును

ర విద్రుమాంకురలతాతతులు

ంబురంజిత పటచిత్ర వస్త్ర

బహుపక్ష నివహితశయముఁ

పలయముల్ పక్వఫలములు
పూరముల్ పటుపతాకలును
కర్ణికా రాశోకరత్న
సంపక కైరవాద్యఖిల

ప్రసవసిన్ధూతమాలాప్ర
తత్పుష్ట ముంటికాపకులు
నింపు పహింప గల్గింప
నదృక్తమహత్త్వంబు జూచి
సివాహంతిబహిస్తమో'' య- గ
జియు నవహోవేళనకాని
హర్మార్పులచేత శ్రీగిరిని
భక్తవర్కసమాత్రమునను
హరంతర్దివానిశం'' బనంగ
రాత్రింటి పగలింటితోన
బంతయు వేగంబ క్రాంగు
దనబ్రదు కేటికి ననుచు
స లజ్జచే గడగి వారాశి
సంబున భానుండు గ్రుంకె,
సూర్యాస్తమానంబు జెప్పి

నారాత్రి సన్నుతిసేత
ము గవితాధర్మమునకు
నీరాత్రి నెట్లు వర్ణింతు?
కాహళశంఖ భేరీరవంబు
స్పదంగాది బహుఘోషణంబు
కాళానేక ముంటికాతీవ్ర
రావంబు జయజయధ్వనులు
ంధావేళలం దందమేని
యరవ మతానేప్రౌద్ధంగూడ
ప్పురి ఘనఘనాబోప

న గిరుల్ గర్జిల్లు చుండ
 కటి వర్ణింతమంద
 దద్దిపమాలికాతతులు
 గోపుర బహుహేమకల
 మృతులు శుంభద్వజ్జదండ
 న్వదత్తు కలితదీధితులుఁ
 ప్రభులపేర్ని రాత్రుల్ వగళ్ల
 వెలుఁగారఁ దిమిగ మప్పురిన్
 డును లేదు, నేఁ డేల చెప్పు?
 చోరులఁ జర్పింతమేనిఁ
 పంతులు శైలాగ్రచరులు,
 క్రిఁ గనఁబడ దా నభోపీథిఁ,
 పురసముద్భవ ధూపధూమ
 నీలా భ్రపటలమై యునికి
 ప్పలావికస్వరవికస్వరత
 వర్ణింత మందమేనియును
 భంకష పర్వతోన్నతిని
 చంద్రోదయాస్తమానములు
 లఁ గలువలకును దామరలకు
 సార్నిశము గానంగరాకునికి
 వర్ణించు డవివేక మెట్లు
 జితంబగు శివరాత్రి మహిమ,

మృగవ్యాధుని కథ

- మృగవ్యాధుఁ డురుకాననమున
 న యొక్క, మృగంబు పీడించి
 బోసి ఖాన్వద్దృష్టిముష్టి
 ంధానకౌశలము వట్టిల్లఁ
 యేయుధుఁ గోల దోడన మిట్టి

గము నుచ్చిపాటి తచ్చరము
 నిన్నుభూస్థలినతి నిద్ర
 కోల్పులి నెత్తిపైఁ బడుడు
 పడి పరిస్థితోగ్రవృత్తిఁ
 జ్ఞి వ్యాఘ్రమంబు శీఘ్రమంబ
 నతిభయ భ్రాంతినయ్యెఱుకు
 మికబిల్వపృక్ష మెక్కుడును
 ఁ బెనురక్తధారలు గ్రమ్మఁ
 చ్చివచ్చి యా భూరుహోగ్రహమున
 బ్రకుఁ గని యురుకోపవహ్ని
 గ్రమ్మ నుత్కటధూమలతలు
 వెడల సముద్ధతి వృక్ష
 కాచుచు శాఖ లిడఁగ మించుచును,
 సూఁచుచు, సఱచుచు, గఱచి
 పుచు, నొడు గఱచుచు, జుట్టి
 యును, మూల్గుచును, బోరసఱచి
 చుచు, బిల్వపృక్షంబు
 మడఁచుచు, దొట్టుకొల్పుచును,
 యమాడ్కిఁ బులియున్నిగ- గలిగి
 వచ్చునే ధర నెట్లుఁ బులికి
 జ్ఞాగంబు నసకి వ్యాధుండు
 మంబున బ్రమసి యాత్మీయ
 తోపతాపమున వ్యాఘ్రమంబు
 కోనెర, దెగురు, మానెక్కుఁ,
 ఁపును, దన్ను భంగించు, నొంచు
 కదీయ బిల్వావనీరుహ స
 స్కంధంబ హరమూర్తి గాఁగఁ
 క్తిఁ నని పొగులు, ధచ్చోక
 తతులు మజ్జనజలంబులుగ

న లేతపత్తిరిఁ ద్రుంచివైవఁ
 నది నిరంతరపూజ గాంగ
 ట్టుముట్టెడు పులి యట్లు తిరుగ
 సవ్యావసవ్యములుగా మీఁద
 మాఢీతి నందు లేకునికి
 5 నదియ తా సువవాసముగను
 మృగముఁ దప్పక చూచిచూచి
 యకునికి నిక్కము జాగరముగఁ
 ను జంపకపో నని యుండఁ
 ని యాతండుఁ బోవగా కునికిఁ
 ఏకామకృతమునఁ జెంచునకు
 యది యట్లు సెల్లె జాగరము,
 హరుఁ డిట్లు గైకొనె, నెఱుకు
 డన కొనిపోయె; గావునను,
 10 లయట్లు యీ శివరాత్రిఁ
 పితావిశేషతఁ బొగడ
 ఏమి-కు యా శివుఁ డెద్దుఁగాక
 ధృష్టాప్య సంధ్యాకాలమునను
 ప్రముతసంయముఁడు దోనయ్య
 15 పచ్చనా నయమముల్ దీర్చి
 క్రవర్తికి భక్తసత్త్రి
 శ్రీ మల్లికార్జున దేవు
 ఏతాంభోదసబద్ధర్థ జూటు
 తార్చనాసంతుష్టుఁ జేసి
 దదీయ నితాంతోపమండ
 20 బుసఁ బుంభృంతరంబునఁ బు
 దేదాలయాంతరంబునఁ బు
 వ్యానవసంతరంబులను,
 నదృక్తభవసంబులను, స

వాహినీ ప్రాంతదేశముల,
 క గోపుర చూడా గృహముల,
 ప్రంగాటక సిద్ధశృంగముల,
 సారంగేశ్వరము, హాటకేశ్వ
 ర, బాపవినాశము, గిర్నారేశ్వ
 ర వారాహేశ్వరమును, సిద్ధేశ్వ
 నాదియగు నీశ్వరస్థానములను
 కంబుగా నమయమిప్పించి,
 సముగ్ధులు వెట్టంగఁ బసెచి,
 ప్రంగార్చనావేదికాస్థలులఁ
 బ బిందియల్, వడిగంబు, అర్ఘ్య
 య, నూతనఖాండముల్, వంశ
 య, ఘంటలు, బహుధూపదీప
 య, బహుహోమపాత్రలు రణిత
 య, విడకంబులు, ఫలములు, గజ్జ
 నుగంధద్రవ్యములు, సితపుష్ప
 షూలితాసితము, అభండ బిల్వ
 ఘోర్వాలు, బంశామృతములు,
 నాక్షత్రము, దివ్యోదనాపకంబు,
 కంబంబు, నశంక ముగ్ధము
 కంబంబును, నాగర్తధూపంబు,
 కంబంబును, మహాసాక్షి, సుద్ధి
 కంబంబును, గామకామ ద
 మనోహరధూపమును, దివ్య ధూప
 జనకల్పభామోదధూపంబు
 ధూపంబు లానంపవత్తి
 కత్తులును గృహంగవస్త్రాది
 స్మరణగూడ భరత క్రతవిక్ర
 మత సమర్పణసేసి, మఱియు

లు వియం బెప్పుడుపలయు

రికి నభిమతార్థములు

నిబ్బంగి శివరాత్రి పర్వ

మతిఁ జెల్లి నంత భక్తులకుఁ

బన్నీరుఁ గస్తూరి సొందు

ర్చి సమ్మార్జనము సేయువారుఁ

వత్తముల్, గమలముల్, బంధ

ముకుళంబులు, ముత్తియంబులును,

బంచవన్నియలతోఁ గూర్చి

త్యాశ్చర్యముగఁ బెట్టువారుఁ,

సంతతధారాసహస్ర

షీకముల్ గావించువారు,

త్త విశిష్టప దనర

ర్చనం బలరించువారు,

భక్తగణప్రకరంబుఁ

ధూపార్చితము సేయువారు,

బగు భక్తమండలి కనుచు

రముల నారతు లెత్తువారు,

త్తహితార్థకల్పనలఁ

ర్కదు లర్చణసేయువారుఁ,

హితంబుగా విడియంబు

వారు, సొంపారంగ నిట్లు

రముల నలి శివరాత్రి

ములును సన్మతిఁ జేయువారుఁ,

నాపగల్ లేయును జాము

కర్చనల్ సరిసేయువారు,

ర్వదియును గలయఁ జెన్నోరయ

సరములు గల్పించువారు,

ష్టోత్తరశతసంఖ్య నవస

లు సంకల్పించి రతిఁ జేయువారు,
త్తరసహస్ర మపసరంబులు వి
మైనట్లు సెల్లించువారుఁ,

ఋన్నుపూజయుఁ దనరుపూజయును
ఁ బూన్చుంగఁ వలపఱుచుపూజయును
రంతరపరికల్పితార్చనలు
దలించఁ జాయుకఁ చేయువారు,
షోడశోపచారక్రియార్చనలు
ఁంబు నతిభక్తిఁ జలిపెడువారు,
ఋగ్వేదాది నలవారుసూక్తు
గా బ్రాహ్మణాన్యంతసూక్తములుఁ
గాఁగ రుద్రసంస్తోత్ర సూక్తములుఁ
వఱుఁ బొదలి ప్రశంసించువారు,
విధానసిఁహపిత స్నాన

త్మసంజ్ఞలు వదులొకంటికిని

మొందఁ జమకసూత్రంబు లేకాద
బు నొండొంటికి శాంతులుగాఁగఁ

భందోఋషి దేవతా శక్తు
గూర్చి బీజాక్షరాన్వితం బులుగ
తి శ్రీశతరుద్రంబుఁ గూర్చి
ంబునంద పురుషసూక్తములును
ముజుర్వేద వేదాంత సూక్తిములుఁ
క చదువుచుఁ బ్రణుతించువారు,
ంబు దా వేద సామరహస్య
దులగు నప సామాదులందు

సిశ్వరప్రశంసా పరసూక్తు
క్తిఁ జదువుచు నగ్గించువారుఁ,
సులాభర్వశీరశ్విఖాదులను

, పాపపతప్రత పరమ
 పహిమయుఁ జెప్పుసూక్తములు
 , దువుచు పఠించువారు,
 , గ ద్యాక్షరగద్య,
 , యదులుఁ బటుగణాడంబ
 పఠాడంబరంబు, వ్యాసాష్ట
 , శ్రీనిలకంఠస్తవంబు,
 కవలంబు, శారభంబును, మ
 స్తవము, హణాయుధ, మనామయము,
 , లంబును, మహిమ్నం బను స్తవము
 గజీయంబు, మౌనిదండకము,
 , లమగు మహాస్తోత్ర సూత్రముల
 , శివతత్త్వసారంబు, దీప
 పహానాటకము, సుదాహరణ
 రుద్రమహిమయు, ముక్తకాపశులు,
 క్తములు, భృంగీస్తవంబులుఁ, బు
 సునిఘ్న రచితాష్టకములు,
 , రుద్ర సహస్రనామాదు,
 , దఁ జదువుచు నంకించువారు,
 , దాసయ్య సణువత్తుమూఱు
 లును, శ్రీ బసవపురాణంబు
 ట్టంగ నింపుసొంపారు
 గ్రాలుచుఁ జదివెడువారుఁ,
 య మెనగఁ బసవదండనాథు
 లాదిగా గీతాదులైన
 , రాతనచారుగీతములుఁ
 , చి ప్రకటించి పాఠెడువారుఁ,
 , పాటల సంగతిలేమిఁ
 పూటలయంద పొగఠెడువారు,

కు మనం బందమి మల్ల
 క్కయా! మల్లయా! యనువారు,
 ను! యుఘె! జయ! జయ! జయ! యనుచు,
 మ్రొక్కుచు సరిఁ జేర్చువారు,
 బడిహోరులట్ట యందఁబును
 , “చాంగు భళా” యనువారు,
 ము గద్గదంబున వెడల
 ప్పక చూచు చుండెడువారు,
 శివసుఖాశ్రుల వెల్లి ముంప
 యుచు నాడెడువారు,
 నెగయంగ నెంతయుఁ గాళ్లు
 యన్నెక్కి యిల వ్రాలువారు,
 క్రియసర్వాంగవిస్ఫురణఁ
 బ్బునఁ జొక్కి పడియెడువారు,
 వెట్టింగఁ జక్కన లేచి
 వెడయాట లాడెడువారు,
 ఁ జిందు వాదంగ నుబ్బి
 మాటలఁ గునిసెడువారు,
 నిజదేశభాషల జతుల
 డంగాట లాడెడువారు,
 ఎల్ సాశెముల్ బయకముల్ మెఱసి
 బంచాంసి పేరణి యాడువారు,
 ప్రాతన పటుచరిత్రములుఁ
 ఎంద బహునాటకము లాడువారు,
 రసకళాలంకార రేఖ
 బహురూప మాడెడువారు,
 ల్ మెరవణుల్ గతులుఁ జిత్రములు
 వెడ్డంగ మాడెడువారు,
 గనలు దివి నాడెడు మాడ్కి

గడలపై నాడెడువారు,
 దగ్గతిఁ బడులాడెడునట్టి
 మోకులపై నాడువారు,
 కఫలఁ జీరమలుగుల
 బొమ్మల నాడించువారు,
 పుతంబుగఁ గంబసూత్రంబు
 బొమ్మల నాడించువారు,
 గంధర్వయక్ష విద్యాధ
 పాడెడు నాడెడు వారు,
 యెఁ బ్రచచ్చన్న వేషముల్ దాల్చి
 కృపము దులుకాడ నట్లాడు

* * *

యెఁ కాకపాకాయ లొసర్చ,
 యెఁ బురితలపరులలోఁ గలిసి
 యెఁ కా' యంచు జముఁడును గొలువ,
 యెఁ లొసరించు పడిహారు లట్టు
 యెఁ బడిపనుల్ నిబ్బుతియుఁ జేయ
 యెఁ నము సేయు జనులలో వరుణుఁ
 యెఁ సమ్మార్జనము సేయంగఁ,
 యెఁ దుడుచు కింకిరులలోఁ గలిసి
 యెఁ యడు నటమున్న కసవులు నూఁక,
 యెఁ ముగ్గులు వెట్టుపుణ్ణులలోన
 యెఁ ముల మ్రుగ్గు నరవాహుఁ డిడఁగఁ,
 యెఁ సొండవ మాఁడుతపసులలోనఁ
 యెఁ బాశానుండుఁ దాండవం బాడ,
 యెఁ బరాది శుంభదైత్య వితతి
 యెఁ గరులతోనఁ గూడి భజింపఁ,
 యెఁ పత్కవిప్రవరులఁ గలిసి
 యెఁ ప్తాదులు సంస్తు తుల్ సేయ

దక్కిన దానవామరముఖ్య
 గంధర్వ కిన్నర సాధ్య సిద్ధ
 చళి చౌంటి పరుసలవారి
 బసిసేయ బాససంబుగకు
 ముఖ్యభాసురతరగిరులు
 గిరి శృంగములక్రియఁ గొలువ,
 ముఖ్యభాసురతర తరులఁ
 పరచయంబులలోనఁ గొలువ
 ముఖ్య భాసుర ధేనుతతులుఁ
 వులలోన బెరసి కొప్పుంగ,
 కిముఖ్యభాసురమణితతులుఁ
 తోరణంబులలోన కొలువ,
 గగీరథీ గంగావినదులుఁ
 గంగాను బంధమై కొలువ,
 ప్థలలోని యేడుదీపములు
 బురివీధివీధులఁ గొలువ,

ముప్పదియాఱుద త్తములుఁ
 హర్మ్యరూపంబులై కొలువ,
 ముల నాథు మల్లికార్జునుని
 ములలో సమున్నతి తెక్కు
 రములు శ్రీశైలంబుమీఁది
 రాదుల చాడునఁ గొలువ,
 మల్లికార్జునదేవదేవు
 మిట్లు సెన్నారంగఁ బరుస
 బున నుఁగె జయజయ యనఁగ
 నారోదయం బయ్యె నెట్లనిన,

సూర్యోదయ పర్జనము
 కందరసుందరనియత
 ం డగు సుకేశుని నసహ్యమున

సేసిన తప్పున కలిగి

ఋది యంచు నప్పురవైరి

గన్నుల నుప్పతిల్లంగఁ

హచిన నప్పుడు ధరణిఁ

సులు వాతూలచేఁ బడిన

ప్పన పడి జలజమిత్రుండు

దొల్లి శ్రీ వారణాసికిని

త్రమని నరుల్ గమిగట్టి చూడ

పోయి యుద్ధద్భక్తియుక్తిఁ

శివునాజ్ఞఁ దలమోచి యచట

నభవు బాలార్కేశనామ

ఁబుఁ బ్రతిష్ఠఁ గావించి

నిష్ఠ భజించి మెప్పించి

ఁ దొంటిసూర్యత్వంబుఁ బడసి

దొల్లింటిపగిదిన భానుఁ

యుదయాద్రి నెక్కినమాడ్కి

నారోదయం బగుడును బరుస

సుఁ బ్రీతితో నిట్లహర్నిశము

పతి మల్లికార్జునుఁడ్రమాల

పర్యంబు సెల్లుటఁజేసి

దమతమభవరాత్రు లెల్ల

యఁ బ్రొద్దు వేవె లెండనుచుఁ

ఁ గాడఁ బాటెడువారు

శిఖరేశ్వరం బేఁగువారుఁ

సేయ నొప్పఁగఁ బోవువారు

తమ తమ యూ శ్లేఁగువారుఁ

ఁ శ్రీపర్యతప్రదక్షిణము

సంకల్పించి యేఁగెడువారు

సంతోతనవము నొయ్యఁ జూచి

జీకాని పో మని మసలెడువారు
 పృక పంచరాత్రం బున్ని సాలు
 ప్పు శ్రీగిరినంచు నుండెడువారు
 ండివిరక్తిమై దత్తురంబునను
 ండెడువారునై యుండంగ నంత
 ండితదోనయ్య పంచరాత్రంబు
 ండంగం దలంచి సూర్యోదయవేళ
 ం దీటకొన మల్లినాథునహస్ర
 ం కాభిషిక్తునిగా జేసి మఱియు
 కయక పంచామృతన్నపనంబు
 కనెడధారగా నెత్తి మ్రొక్కుచును
 మనున న్నష్టోదకముల గంధోద
 ములను మఱి జలకంబు గావించి,
 ంధిల్ల దడియొత్తు శంభున కిచ్చి
 ంధురాంబరమహాభరణముల్ పూని
 ంపితభక్తి నక్షత గంధ పుష్ప
 ంపదీపాదు లుత్సుకత నొనర్చి
 ంచితప్రీతి మహానివేద్యముగ
 ంచ భక్ష్యాదు లేర్పడ సమర్పించి
 సదృక్తరాజికి గండు మీఱ
 క్కొన్న పానాదు తెలమి సంధించి
 పూరసహితంబుగా విడియంబు
 ప్పించి నవ్య పుష్పాంజలు లిచ్చి
 పున వేవేమాణ్ణు పలగొనివచ్చి
 రు బెక్కుభంగుల నభినుతంపుచును

రాజయ్యకు మల్లికార్జునుడు ప్రత్యక్షమగుట
 సుమాయునంతన కలయునుబోలె
 ర చేయు భక్తితత్పరతకు మెచ్చి .

హరుడు శ్రీమల్లికార్జునుడు
 వృద్ధతపోధనులీల
 కిరగ శరణార్థి సేయుచును
 దినయోధుఁ గూర్చున్ జూచి,
 పండి వచ్చితి రేయూరు మీర
 గుదెంచితి రెండగాలంబు“
 దపసి “దోనయగారె మీరు
 కమున కాచార్కుండు పండి
 విభుడు లెస్సైయున్నవాడె
 మేముఁ బూర్వ స్నేహితులము
 డితుండు మేలై కూర్చుమాకు
 నరు సర్వజ్ఞమల్లికార్జునుడు
 పంబు సిరిగిరియం దటు గూడ
 ల గిరుల దుర్వారకాంతార
 రాంతరమహా గహ్వరంబులను
 యీ శివరాత్రియొప్పుఁ జూడంగ
 దెంచినవార” మనుడు దోనయ్య
 క్కములు మోచి “ఘనుడ! సర్వజ్ఞ!
 మునువిన్న చోద్యముల్ గలుగు
 ప్పజూడ శ్రీనగమున” ననుడు
 దోనమరాజుఁ దోడ్కొనుచు
 ర బిల్వవనముమధ్యమున
 క నం దొక్క తైల శృంగమున
 పఁ జను దీపవృక్ష మెక్కించి
 నఁ జే యిడి శ్రీగిరిఁ జూడ
 లామలకమై కానవచ్చుటను
 తాకాంతాత్ముఁ డగుచు దోనయ్య
 క్రిఁ దపసికి శరణార్థిసేసి
 నెడ నేగంగ నేటికిఁ జూడఁ

బర్హతం బంతయు నేడు”
 దపోధనుం “డద్దేవుపురము
 బగు హేమకలశముల్ గుట్టఁ
 గొమ్మలు గోపురంబులును
 ములు నామల్లికేశు
 మును మంటపంబును క్షేత్ర
 చనుభక్తవర్గంబుఁ జూడు,
 ర మదే యందు సచ్చక్రి
 క్రిస వీరభక్తవర్గంబు
 పుడును వీరభద్రయ్య
 య్యయు వీరదేవయ్య
 సచ్చక్రి మతి గల్గినట్టి
 కలదేవి పొరిఁ బ్రభాతయ్య
 వీ రాదిగా మహితసచ్చక్రి
 తిష్ఠించిన నిష్ఠులఁ బూడు,
 ముఁ జూడు శ్రీనగేంద్రంబు
 నను ముక్తి శిఖరమై వెలుఁగు
 శ్వర విల్లిదే చూడు,
 లకు నిజావాస మిదియు
 బు అయ్యాశు భజింప
 గామార్థ్యవిభవంబు లొసగు

కర్మహారి మహిమ
 మ కర్మహరేశ్వరం బనఁగ
 త కుండ తన్మహిమ యెఱుంగు
 ప్పంగంబునం దొక్కపాము
 డేహంబు వ్రచ్చియున్నెడను
 నొక్కగద్ద యాపాముశవము
 చును దీప్తగతి మీది కెగయ

హతి నందు పడి రెండుపువ్వు
 కర్మహరేశ్వరంబందు
 ంబులలోనఁ బ్రాణముల్ విడిచి
 బల్లహువంశమునఁ బ్రభవించి
 ష్యఫలమున నతివయుఁ బతియు
 స్వజన్మంబు ననిలోహతిని
 రేశ్వరోద్ధతసరసి వి
 గారి మునింగి చచ్చుటయుఁ
 తత్పుణ్యపటుఫలప్రాప్తి
 బ్లిహునివంశమునఁ బుట్టుటయును
 రత్నానుసంధిగాఁ జేసి
 అంగంతయు నిద్దఱు నెఱుఁగి
 సకల నియోగంబుఁ గొలువ
 కేతెంచి చెలువయుఁ దాను
 ఁ డత్యంతభక్తిసంయుక్తి
 ఝను మహామహుని దర్శించి
 దివ్యప్రభా భాసురముగఁ
 దమును మండపంబు బాససము
 ఁ దదంతికమతముగా నొక్క
 ఁ గల్పించి యీమతము నిండంగ
 తమోక్తికమణిపుష్కరాగ
 జ విద్రుమ వై ధూర్యముఖ్య
 రత్నావళి వ్రోకలు వోసి
 హోదశవర్ణ సంపూర్ణమైన
 కిని తనయింట బంగరుధనము
 హస్తాస్పృశసంఖ్యను నిలిపి

*

*

*

క్రు లక్కజం బని యెన్న వేయు
 నేల తానును నతివయుఁ దక్క

•డఁ దన దేశ మంతయు నపుడ
 ! నీశ్వరార్పణము గావించి
 యక్షింపఁ దత్సతియును నట్ట
 మతంబున నట్టొక్కమతము
 ఁచి యవ్విభునకుఁ దనదు
 పఖిల సంపద్వస్తుసమితి
 త్నావళు లఖిలాంబరములు
 రణములు నందు వెట్టించి
 టి శరణంచు ముగ్ధదయుఁ దాసు
 రయుఁ గట్టి యొగి బల్లహుండు
 సుర్వార సంసార వారాశి
 ఁదిపుమో పర్వతనాథ !
 పష్కర్మ పాశబంధములు
 దేవ శ్రీకుఠరాధివాస !
 ఁము నిట్టు లిరువురపనులు
 కౌనవయ్య! సిరిగిరినాథ!
 వీరు నా వారని మమ్ము
 మయ్య శ్రీ మల్లికార్జునాథయ్య!
 ము నెన్నంగ నేల నాయుచ్చ
 హిజియ్య! శ్రీశైలవల్లభుఁడ!"
 దేవియుఁ దాసు సాష్టాంగ మెరఁగి
 యెక్కినచౌదంతితోన
 కర్మహరేశ్వరంబందు
 గౌరీశుగర్భము నందు సాచ్చె,
 శు శివుని భజించునపుడు
 గియు శంభుని దలఁచు
 నీశుని బార్వతీపతిని
 షేకంబు సేసిన యన్ని
 ఁంబులోపల నూట వెడల్కఁ

'లూట్ల యన భవిఁ బరగిఁదా మఱియు
 డి కామితార్థముల్ వడసినవార
 డర ననంతంబు లట్లును గాక
 సమ్మాఁడుశృంగంబులందును భూరు
 ామ్ములు మూఁడున్నవని యవె చూడు,
 రుఁ డెవ్వఁడే దర్శనం జాచరింప
 రిది యాకారత్రయంబు సిద్ధించు,
 గొకచెట్టు మొదల నందొక చెట్టునడును
 గొకచెట్టు తుదియు నుద్యుక్తి ముట్టినను
 సర స్వర్గమర్త్య పాతాళలోకముల
 సరితంబు లెల్ల నిశ్చయము గాన్పించుః
 గొక చెట్టు మూలంబు నొకచెట్టు పత్ర
 మొకచెట్టు పుష్పంబు నొగి ధరియింప
 కూడి బ్రహ్మాపేంద్ర రుద్రుల మ్రోల
 వేడుక నేత్రౌద్ధు విహరింపుచుండు,
 నొకచెట్టుకాయయు నొకచెట్టుపండు
 నొకచెట్టుబీజంబు నొక్కట నమలఁ
 దివుట నుత్పత్తి స్థితి లయముల్ దక్క
 శివుపురంబున నుండు శివగణలీలఁ
 గామించి యెవ్వఁడేఁ గాలత్రయంబు
 నామూఁడుదరువుల నాహార ముడిగి
 నలి మూఁడుసేసి దిశము లాగమోక్ష
 కలితోపచారసంగతి భజియింప
 సారూప్యసామీప్య సాలోక్యమహిమ
 లారంగ సిద్ధించు నదె శివమహిమ
 దా నెట్లు గాన్పించెఁ దరువు లంటేని
 మానక పాలూట్ల మల్లికార్జునుని
 నిత్యంబు జాలను నేతఁ బెర్వునను
 బ్రత్యేక మనియు ముప్పుందుము నందు

౧ జలకంబు సేసి, సహస్ర
 షికంబుఁ గావించి, గోఁగుఁ
 దామరపూవులుఁ గలువ
 వేయేసి పూవులు, గుగ్గు
 మూఁడేసి పలంబు లర్చించి
 వేయేసి హారతు లర్థినెత్తి
 బులుఁ బంచభక్ష్యముల్ షడ్ర
 ఘ్నములు సమర్పణసేసి
 మూలపంచాక్షరి మూఁడు
 బజపంబు సేయంగమూఁడు
 కీశుండు దివ్యద్రౌష్టియును
 క్షానంబుఁ గరుణించునపుడు
 చుచ్చ వృక్షత్రయం బందు
 ములు సోద్యములు వెండియును
 బిల్వవనాంతరం బిదియు
 బయోజన విస్తీర్ణమందు
 నొక్కొక్క వృక్షంబు గలదు
 వ్యోషధాకారంబు లవియు,
 కొక్కొక్క నవలత గలదు
 క జనసేవ్యంబు లవియుఁ,
 నొక్కొక్క చోద్యంబు గలదు
 రారికి నెఱుంగంగరాదు,
 కొక్కొక్క శివమూర్తిగలదు
 సుతఫలదత్తంబులవియు,
 నొక్కొక్క మునిపల్లె గలదు
 శిష్యుని న్సురితంబు లవియు,
 కొక్కొక్క సెలయేఱు గలదు
 శ్యాంగ నాకలితంబు లవియు,
 నొక్కొక్క పర్వతముండు

దివ్యరత్నాంగంబు లవియు,
 నొక్కొక్క కూటంబు గలదు
 ససిద్ధినియు త్తంబు లవియు,
 నొక్కొక్క హర్మ్యంబు గలదు
 ప్రమథ ప్రచారంబు లవియు,
 నొక్కొక్క భవనంబు గలదు
 క్తుల కూటంబు లవియు,
 నొక్కొక్క యధ్వంబు గలదు
 గోక సంకలితంబు లవియు,
 సుగాక ఛాయాచ్చత్రమనఁగ
 , ప్రమాఁకున లేదు, మొగులును లేదు
 యానీడపై బాటునగుల
 , గఁ గలవు నిష్టోపభోగములుఁ,
 , దే చూడు మిత్తటి నీడలేదు
 దృశ్యకరణి దానిమూలంబు
 నీగజ మదె ముందఱిదెస స
 తప్పథులశిలాకారగజము,
 , డెవ్వఁడే సాధించియెక్కుఁ
 , ల్లుఁ జను నెట్టుకొను రూశిసేయుఁ
 , చు నులుకుమై నొప్పించు ననువుఁ
 , పఁ దల వంచు నుప్పరం బెగయుఁ
 , యల్లంతఁ బడుఁ జిట్టిదిరుగు
 , ప్ప మిట్టిమిట్టను బాటుఁ దాటు,
 విజృంభించి యిట యట వడఁగ
 , యలుఁగక బెగడక చనక
 , క తలరక తల్లడపడక
 గక లెక్కసేయక డిల్లవడక
 క కొంకక వడఁకకయున్నఁ
 , చు మోహిని గజ మంత మెచ్చి

లు నిచ్చు సాధకులకును,
 మఱియెల్ల గుధరంబు లీవు
 య్య మహిధరాగ్రమున
 చూడు బిల్వవనీరూపము
 ముక్తింద నదె బిల్వవనశి
 ల్లేశ్వరుని శివాలయము

డద్దేవు సప్తరాత్రముల
 యైఁ జాయక కొల్చి
 లసం భావితాంజనముః
 ల్పంగ దివ్యదృష్టి వొల్పారుఁ
 గరోపకంఠ దేశమున
 మొక్క దద్దడముండు నందు
 గ్గజేత్రపాలుని స్వరూపంబు
 మఱిధానిలోన భైరవుఁడు
 సాధకుం డేదేరఁ దాను

బెల్లుచు నుప క్రోదోత్కటాగ్ని
 యఁ బొగలు సముద్ధతి వెడల
 మొగమున నిప్పులు రాలఁ
 పు మంటలుఁ గన్నులగ్రమ్మఁ
 దేహంబుఁ దెకతెక నుడుక
 గంటల మ్రోత నొక్కట ది
 పుద్రుపఁ జాచాయని చప్ప
 నారలుచు రేగుచుఁ దత్త
 రాకురా కంచును గహక
 యధ్వను లద్రులఁ జెలఁగఁ
 డి భీతి పుట్టింపనిలువ
 ని భీకరాకారమునకుఁ
 పడక నాధకుఁడు నవ్వుచును
 నార్చుచు నురువడించుచును

వొడుచుచుఁ బొంగుచు మాఱు
 మచుఁ గలఁగకు కల్గ కనుచు
 బాడుచు నిక్కుచు సంత
 యచుచును గచ్చించుకొనుచు
 నా కంచు నట నిల్చు మనుచుఁ
 ఏ యెగసి యా ప్రతిమశిరింబు
 తయుచు లేక విఱుఁగఁ దన్నుడును
 ట్టిపడి యంత శిరము సవ్వుచును
 బిరు దన పృథు శౌర్యమునకు
 యనకు సాహసమునకు నిర్భ
 ంబునకు నుదారత్వంబునకుఁ
 1 దలకీలు వుచ్చితి మార్గ
 2 బిల మిష్ట సొచ్చితి గాన
 -డ సన్ను జయించిన పిదప
 డి దెక్కడి యెదు రింకనీకు
 నాగళద్వారంబు బిలము
 ంబుఁ జొఱుచొఱు దడయకయుండు
 బిలములోఁ తరసెద ననక
 3 ధరఁ జేతు లూనెద ననక
 4 తాపలు మెట్టెద ననక
 5 యురుక కపాయ మా సనక
 ని బై రవు దండిరుండంబు
 హ్వారం బాదిగా లోఁతు నూఱు
 నిల్వవెడలుపు మఱి తత్సమాన
 బిలముఖమునం దఱిముఱి సుఱికి
 త దక్షిణముఖంబై యేఁగనేఁగ
 కంతకుఁ జాల నన్నువయైన
 మన కడ్డంబు వెట్టినయట్టి
 పుభాపమున సంతకుమున్న వచ్చి

శవేషంబునఁ గుటిల ఖైరవుఁడు
 యై యున్న సాధకుని పీక్షించి
 సుండి పొదపొద యిట్లు గాదేని
 యొండె రమ్ము దె ర్విమ్ము లెమ్మనుడ
 గా కొడుక నీ కింత దల్లడము
 గుఁ జూడు నీ సాధకత్వంబు
 గాని నీ బిరు దెఱుఁగంగ రావె
 టా ! శరణార్థి గఱవె జిహ్వాకును
 గులు వంగవే శిరము చక్కటికిఁ
 దార్పిద్రవ్యమే భక్తి నీమతికి
 గల మేము వెద్దలము వెక్కేఁడు
 గానములు వాయ కున్నార మిచట
 లేబరము సేసి మఱిపోయి పడయు
 త్వమైన నీ కది మంచియదియె
 శన పడసితే యిష్టార్థసిద్ధి
 శరం బెఱుఁగవె యది యేల వేయుఁ
 ద నామాటఁ జెవియొగ్గి వినుము
 నీయట్లకా దిటఁమీద మనసు
 ప్రలిముందఱ నడ్డమున్నదియు
 నూఱుమగనిల్వ లీయున్న బిలము
 న్న వెనుకఁ గొఱ్ఱు ముందఱ నూయి
 చందమునఁ గార్యంబున్న యదియు
 రక్కవచ్చుఁబో డిగ్గడు గాన
 య నూర్మగనిల్వ లెల్లెక్కబిలము
 ముందఱ లేవు దాపలు లేవు
 ప తోఁతెంత దా నంత వెళల్పు
 మ వెన్కకుఁ బోక ముందఱికిఁ
 దు బిలములఁ బోయెద మనినఁ

పీఠౌద్ధు పూజించు లింగ
 యాబిలం పీఠోపునయ్య
 పద్మక్తు లెబిలములు గొచ్చి
 ప్రష్టాదృష్ట ఫలసిద్ధిఁ గనిరి
 ల్పంబుఁ బట్టియే యింక
 తలక్రిందుగాఁ బడియెదవు
 కట్టెడు కొమరుఁబ్రాయమునఁ
 యిచ్చట నేమి గుడవ వచ్చితివి
 వచ్చితి సావనకాక
 నిష్టసిద్ధుల కిదియే శ్రీగిరికి
 సతుర్వార బిలమును వృషభ
 ను భేచరబిలమును బాప
 నాదిగ గిరిఁ జేర్కొన్న బిలము
 నిర్వదివేలు నేజ్జూలుగోట్లు
 ప్రదస్థానములు నూలుగోట్లు
 ప్రదస్థానములు వేయుగోట్లు
 యేకైక కార్యప్రదస్థాన
 నంతకోటులు గల వంతులోన
 కొన్ని బిలములు విస్తరించెదను
 వాడ వెట్లును జనియెదుగాక
 వుడు మూర్ఖత నరుగంగ నేల
 మ నాకర్షింప నభిముఖుం డగుదుఁ
 సెప్పఁదొడంగెఁ దా నొక్కనాఁడు
 వాతరంబున విహరింప నంత
 సె తదీయవనోపకంతమునఁ
 పాదుకొలనితో బుగ్గన పొడిచి
 ంగదీధితుల్ దివ్యాంబరములు
 ంభరణములు దివ్యచిహ్నములు
 సేతంబుగా సురమున నొప్పు

శ్రీల పెక్కుమాలిక అమర
 పసిడివామర తిలుగేల
 నిడి మల్లికార్జునచేపు
 ఏ కేక్కెగ నే బోయి, చూయయ్య
 చుల మీదఁ జాగిలి మ్రొక్కి
 తర సరోవరమధ్యమమునఁ
 దృవించిన కారణం బేమి?
 గో సేవు గిన్నరుడవో భక్తి
 గో ప్రచ్ఛన్నహరుడవో ప్రమథ
 గో పాతాళచరుడవో యమృత
 గో తరుణబాస్కరుడవో తొంటి
 వో దాసవేశ్వరుడవో పజ్జ
 గో యొక్క నిర్జరుడవో చెవుమ,
 ముననుండి యేగెదెంచితివి
 మున కింక నేగెద పనుడు
 తపోమూర్తి విస్మయం బొకఁడు
 య నాపోవువిధముఁ జెప్పెదను

కరవీరుని కథ

యడనఁగ రాక్షసవిభుఁ డొక్కఁ
 యరు దనఁగ నీ యచలంబునందు
 యరవిరేశ్వరం బనఁ బ్రమథ
 బ్రతిష్ఠించి తపంబాచరింప
 కు ప్రత్యక్షమై యడుగడ్డు మనిన
 ఏ వేఱొండు వరము నేనొల్ల
 నీసర్వాంగములును ధాతువులు
 యాక్షస్థూలపుష్కరూపములు
 వి తత్సముద్గతపుష్పవితతి
 పుడును బ్రయాన్వితుడవై తాల్చు,

10 చిద్దళకంబై న నిన్నూన్పు
 3 వేంద్రత్య మొనగు మర్త్తులను.
 యీ పుష్పమంతయునొకఁడు
 మీపదాబ్జములపైఁ బూన్పు
 5 ర్వజన్మ సమాధులు లేని
 క్తిఁ గలిగింపు, నిజమట్లుగాక
 7 వు నినుబూన్పు నొరునైనఁ బసుప
 9 రంగకుంజరసహస్రములు
 11 జపేయశతంబుల శ్రుతుల
 13 క్కోటికన్యామహాదాన
 15 లంబులఁ బొంద ముక్కంటి యొనగు,
 17 వరములు ప్రేయము గా వనుడు
 19 టుఁ డొసగె సట్లది యాదిగాఁగ
 నీ కరవీరవన మొప్పె మఱియు
 23 వం బయ్యె నఖిలలోకములఁ
 25 వఁ జను బహుకరవీరశాతి
 27 తాత్ములకుఁ గాన సరిది యివ్వనము
 29 తాత్ములకుఁ గాన సులభ మివ్వనము
 నీప్రాక్తనపుణ్యఫలమునఁ
 33 గనయ్యె దీ కరవీరవనము,
 35 సుగాన దివ్యాంజన లలిక
 37 వఁడ పి మేదినిమీఁద
 39 పుణ్యఁడవొ నీ విచ్చోట నుండఁ
 41 మరను మున్ను గానంగఁబడియెఁ
 43 కు మీ వింకఁ గదలితివేనిఁ
 45 చూచిన మమ్ముఁ గానంగరాదు,
 47 గరవీ మహత్త్య మీకొలని
 49 తప్రభావంబు విను తపోధనుఁడ,
 51 సదగు సురదీర్ఘికాంశ మీకొలను

గీరధిపాయ యీకొలను
 కోగావతినిట్ట యీకొలను
 గోదాపరిత్రోవ యీకొలను
 తీర్థాలవాల మీకొలను
 కాకుండసరణి యీకొలను
 జలదుని బీజ మీకొలను
 శివమౌళిగంగ యీకొలను,
 పద్మంబు లీశుఁ బూజించి
 దేవకి సుతుఁ గృష్ణుఁ బడసె,
 రతి శౌరి యీశాసుఁ బూని
 క్రకంబును గర్భును బడసె,
 రుచి డీ సరసిలో నొక్క
 బునఁగాదె సంభవంబయ్యెఁ,
 ములతోడి కలువలు గౌరి
 పు లీలాంబుజము లివి గావె?
 రా పద్మమిత్రతఁజేసి కాదె
 జోవృద్ధిఁ బొదలె లోకముల ?
 బలఁగాదె యింతి యాగొంతి
 బూజించి పడసెఁ బాండవులఁ ?
 పద్మమాల్ శివుఁ బూనికాదె
 భృగుపత్ని శుక్రకునిఁ బడసె ?
 యీవిరుల్ హరుఁ బూనికాదె
 సల్య సత్పుతు రాముఁ బడసె ?
 దు భ్రమరాన్నితాబ్జంబుఁగాదె
 ప్పి శశి నత్రి దనయుగాఁ బడసె ?
 సుభవేశఁ బాడెడుసట్టి
 పలు సీతామరల్లావె ?
 బుణ్యులకు సువర్ణపద్మములు,
 గర్భులకు గేవల మృబుజములు,

ంణ్యులకు నివి దివ్యతీర్థములు,
 ంర్ములకు నివి గేవతోదకము,
 నిందుల జలచరాపకులు
 గాడఁగ వేఱె హేతువు లవియె
 ం మత్స్యకూర్మాదు లీకొలను
 లకు మన్న సంతతి యగుట
 ంట్టి పసిఁడి తామరల యీకొలని
 ం జెప్పితి నింక మత్రికల విమము
 శాంకరీపురవరంబునను
 మము పురి కగు' డేమి యనిన
 బాలక్రీడలోలి నాదఃగఁ
 ం పార్వతి దోడి తరుణులఁ జూచి
 రాలాపరంజితవాణి
 రమ్మల రమణి తెమ్మమ్మ
 కలనాద కోమలి నీవు
 గానీకంబుఁ గొంచు రమ్మమ్మ
 గాంసగామిని వనితాలలామ
 గాంసనిచయంబు వరుసఁ దెమ్మమ్మ
 ం బర్హనిరభరకేశభార
 వానీకంబుఁ బరగఁ దెమ్మమ్మ
 శి పుత్రికల రత్నంబుపుత్రికలఁ
 మొప్పుమణిపుత్రికలను ముత్తెంబు
 ంల దంతంబు బొమ్మలఁ బసిఁడి
 ంల గురుగులఁ బొలఁది తెమ్మనుచు
 కన్యకలును హిమ గిరికన్యకలును
 సుద్రకన్యలు నురగకన్యకలును
 ంధకన్యలు దను బలసి కొల్వంగ
 ంగిరికన్య పూర్ణేందునిభాన్య
 ం మున్ శైశవక్రీడాభరతిని
 గుచు నరుగుచు సర్థి దుల్కాడఁ

గీరధీ తీరదేశమున

మృరిండ్లుగా పురముఁ గల్పించి
ముస గౌరి తాన చేముట్టి
కక్క ప్రాసాద మొప్పారఁ
యొక్క లింగముఁ బ్రతిష్ఠించి
ని దోడి చెలువలుఁ దాను
ల్పి మణియు విశేషవిశోద
ప్రసంబుల వేడకఁ జల్పుచును
ప్రౌద్ధుఁడి కోమలి యరిగె
కతపురం బుర్తిమైనట్ల
గౌరి మహాతపోనియతిఁ
ర్థనుఁ బతిగాఁ బ్రీతిఁ బదసి
ను దాను నన్యోన్యనురక్తి
రాభావసంబంధ మమర
రల నోలాడుచు నంతఁ
రం బద్రితనయఁ దలంపఁ
తలఁపుఁ దత్పతి యెర్గి సివు
యొకసికతాపురం బదియు
య పుర మయ్యె నివ్వటిల్లంగ
యనకుఁ గరుణించితి ననుడు
ల్లభి శాంకరిఁ దలఁప
పుర మనఁ జనియె తోకముల
రీపురం బంద నాయునికి
మునకు వచ్చితి, వచ్చి యంత
పు ననిర్జితమహిము
యశు మల్లికార్జునదేవు
స గమభ్యర్చితుఁ జేసి
స సత్కియానిష్ఠ ముప్రౌద్ధు
నానాసుగంధప్రసూన

శ్రాజానుబంధప్రబంధ
 ససోద్యుక్తిఁ బరమప్రసక్తి
 క్తియుక్తి సంపూజ్యఁ గావించి
 లిలఁ బుష్పదంతుఁ డనంగ
 బు వర్తింప నట్లొక్కనాఁడు
 సదుగు లీ పుష్పవాటికలఁ
 జూపుడు వచ్చి తుదిశాఖ నున్న
 పుష్పముల్ గమియంగఁ గోయ
 జూపుచు శాఖలే నెక్కునెడను
 యము జనాకీర్ణమోషణము
 చంచుహావాద్యరవము
 దిక్కులఁ గప్పుడు బ్రహ్మసి
 స గతికిలు దప్పుడుఁ గ్రింది
 వడఁకుచు గుబ్బిన పడుడు
 గాంగన లర్థిఁ దన్ బట్టి
 న్మమున నీ భోగనాథున క
 శ్రాజాబంధములు విరచింపఁ
 గ్గ పద్మంబుతో నొక్క తేటి
 గ్గఁ దున్న యా తప్పునఁ జేసి
 మంబునఁ బుట్టితి దొల్లి
 సదుగవ కాపున నట్ల
 గారుణ్యంబు సేసె రమ్మనుచు
 గానిపోవ నురగలోకమునఁ
 గావతీగంగాప్రవాహ
 ంబునఁ బొడమఁ దత్ క్షణమ
 మున జాతిస్మరత్వమున
 నలపల్కు దృఢముగా నెఱుఁగి
 గాటమర్చిత పాదపద్మ
 ంథు నత్యర్థి భజించి

రాదుణతరణివిస్తరణ
 హరణవిస్ఫురణమాణిక్య
 బ్రాజితాగణితార్చదప్ర
 ంది తోకసప్తకమును వెటుంగ
 కముల భవంతి పంక్తులను
 డపముల సహజవేదికల
 ప్రముల గోపురముల దివ్య
 ముల సర్వతోభద్ర మనంగ
 దివ్య విస్ఫార తేజో వి
 గుమఁ దత్ ప్రాసాద మమర
 తులు మూర్త్యష్టకంబును ని
 హి సహస్రముల్ గొలువ
 య్యాది సురాసురప్రముఖ
 ందర్శ్య సంఘంబులుఁ గొలువ
 ప్రమథగణ స్తోమంబు గొలువ
 ందిగ నప్పరఃక్రీలుఁ గొలువ
 పీచి వసి స్తోపమన్యు
 శ్చతులుఁ గొల్వఁగా దదభీష్ట
 మండగు భోగనాథుం డ
 ణ్యుఁడు నాకుఁ గరుణింప నట్లు
 ంజింతుఁ బాయక భోగనాథు
 ండును శ్రీగిరీశ భజింతు
 బురంబున కేఁగె నాయయ్య
 య్ గాక యవ్విపినాంతరమున
 రి కిఁ బ్రీతి నేఁగంగనొక్క
 కు దివ్యసమగ్రతఁ జేర్చి
 కుక్క తనవృషభంబున కదియుఁ
 గా సృజియింకెఁ గాక యన్నట్లు
 'సౌందర్య భువనైకవినుత

కాంతి విభ్రాంతి దలిర్చు
 క్తుండు సమున్నత ప్రీతి
 ప్రదక్షిణంబులు వచ్చి వచ్చి
 -చు మ్రొక్కుచు నక్కడ మగుడఁ
 వృషభంబుఁ జని యాబిలంబుఁ
 నిది యేమి సోద్యమో యనుచు
 కేఁగి యా యయ్యకు మ్రొక్కి,
 -డ నుండుదు రెవ్వరు మీరు
 యాఁబోతు మ్రొక్కెద రేల ?
 డ కేఁగెద రిందేమి సిద్ధి
 బు సెప్పుమా నీయాన" యనుడు
 య్య మిది యాదివృషభంబు గర్భ
 ప వేటాండుసందమై తోచు,
 తో రెండపు శంఖుం డనంగఁ
 గ నెగడు శ్రీ భూదరాగ్రజుఁడు
 తారుండు దాంతుఁ డుద్భూత
 డు నాల్గయుగంబులయందు
 బు నాల్గవాదంబుల నడుచు
 య్యై యుగాంతరముల నెఱుంగి
 మీమూర్తి ధరియించి యిజ్జ
 క్తం బిజ్జగంబున నుండు
 కవ్యరేనియు నప్తరాత్రంబు
 విధి సదై కాగ్రచిత్తమున
 వ్యారంబునం దుండగా ద
 ధి నా వృషభాంశుఁ డేతేరఁ
 గ కా వృషభంబు తోఁకఁ బట్టుడును
 తోపలికి సంప్రీతిఁ గొంపొవు
 నోవేగంబునను గొనిపోయి
 గారు వృషభేంద్రు పురసఘిపమున

నాంశుండు నట్లదృశ్యముగ
 యావృషభపురంబు నడిమి
 ధంబాడి వేడ్కఁ దత్కృతులు
 నర్చించి వినమితులగుచు
 శుండు నంత బ్రత్యక్ష
 కొసగు దృష్టాదృష్టసిద్ధి
 మోక్షాభివాంఛితులైన
 పంచేశ్వర పురంబునకు
 దిదీచుమోక్షా వాససుఖము
 పఁగఁ బండె నట్లును గాక
 శీకముల్ మంత్రముల్ దేవ
 శోగముల్ గామరూపములుఁ
 పంబులుఁ గల్పవృక్షములుఁ
 శోకలోకప్రవర్తనలు
 సందాన శల్యాదికరణు
 కన రసాయన ధాతు కళలు
 ర రాక్షస మృత్యు విషాహి
 శోల్కాశని ఖడ్గ సేనాగ్ని
 హతప ప్రతిపక్షరోగ
 సస్త్రంభన పరిచితకళలు
 పలుఁ బరకాయప్రవేశ
 ష్యషధంబులు మొదలైన
 లఁ గోరుదృష్టార్థులకును
 ల నిచ్చు దేవుఁ డిచ్చటను
 వాసముల్ దలఁపంగ నపుడ
 క్కరుచిఁ బొల్చు వృక్షభేంద్రమూర్తి
 కొల్లిఁటియట్ల వాలంబుఁ బట్టఁ
 లము వెడలఁజొచ్చు నబ్బిలము
 టుఁగి యిష్టార్థముల్ ఘడసి

చ్చితి నంచు నేగె వెండియును
 6 ప్రదేశంబున నొక్క
 యమున ఫలావళులు నేగోయ
 3 యొకతాడి దివిదాకఁ బెట్టిగి
 యట్ల క్రిందికి దిగఁబడఁగఁ
 దాళవృక్షము జూడఁ బ్రొద్దు
 దత్తాళవృక్షముతుట్టతుదినే
 10 డొకఁడు శ్రీశైలేంద్రుఁ జూడ
 యూరూఢుఁడై వచ్చె ననగఁ
 రుచిఁ దనుప్రభలు వొల్పార
 మున నొక్కతపసియుఁ దోచెఁ
 పఁ గ్రుంకఁ దత్తాళంబుఁ గ్రుంకెఁ
 2 ధరఁ జిక్కె దానంతఁ గదిసి
 దివి కేగె? ధర నెట్లడంగె?
 యిలు మీద నుండితి వీవు?
 వ్యరిఁ గంటి? వగుసిద్ధి యేమి?"
 దెట్లయ్యె నీ భూజంబు నీకు?
 శ్రీగిరియంద యేప్రొద్దు
 నడవున వర్తింతు నేడు
 యీ ప్రాంత మేకాంతంబు గాన
 3 యుతయమజ్జనకాలమునను
 లింగవళమున నిచ్చటన
 డి యేను లింగార్చన సేయఁ
 5 రాగంతులు దోప నీతాడి
 హాతులుతుట్టతుదలను దోచె,
 ద్విరుచులు దళౌత్త సిమాన
 ద్విరుచులును దుదలఁ దళౌత్తె,
 హకిరణముల్ మొలువ నక్కుజము
 హకుల మొట్టమొదళ్ళు మొలచెఁ,

హృదయములు సాగంగ నీద్రుమము
 మీదటికొమ్మల సాగె,
 రవియును బొడమ నితరువు
 నినుఁ జూడఁ బొడమెను మునుగఁ
 లింగావసరవేళ గాన
 క్కడ సూడ కట్ల యుండితినిఁ
 ంబుజమధ్యకర్ణికభాతిఁ
 ప్రతమధ్యమున నే నుండ
 బేగు తీవమున నీతరువు
 బెరుగుడు రవియు మధ్యాహ్న
 నుతాశవృక్షంబుఁ గదిసి
 నంబును నన్నును జూచి
 సత్కారసంతుష్టుఁ జేసి
 త్త యీప్సితం బడుగు నాపుడును
 త సార్వభౌమాతిశయత
 శీగిరియు నా కునికపట్టేని,
 యుష్మదా ద్యమరాచ్ఛితుండు
 తుండు ముక్తిప్రదాయకుఁడు
 పారభాసురదయాంబోధి
 యకుఁడు శ్రీపరవ్రత ప్రాణ
 న శ్రీ మల్లికార్జునుఁడ
 నా ప్రాణవల్లభుఁడేనిఁ,
 కుని వలకన్నెన నిన్ను
 రఁగఁ జూడఁగాఁ గంటినేని,
 తటిమీద వేతొకడు వరముఁ
 నున్నదే భువనలోచనుఁడ
 నేనొల్ల నీతాశవృక్ష
 సుదయింప నేమిగారణము?
 గొనసాగుశక్తి యీవృక్ష

బ్బు తెసగెను మోచు డేమిటికి?
 భువిఁ గ్రుంకు డేమి విధంబు?
 అంతియ చాలు శివనేత్ర" యనుడు
 దనమౌళి సృజియించెఁ బుణ్య
 మర్త్యుల బ్రదికింపఁ దలఁచి
 నంబును సూర్యనగంబు
 పండంబును సూర్యేశ్వరంబుఁ
 కియును సూర్యతాళము ననఁగఁ
 నిహపరకాంక్షాపరులకు
 పండం బాడి సూర్యేశుఁ గొలువ
 పదంబగు సూర్యాక్షుకరుణ
 పదిత్యులుఁ దమతమపదవు
 సూర్యేశు నర్పించి కనిరి,
 వయింప నీ తాడియు, బొడుచుఁ,
 స్తమింప నీతాడియుఁ గ్రుంకుఁ,
 పరుకృపఁ దాళభూరుహం బెక్కి
 పదెంచిన వారి కభిమతం బిత్తుఁ,
 నీగిరిఁ జంద్రతాళంబుఁ గలదు,
 ప్టు సమదేరఁ జంద్రుండు నిచ్చు
 పక్షత్ర తాళిసమూహములు
 బునందిట్లు సరియింపుచుండుఁ
 ప చోద్యముల్ గలవిట్లు లొండు
 గామింపవేనియును దప్పేమి?
 తాంబుజ రాగమణు లివే కొనుము,
 శ్రీగిరినాథుఁ బూజింపఁబొమ్ము"
 ప సంతట సూర్యుఁ డరుగ నీతరువు
 పించి యట్ల యీ జగతిలో నడఁగె
 చంద్రసూర్యతాళాది వృక్షముల
 పహత్తముఁ జెప్పగా వింటి మణియు

నొకనాఁడు విపినాంతరమున
 గఁ దనమ్రమాల నొండొండ భీతు
 రంబున నంటుకొని యొక్క యర్చ
 య బుండంగ గల్బన పడుడుఁ
 కే జేరఁ జని “విభీతాత్మ !
 కనుండి నీ వేతెంచి పడితి ?
 గర్భంబులోపలి పాపపీనుఁ
 యురమున నునికి యెట్లనుడుఁ
 నుండియేఁ బుష్పంబులకును
 రువడిఁ బాటఁ గడుపు గలంగ
 మునఁ జేతిసజ్జయుఁ బెట్టి
 క్కొ కొంతద వేగిగి కూర్చుండి
 వాటిక మఱిశంక లేక
 కూర్చుండు డుచితమే యనుడు
 చి నలైనలును జూచి
 పలుకు శబ్దం బెట్లుదోచె
 క నూరులే దిల్లులే దనుచు
 కనొక రాతి నిక్కగాఁ బెట్టి
 క యొక్కింత సని కూరుచుండ
 క నిట్టుల యట్టిక్క పెట్టి
 క కక్కడ కరిగి కూర్చుండ
 క కక్కడ కట్టవారింప
 లు వెట్టుచు నిల దూర మేఁగి
 న మఱి బహిశ్చరణంబు సేసి
 కమన బహిస్సాన్నన క్రియాదు
 యంచి మదీశ్వరార్చన సలిపి
 కరంబుగ దొవ్వుకరమునఁ బెట్టి
 షక్తి నేఁగి యయ్యైయిక్క లున్న
 వలందు “భిక్షాందేహి” యనఁగ

5 దమయోదల్ సూపక పచ్చి
 , నతులదివ్యాన్నాదు లన్ని
 ,ందు భిక్షములు పెట్టుడును
 కారగింపఁగఁ బెట్టికుడువ
 యన్న భోజనమహత్త్వమున
 గర్మక్షయంబు నా కగుడు
 రము సయ్యన కానవచ్చె
 ప్తివ్యకన్యారత్న మొక్క
 సర్వాంగసుందరి వచ్చి
 ంబునకు నుదాత్తసంప్రీతి
 నిపోయి యున్నతహర్మ్యమునను
 యభ్యంగక్రియోపేతుఁ జేసి
 మదివ్యాంబరావలు లిచ్చి
 షోడశాభరణసంధాన
 ాల్యాదిశృంగారంబు జేసి
 దివ్యాన్న పానాదులఁ దనిపి
 తాంబూలాదు లర్పించి యుంత
 చి నన్ననవరతసంభోగ
 పుఖాంబుధిఁ జొక్కించుచుండ
 పు దివ్యవర్షానేక కోట్లు
 , దద్గర్భంబు సతి కైనఁ జూచి
 రాకీ సతి దక్కఁబొమ్మనుచు
 ంత దలఁప నయ్యుగ్మలి యెఱుఁగ
 గర్భంబు వ్రచ్చి యర్భకుని
 పై నటు పొమ్మంచు వైవ
 ణీ వచ్చి తా దొప్పన పడితి
 , నని చెప్ప నిది వింటి మఱియు
 ! నటవినోదార్థమై దూర
 నరుగ నొక్క గిరికందరమున

శ్చు బిలములోనుండి యేతేర
 నుండి మీ రేగెద రనుడు
 పవల మందు రీచార్పమునను
 దిససత్తకం బుండ నొక్క
 యబ్బిలములో నుండి యేతేంచి
 పంబుగఁ దన చాకిటిపాప
 ప్తి మన చేతికిచ్చుచుఁ బోవఁ
 నేడుచుఁ గలుచుచు వ్రచ్చి
 గోళుల డున్నికొనుచుఁ దోడ్లాలిచి
 గండలుఁ గొర్కికొనుచు సాధకుని
 హంసం బెల్ల దరిమిడి కూడఁ
 నెమ్ములు దక్కధృతిపేర్చి నతఁడు
 క పండ్లెలగఱవక చనక
 క యులువక పోయన కచటు
 మెదలక కర మడ్డ మిడక
 క బెదరక యుఱఁగలి గొనక
 నుసలక వీగక మసల
 తయును గొంకకున్నను మెచ్చి
 యప్పుడ వచ్చి తనకూఁతుఁ బుచ్చి
 కవ్య దేహ మెక్కుడుకూర్చి నిచ్చి
 మ వెండియు నభిమతసిద్ధి
 మ నని బిలకల్పోక్తి నట్ల
 తను వొగ్గితన మనోరథముఁ
 తిచేఁ బడసి యేఁ బోయెద ననుచు
 వాగలు మెట్ట నుద్యుక్తుఁ డగుచు
 గిరులపైఁ బదిలమే యనుడు
 లూరకరావు పడసితి యొగ
 ప్టన్న సేపర్వతాగ్రమునఁ

శ్రీపాదుకాసిద్ధనాథుఁ
 హలంబుల వాగలు వెట్టి
 తో వేయును నెనిమిదిమార్లు
 మ్రొక్కుచు వచ్చి కల్యోక్తిఁ
 పోవుచోఁ బరవతాకృతిని
 పై యొక్క సర్పంబున్న దాని
 బు బిలమని వడివడిఁజొచ్చి
 రాముకడుపులో నొటయెఱింగి
 భోజునిఁ జంపంగ వచ్చు
 గంబు నుక్కడఁచిన సూక్తి
 సన్మథా శరణం నాస్తి" యనఁగ
 సక్ష రక్ష మాపేశ్వరా" యనఁగ
 మంత్రంబు సన్మతి ననుష్ఠింప
 ప్రకల్పై యటచుచుఁ ద్రెల్లై,
 క్క సర్ప ముద్వృత్తిఁ దత్క్షణమ
 చి తొలఁగి యేఁ జనఁగఁ దచ్చవముఁ
 ప్ప యా రెండుప్రక్కలుఁ గూర్చి
 స సందానకరణి ముట్టించి
 ంబుఁ గొనిపోయె నుమిసె సందాన
 పు నంత నేఁ గని పుచ్చుకొనుచు
 మఱియొక్క సరసిజాకరము
 క్కి జలములుద్రావు నపేక్ష
 నుదకముల్ ముట్టినచేఱు
 తన త్రెగి ముందటఁ బడుడుఁ
 పుకలు సందానకరణి
 గరమొప్పె ముట్ట కే నట్టె
 మిల్ గుళిగలో నొకకొన్ని గొనుచు
 ర్తరిఘాణిగా నంత యెఱుఁగి
 గ నెదుర మదాఽధగజములు

తన మీదఁ బబితేరఁ గాంచి
 ణి యొ కరులపైఁ జల్లి
 యలు దున్సి మగసిడిపాటంగ
 లంజీ టు గొన్ని సిక్క
 లకుఁ జసి పం దొక్కగజము
 కమున శెలోదక మప్తు దెచ్చి
 యంత్రాల నందులఁ జల్లఁ
 ఁనుఁగు లేఁ గెఁ బట్టితి మెల్ల
 కము లేనంత ముందటికి
 గ నరుగంగ నంటుజాలంటఁ
 తచ్చిలోదకములు నల్ల
 స నంటుల వేసవేల్ దాటి
 ను నికలు నభో పథిఁ గొప్పి
 త్సేదంబు యోజనాయతము
 విస్తీర్ణ మొక పృక్ష మున్నఁ
 ని యిదిను మార్గంబని యెక్కఁ
 డ నొకకోఁతితనువు వాటిల్ల
 విడువక యాత్రమానికొమ్మ
 వప్పక యులుతుచుఁ బోవఁబోవ
 వుట్టుడు నం దొక్క ఫలము
 నమలంగ వేగంబ తనకుఁ
 రీరంబు సిద్ధింప నంతఁ
 యాత్రమానఁ జిక్కక యరుగ
 దోచుడుఁ బుష్పశాఖపైఁ బుష్ప
 ప శయ్యగా శయనించియుండఁ
 తఁ దుమ్మెదతనువు సిద్ధింప
 స్పృహరిమశకాంక్షఁ జిక్కకయుఁ
 దదర్శిక్షశాఖాతతిఁ గడచి
 ప్పిథిఁ జన నొక్క యుర్విధరంబు

నొక్క తాపసి యున్న వారి
 బడుడు భృంగాకారమెడలి
 వ్యాంగ మా తాపసి యొసగఁ
 భేచరీబల మిదే యిందు
 మంటలమాడ్కి నెల్లెడల
 పండుచు నవి యొడక త్రొక్కు
 నని యోగవాగలై నీకు
 నే న జ్ఞేగి యచ్చోట రెండు
 దత్తపామహిమ మెట్టుడును
 కవి యోగవాగలై తనరె
 నీయోగవాగ శీక్రియను
 హస్తాబ్జపరిమితం బయ్యె
 శుశుంభతక్రపఁ జేసి
 లును సుసాధ్యంబు లయ్యె
 యోగవాగలు మెట్టదలఁపఁ
 భేచరత్వంబు సందిల్ల
 లకు నా కేగంగవలయు
 లకుఁ జయ్యన కొనిపోవ
 కి నేగి పుణ్యోదకములు
 స్వర నళినముల్ దెత్తు
 కి నేగి భవ్యోదకములు
 తత్తటప్రసవముల్ దెత్తు
 కి నేగి మహితోదకములు
 కలుఁ దెత్తుఁ గ్రియ దులుకాడ
 క్తి శ్రీమల్లికార్జును స
 బూజించు నగుచు నాయయ్య
 చ్చటకేసిఁ జనుడు సాధకుఁడు
 ప్తపోధనుఁ గనుఁగొని నగుచు
 ది విశేషంబు లెన్న

నత్తెన వశమట్లుగాదు
 గ్గిరిదరు లన్నిసోద్యము
 గ్గిరిగిరు లన్ని సోద్యములు
 డ విసఁ జెప్ప సాధింపఁ బడయ
 ర్తిసేయ శక్తమే? యంత సాలుఁ
 బోయెద, నీవుఁ జాలచే రమ్ము,
 జిక్కుము, వనఁ ద్రోవనిమ్ము
 యొజ్జి వివృతనాయమునకు
 నింక నీ యుక్తులు మాను
 బులినైనఁ పట్టుడు భీతి
 దుదిఁ జలపట్టుదుఁగాని
 గమనంబుఁ జిక్క నేమిటను
 నొంటికి, వెన్కద్రొక్క, నెత్తైనఁ
 లముఁ, ద్రోచి పుత్తు విఘ్నంబు,
 డైనను, వత్తు జయించి,
 నీలాంభనంబులు నిన్నుఁ జూచి
 చినను బోక మున్నుంటిఁ గాక
 గ శ్రీగిరినాథుఁడుఁ జాలఁ
 క్యమే నీకు? నిన్నియు నేల?
 బలము సూర్యఁ గొమ్ము, జయించి
 మేమాను నీవశ మ్మని నమ్ము,
 పంపు, మింతియ తక్కుఁగాని
 లువఁ దపోధన పోవ
 యామల్లికార్జునదేవు
 ఁక నొం డాడిన ననుడు
 బడఁడ, నా హయలఁ బడఁడ
 ఁ బడఁడ, నా మాటలఁ బడఁడ,
 ఁ బడఁడ, నా రబ్బలఁ బడఁడ,
 ఁ బడఁడ, నా చూపులఁ, బడఁడ,

గులఁ బడఁడ, నా మతములఁ బడఁడ,
 కలన్ బడఁడ, నా వార్తలఁ బడఁడ,
 బఁ బడఁడ, నా సటములఁ బడఁడ,
 ఁ జిక్కింప రా చిక్కడ ననుచుఁ
 యున్నునికిన తా నదృశ్యముగఁ
 ని గుటిలంబతపసిగా నెఱుఁగి
 విడి యాతఁ డ ద్వైతి వట్టిల్ల
 ఁగ నరుగంగ నంతఁత మున్న
 సేయక మీఱి సాధకోత్త రఁడు
 గా కంచును న జైరవ్వఁచు.
 వాఁకిటియందు పృథుతలార్గళము
 పననొక్క బెబ్బులిరూపుఁ దాల్చి
 ఁ బొడలుచు బుగ్గలించుచును
 చు మూల్గుచు ముఱకటించుచును
 విర్చుచు బొమల్ ముడివెట్టుకొనుచు
 చు, ముందఱ నిక్కుచు, నావు
 ప, జిహ్వా సారింపుచు, మ్రోల
 ప, నొసలు స్రుక్కించుచు, నెదురు
 , మూరుచు, ధరమునిగాట్లు
 ప, సీఁగల నొడియుచు, నడంగి
 ప, మూఁతులు నాకుచు, వాల
 చు, నేలతో నప్పశింపుచు,
 గిర్చుచు, మీస లోరగింపుచును,
 చుచు, జెవుల్ గర్జింతుచుచును,*
 ప, బొనలుచు, గఱవ నుంకించు
 గుడ్డు మిడికించుచును, జూచుచుండఁ
 బందఁ గృష్ణ రక్త శ్వేత వర్ణ
 శిభిశిఖాశకలసంఘములు
 బెనుప్రోవు వోసిననుట్లు

సన్నెలు మేన ముడివడి కూడఁ
 దంబుఁ గేసరుల కోపంబు
 సప్తశ్చకోతగ్గరములవిషయ
 పేడిమి యసురులకౌర్య
 తీవ్రత యటు గూడ బెరిసి
 కొకరూపమై యున్నయట్టి
 సాధకుఁ డత్తణి దాసి
 గ్రసునిచావు బొంకు గానోవు
 కుచే నాఁడు సచ్చె నేనియును
 సంతకమున నెట్లున్నవాఁడు?
 ఖనకుఁ గాక యెట్లోడిపచ్చె?
 యిల దాగి యుండునో కాక
 మావ్యాఘ్రాసురుండు దాననఁగఁ
 సెప్పినపులి దాన కానోవుఁ
 సందము గాక దండియైనిలువఁ
 నా యెదుర వ్యాఘ్రంబు శీఘ్రంబ
 కయున్నను ద్రోవ యీకున్నఁ
 గా కింక నా చేతని ట్లున్న
 డ సాచ్చిన నేల పోనిత్తు,
 తుఁ దలఁకింతు ధట్టింతు నలఁతు
 తు మలయింతు గతముసేయుదును
 సైరింతునే గర్వింబి తనదు
 కారంబు నాకుఁ జూపెడినె?
 చు డగ్గఱుడుఁ దా నంతలోపలను
 రఁగాఁ బర్యవతము పడ్డయట్లు
 చు నుల్కంబు మహిఁ బడ్డయట్లు
 మృత్యువు మహోద్ధతిఁ బడ్డయట్లు
 మనార్జునల్ గతుబంతములుగఁ
 ధెంచి యమ్మహాశని పడ్డయట్లు

బ్రహ్మయాగ్ని శకలముల్ వడ్డ
 పులి బిట్టు వడుడు సాధకుఁడు
 బెగడక పిమ్మిడిగానక
 నలఁగక యట యిట సనక
 క యోడక యుత్తలపడక
 క యలయక యుఱఁగలిగానక
 తరలక ధైర్యంబు సెడక
 క కలఁగక తొట్రువుగానక
 తఁ బులిమీస తొడిసి పు న్నట్టి
 తఁ బులిదొడ తోడక చొనిపి
 మల్ సరణముల్ వురిగానఁ బెనచి
 క్కిల నూఁకి తాటించి యార్వఁ
 నదృశ్య మైపోవ సాధకుఁడు
 ని మేల్గున్నగతిఁ జోద్య మంది
 దెర్వున దొంటియట్టుల యరుగ
 ఁతెను మున్న యాభైరవుండు
 గైగాని తాన మందఱ నెన్ని
 ను గెలువంగరా దనుచు
 తకు బిలం బన్నువసేసి
 బునను వహ్నియై మండుచుండఁ
 తిఁ జొచ్చు సాధకునకుఁ జొరఁగ
 మై యున్న నిల వంగివంగి
 ఁబోవంగఁ బోవరాకున్న
 కి కూర్చుండి ధరఁ బోవఁబోవ
 గూర్చుండియు నేఁగరాకున్న
 ఁగిడొంగి యొక్కింత సనంగఁ
 డొంగియుఁ బోవరాకున్న
 ధరఁ జక్క సాఁగిలి తాటి
 ఁబ్బెదుర ధావానలార్చులును

పని ప్రళయానిలశిఖలుఁ
 ౧ చిచ్చుఱకంటిమంటలును
 ౨ తాత్తి వట్టినయట్లు
 దద్దిలాంతర్వీధినుండి
 ౩ బొనలుచుఁ గళ్లు గట్టుచును
 ౪ భుగభుగభుగభుగభుగలు
 చుఁ బెరుమంట లెగయుచుఁ జిట్టు
 లుకలు గ్రోయుచును బ్రస్ఫురించు
 ౫ గలెమ రెక్కుచును సుళ్లు గొనుచు
 వారాసు లెల్ల ఘూర్చిల్లు
 మ్రోయుచు వరలు మోరాగ్నిఁ
 పిఱిఁదికిఁ బోక సాధకుడు
 దాన యా వహ్నిలోఁ బడుడు
 ౬ మును దాన యైన బైరవుడు
 నంతఁ బ్రసన్నుఁడై, “మెచ్చు
 ౭ కిప్పుడ వాంఛితార్థంబు
 ననుడు “నీ విచ్చెడి దేమి?
 ౮ యెడి దేమి? యెలమి నీతోడి
 నాపాలఁ బరమేశుఁ డుండ
 సారూప్య మడుగుదునేనిఁ
 ౯ ప్రతంబు భీకరము నీ రూపు
 మీనియుఁ జనుఁ రక్త శవ సు
 సముల కనారతము నాలయము,
 మేనిఁ బిశాచభేతాళ
 ౧౦ ది సంకరము లోకంబు
 ఐమున నీ యం దేమిగుడువఁ
 ౧౧ మందేమి గంటిదృష్టముగఁ,
 ౧౨ యభిమతధాత వంటేనిఁ
 జెఱుపనఁ జేటవుగాక

ల సాలు నన్ సాగిపోనిమ్ము,
 మ్ము దక్కుతక్కుము సిక్కు” మనుచు
 మాయలఁ బడక సాధకుఁడు
 తొంటితీవ్రమునన యరుగ
 ప్రకం బది యొక్కవేళ
 స్త్రీ క్రియ మహాఘోషణ దనర
 క్షరంగ లుప్పొంగఁ బాతాళ
 ము న్వచ్చిన కనుమయో యనఁగ
 ర కెదురెక్కు పృథుల ప్రవాహ
 ముందఱఁ గాంచి సాధకోత్తముఁడు
 పఁ దత్ప్రవాహోర్మిస్థలమున
 పడి సాధకుఁడు మున్గి లేచు
 దివ్యాంగ మగుడు తద్దేహ
 విగంతవి శ్రాంతమై వెలుఁగఁ
 న చూచి సాధకుఁడు హర్షించి
 న నెదుర బాస్వద్రత్నఖచిత
 వర్ణదేవాలయోపాంత
 రమృతహర్యస్థలంబునను
 చింత కాంతిఁ గడు నొప్పుభేరిఁ
 క్షిప్తలింగము భజియించి
 హ భేరి సాధకుఁడు వాయింప
 గనలు సముదవృత్తి నేతెంచి
 నైరావతేంద్రాదూధుఁ జేసి
 శోకానిపోయి స్వర్గలోకమున
 భూరుహం బదె కామధేను
 రవిశీప్రముఖాంగనానీజ
 మృతం బదె యజరామరత్వ
 జిమా మహిమా ద్యష్టసిద్ధి
 దేవేంద్ర సామ్రాజ్యలక్ష్మి

సదె యిందుతోన నీ కభిమతం బెద్ది
 సది వరియింపు మీ" వనుచుఁ బ్రార్థింప
 ందము మనంబున ముప్పిరిగొనఁగ
 ంధకుం డభిమతై శ్వర్యభోగముల
 ంధిత సౌఖ్యసంపదఁ దొప్పఁదేలి
 సవికల దివ్యవర్షానేకకోట్లు
 విధ దేవేంద్రాది విపులభోగములుఁ
 ంది యంతట మీఁది శివలోకసుఖము
 ందు నిట్టివి దా మనంత బిలంబు
 ందు శ్రీనగముపెం పేమని చెప్ప ?
 ందుమౌళియ యెద్దు నిట సూడు మింక
 స్విత ఉత్తరద్వార మహత్త్వంబు
 రుతర శ్రీపర్వతోత్తర ద్వార
 రమహత్త్వంబుఁ దద్ద్వారవాస్తవ్యుఁ
 న మహేశ్వరోద్యత్లింగమూర్తి
 ంనితం బగుగుప్త మాహేశ్వరంబుఁ
 రుకేశ్వరంబును సంధ్యాసమాధి
 రుదేశ్వరంబును గాలప్రాదేశ్వ
 ంబుఁ బాపవినాశనంబు గణేశ్వ
 ంబు దేవప్రాదేశ్వరంబు సిద్ధేశ్వ
 ంబును సీలప్రాదంబును నాఁగఁ
 ంచి యేకాదశభవ్యతీర్థములు
 ందలను శ్రీచతుర్ముఖ బసవేశ
 దపద్మములు భజింప భజించినను
 రము నిష్ఫలము లేకాదశ తీర్థ
 రలింగ దర్శన వందనార్చనము
 ట్టన్న శ్రీనందికేశుండు లేని
 సట్టి లింగోపాస్తి యట్టిదకాన
 హసక్తి నట్లు కన్యాసిద్ధనాథు
 హసాద పూర్వదిగ్భరితమై యొప్పు

యఁడు స్వయంభూలింగదేవ
 యమరావతీపురిఁ జూడు
 ందాకినీ తీరోత్తరమున
 ద్యుని జూడు దేవు నింద్రదేవ
 ంపారిఁ దల్లింగమూర్తి
 ఁ జూడు సంస్తుత్యమై గుప్త
 రం బొప్పు, మహితతల్లింగ
 క్రిమది యవాబ్ధినసాత్మకమ్ము,
 లేశ్వరం బనఁగఁ దూర్పునను
 గములుఁ గుండము నగంబులును
 త్న చ్చాయ వెలుఁగులింగములు
 ప్పుతీర్థముల్ మఱియును గలవు,
 ప్వర్గమోక్ష ప్రదోత్తములు
 రంబు నుమామహేశ్వరము
 శ్వరమును జరమేశ్వరంబు
 లస్థాన మచలేశ్వరము ది
 ధ్దముక్తిశ్వర గౌత
 ములఁ జూడు మిల శిలాచయము
 తమును శ్వేతాద్రి నీల
 మశ్వమేధశిలోచ్చ
 లింగశృంగంబుఁ గన్బాన
 మాగిరి గనకగంబు
 రి రామకుండంబు భీమ
 ను బ్రయాగకుండంబు వేద
 నుం దిలకుండంబు నీల
 ను బిశాచకుండంబు గౌరి
 మఱి రసకుండంబులును న
 ల నొక్కటఁ జూడుమింక
 గంగాప్రవాహభయపార్శ్వ

దొమ్మిదిసేసి పుణ్యతీర్థములు
 యర్చునను మాతంగేశ్వరంబు
 సకల జనస్తుత్య మగుచు
 యను మహాస్థానంబుఁ జూడు
 దెసఁ బుణ్యజనితమై యొప్పుఁ
 జికి దక్షిణంబున ను
 హిమఁ ద్రిపురాంతక మొప్పు,
 మహిమ దా నది యెట్టి దనిన,
 త్త్యజు లిభువుదు గూడి
 తోఁ బశుకర్మ మాచరింపంగ
 పరమార్గిరీంద్రంబుచుట్టు
 యఁ బటవఁ దోడైన ప్రాణంబు
 హబల్లహుకడుపునఁ బుట్టి
 త్వంబు సంధిల్లి నప్పు
 పృతాంత మెఱుఁగించి తముఁ
 యఁ బాటిపాటి మున్ దాచి
 యఁ నూఁసి యచ్చెరువుగను
 యఁ జూడ నంతంత జేత్ర
 రాజ్యసన్నానంబుఁ జేసి
 త జజ్ఞు జగదేవు లనఁగ
 పకల్పితనిజపూర్వకర్మ
 హరతైలప్రదక్షిణ వి
 పహిమ శంఖునిఁ గూడి రట్టి
 పరమార్ భూభృతాన్వభౌము
 హతత్వమెబ్బంగి వర్ణింప
 యరారిధర్మజదర్శనం'' బనఁగఁ
 తధర్మజదర్శనఫలము
 నరు దన్న నా కుమారాచ
 త్రిపురాంతక దర్శ

స్కనాభ్యర్చనంబులమహిమ
 ముగఁ దెల్పు విధికైనఁదరమై
 ౨ భజనమహత్త్వంబునకును
 ౩ నెలుకయు గుడి సాక్షి గాంగ
 తిని దీర్ఘికా తీరవాస
 ౪ భీష్మద ప్రఖ్యాతమహిమ
 పు శ్రీస్వయంభూలింగమూర్తు
 మూలస్థాన మగుత్తిపురాంత
 గారేశ్వరంబు సోమేశ్వ
 గేదారేశ్వరంబు ఖడ్గేశ్వ
 బాపవినాశనంబు గౌరీశ్వ
 ౫ గవిలేశ్వరం బుత్తరేశ్వ
 విముక్తేశ్వరము మల్లికార్జు
 గన్యాసిద్ధనాథలింగంబు
 వాదశసముద్యన్మహాస్థాన
 గమహిమ యక్కజ మదె చూడు,
 రాంతక స్థానంబునకు వి
 యొప్పు దక్షిణమున మణియు
 ధ్వ ప్రసిద్ధ పార్శ్వముల
 యు రససిద్ధేశ్వరంబు
 ౬ మును రుద్రకోటియుఁ బశ్చి
 ౭ ఖంబును నమృతేశ్వరముఁ బ్ర
 ౮ కార్జునోదాత్త లింగంబు
 ౯ వ్యరంబును బాపవినాశ
 సురభీశ్వరంబు ముక్తిశ్వ
 ధర్మేశ్వరంబు నింద్రదేశ్వ
 బ్రహ్మేశ్వరంబుఁ గాళేశ్వ
 భీమేశ్వరంబును బటహ
 ౧౦ బు నేకశిలయుఁ గుంభ

ము గనకగిరియు జాను
 గము భూతిపర్వత లింగ
 మద్రాక్ష పర్వతావలులు
 బగు కర్ణి కారవనంబు
 దికాసిద్ధనాథలింగంబుఁ
 కరంబు శ్రీ సాగ్రందసోమేశ్వ
 సాలంకేశ్వరమ్మును మత్స్య
 భీషణకుండ కుమార
 వణకుండ గుప్తకుండములు
 మును విభీషణేశ్వరము
 రమ్మును రావణేశ్వరము
 మత్స్య కేశ్వరమును జూడు
 య్యామ్యాదయోర్విధరము న
 సముదిత జ్యోతిరత్మయాంగ
 దచ్చినగ దక్షిణద్వార
 య్జ్యోతిసిద్ధవటనాథు భక్త
 బెన్వా నదీవరతటావాసు
 య్య దర్శనముక్తి నలరు
 మతు దైవవేశ్యాభుజంగు
 ంణి దేవదేవేశు
 చూడు మేర్పడ పరేశ్వరుని
 కలుమూలమందిరుఁ జూడు
 బాలస్తాన మైనసిద్ధేశ్వ
 వరుణేశ్వరంబు యమేశ్వ
 యుదయేశ్వరంబు సిద్ధేశ్వ
 ంధేశ్వరంబు బ్రహ్మేశ్వ
 ంమేశ్వరంబును జూడు,
 బావుఁ బుష్పగిరివాస్తవ్య
 రునిఁ జూడు మింద్రపూజితుని

యరనరవ్రాతు రామేశు
 ాడుము త్రిపురాంతక దేవుఁ
 పేశ్వరు బాలకర్ణేశు
 శంకరు మల్లికార్జునుఁ జూడు,
 భునిఁ జూడు కుక్కచేశ్వరుని
 హేశ్వర విమలేశ్వరముల
 సరుంతును సగము మృగంబు
 సింహుఁడు హిరణ్యాక్షు వధింపఁ
 శ్రీనీలగళుఁ బ్రతిష్ఠించి
 నము సేయు నది యాదిగాగఁ
 తతమును బూజించునట్టి
 ంహేశ్వరాదిసిద్ధేశ
 దులఁ దఱిఁదఱిఁ జూడు,
 మమునఁ దానొప్పుఁ బ్రమథ
 నాకాశనందియుఁ గృష్ణ
 నాబ్రహ్మనందియు సోమ
 శ్రీమహానందియు గరుడ
 భగవతీనందియు భీమ
 నుఁ బినాక నందియు నాగ
 నా శివనందియు శ్వేత
 ధైరవనందియు గ్రామ
 మఱి యేకనందియు గౌరి
 మఱి ముక్తీనందియు నింద్ర
 నా భువనత్రయంబునను
 భీష్మైరసౌఖ్యకారణము
 మండలంబదె దానిఁ జూడు,
 పృగుదాని యుత్తరంబునను
 పతీర్థ ముత్సుకతమైఁ జూడు,
 దానియుత్తరమునఁ జూడు,

నింద్రేశ్వరాదితీర్థములు
ంతట బలభద్ర రామేశ్వ
ంగులతీర్థంబును జూడు.

గూర్మప్రతిష్ఠితఁ గూర్మ
ను పశ్చిమంబునఁ జూడు,
కైకర మమహార మీనగంబు
కైకర ప్రభావంబుఁ జూడు,
దాంకితో త్తుంగ భద్రాత
రారుతీరమున మోక్షప్ర
సాద్రోణి తత్పశ్చిమమునఁ
వారాహ బ్రహ్మేశ్వరములు
పతి వృత్తమధ్య ప్ర
సానవిభ్రమపంక్తిలోన
నాదిచాయామల్లి కార్జు
ణికాసిద్ధ నాథమోక్షేశ్వ
భుజంగేశ్వరము నారదేశ్వ
బ్రహ్మేశ్వర రాజరాజేశ్వ
గ్నీశ్వర రమ్యభోగీశ్వ
సోమేశ్వరంబును గలక
లును నాఁగ నే నెన్నంగఁ జను న
కాదశనవ్యతీర్థంబు
పద్ర పాదాదితీర్థముల
సంస్థాన మైన బ్రహ్మేశ్వ
భద్రేశ్వరముఁ గమలేశ్వ
భావవినాశనమును యాగేశ్వ
నగ స్త్రీశ్వరమును నాగేశ్వ
ప్రకోటిశ్వరముఁ గుక్కు దేశ్వ
స్వమేదేశ్వరము లకులేశ్వ
శ్రీరామేశ్వరము లక్షణేశ్వ

సు ధవళేశ్వరంబు ధర్మేశ్వ
 సు విమలేశ్వరంబు నింద్రదేశ్వ
 సు గర్దేశ్వరంబు వ్యాసేశ్వ
 సు వరుణేశ్వరంబు మలక్ష
 రంబును నుత్తరేశ్వరము నన
 మేలేశ్వ రేశ్వరపంచ
 లులు సప్తలింగము లుభయ
 శ్వరములు సకలేశ్వరంబుఁ
 వరంబు స్వర్గద్వారసీమఁ
 బహ్మేశ సీతాత్రిపురాంత
 నిజమల్లికార్జునంబును ని
 క్మేశ్వ పరశురామేశ్వ
 హామకుండంబు సిద్ధేశ్వ
 మలక యరసకుండయుగము
 లీల నొక్కటఁజూడు, మిట్లు
 వలె నని చూపితిఁ గాని
 లింగసహస్రార్చుదములఁ
 జెప్పంగ శేషునకు నక్కజము
 డ్దాన్నిగో డ్దాన్ని లింగంబు
 బ్రత్యవాయంబు సిద్ధించు
 మగంబుల నెందఱు విష్ణు
 మగంబుల నెందఱు బ్రహ్మ
 మగంబుల నెందఱు జిష్ణు
 మగంబుల నెందఱు మాను
 మగంబుల నెందఱు దివిజు
 మగంబుల నంద అందఱును
 సతమపేళ్ళ నీద్వారములను
 కౌక్కుక్కలింగంబును నిల్పి
 విష్ణుమూర్త వడయంగ భువిని

లింగంబుల పాటిబండరువు
 లింగపర్యతం బది లింగనగర
 లింగమందిరం బది లింగవార్ధి
 లింగమంజరి యది లింగకాశి
 లింగసురభూజ మదిలింగసురభి
 త్తొప్పు శ్రీకుధరపశ్చిమము
 క్షారమహిష్ఠతీర్థ ప్ర
 దూర్పున జగత్ భ్యాపితలీల
 పుం గూడలి సంగమేశ్వరము
 లింగమంగళద్రయుఁ గృష్ణవేణి
 గూడఁ గూడలి యన నొప్పుఁ జూడ
 దూర్పున సముద్యన్మహామహిమఁ
 గృహి దివ్యతీర్థంబు నివృత్తి
 కరతీర్థమహితవాస్తవు
 శ్వరుఁ జూడు జననాపహరణు
 ర్చవలన యజ్ఞేశ్వరుఁ జూడు,
 యజ ప్రభంజనస్థలిని
 నప్పర్వతాగ్రదేశమున
 శ్రీసిద్ధనాథునిఁ జూడు,
 తత్ ప్రవాహోత్తరాశావి
 నక్కడఁ జూడు మయ్యగ స్త్రైశు
 స్త్రైశున కమరేంద్రు దెస మ
 లంప్రీతి సోమేశ్వరుఁ జూడు,
 లింగమయ్యమాధరణీధరంబు
 లింగనదె సోమశిలఁ జూడు" మనుచు
 సోమశిలాదిమహేశ్వ
 రుల లట్ల చూపుడుఁ బ్ర
 మోపు త్రింశద్యోజనముల
 భువి వెలయు లోకముల

ములును సకలలింగములు
 తతోఁ జూపియును జూపిచూపి
 ప్రపదక్షిణమార్గగిరిని
 గమూర్తులను దీర్ఘముల
 ంబుఁ జూచితిగదే కలయ
 కయ్యకర్మిలి నట్ల చెప్పు,
 జూడంగఁ గంటి గావునను
 గిరి ప్రపదక్షిణము సిద్ధించె
 ప్రపదక్షిణము కోట్లఫలము
 వ్రతిశుఁ డర్మిలి దయసేసె
 మిమల్లికార్థురపండి
 ంచునప్పు డద్భుతము వహింప
 సర్వజ మల్లికార్థునుఁడు
 శ్యం బయ్యెఁ దదనంతరంబ
 హర్షాశ్రుజలకణజాల
 ఁ దొరుఁగ దోనయ్య సర్వజ
 ంనుఁడ శ్రీ మల్లికార్థునుఁడ
 గా నుపదేశించె ననుచు
 ంను మహామహిము శ్రీశైల
 వాయార వర్ణన సేసి
 నేవు సమ్యక్కరుణాస
 మహిమాహోద్ధతిఁ జేసి
 శ్రీపాదకమలయుగంబు
 వన్ముఁడ నైతి మఱి యట్లుఁగాక
 నికర విదిగ్ధ్వారచయ వి
 మధ్యప్రదిగ్ధ్వారమార్గ
 త్వద్వార మధ్యాంతర రాశ
 దుర్గంబు దుర్గ దేశముల
 ఁడ శ్రీపర్వతాగ్రాధివాస

1 కోట్ల నేర్పడఁజూడఁ గంటఁ
 నిక్కలయగాఁ గంటి శ్రీనగము
 శ్రీఫలావాప్తులుఁ గంటి
 2 తాఁదండ నేనకా యనుచు
 వెండిము సాష్టాంగ మెఱఁగి
 3 య గలగన్న భావంబు నాత్మఁ
 తలపోసి తద్గిరి డిగ్గి
 4 కేతెంచి వింతసంతసము
 5 గురుదేవు దర్శించి యతని
 6 ముల కిలఁ జాఁగిలి మ్రొక్కి
 7 తరంగుడై సంస్తుతి సేసి
 8 తన పోయివచ్చినవిధము
 రార విన్నప మాచరించి
 పండిత మల్లికార్జునారాధ్యుఁ
 రితాఁదండ నేన పోయనుచుఁ
 9 గదా పర్వతస్వామి నన్నుఁ
 10 ద నీయట్టిశిష్యునికలిమి
 బ్రసాదకటాక్షనిరీక్ష
 11 మృతవార్ధి నతని నోలారె